

ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀମତୀ ସମାପତ୍ୟ କରୁଣା ଓ କୃପାଦେୟ
ସାଧକମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ସମାପତ୍ୟ ପାଇଁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେଠାରେ କୃତଜ୍ଞତା
ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଆଲୋଚନା ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃଷିର ଅଭାବର ମୋଡ଼ାପତା ଦେଖିବା
ମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଅଧିକାର ମନୋହର ମନରେ ଚଳି
ଯାଉ ଦେଖିବୁ । ଯଦି ସାଧ୍ୟ ହେବ ତେବେ କରାଯିବ ।

ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର
ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର
ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର
ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

One anxious—We have said enough
on the Barabati school and there is
nothing in the letter which would be
news to our readers.

ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କୁ ।

ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ମନୋମୁଖ୍ୟ ଅନୁରୋଧ
ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।
ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।
ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।
ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।
ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ
କୃତଜ୍ଞତା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ବିଶାଳ କେଳିରେ; ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ
କୃଷିକର ଦାବୀପତ୍ର:
ଦେଖି ପ୍ରଶଂସା, ସୁଖୀ ବ୍ୟକ୍ତି,
ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଲୋକ ।
ଦେ ପ୍ରତିକୃତ୍ୟେ, ଗୁଣୀ ନିମ୍ନ ମନ,
ଯା ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶଂସା,
କର ବଦଳେ; ସର୍ବ ସ୍ୱାଧୀନ,
ବିଶାସରେ ଅବସ୍ଥା,
କର ଦେ ପ୍ରକଳ, କି ଦେଇ ଫଳ,
କଲେକଳ ସ୍ୱ ଲୋକେ,
କର୍ତ୍ତା ସତ୍ୟରେ, ଏକ ଅନୁଭବରେ
ପ୍ରକାଶିତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦେବ ।
ଏ ଲୋକାଦିଶ, ଦେଖି ଅନୁଭବ,
କଲେ ଅନୁଭବ,
ଦେବ କଳ ହୁଏ, ସ୍ୱ ଶ୍ରୀ ବ୍ୟକ୍ତି,
ଏ ଲୋକାଦିଶେ ପୁଣି ।
ପ୍ରାୟୀ କୋଦେ ପ୍ରାୟ, ପ୍ରାୟୀ କୋଦେ ଅଳ,
ସର୍ବ ସେ ପ୍ରାୟୀ ଅଳ,
ଏକ ସମାପତ୍ୟରେ, କାଳକଳରେ,
ସର୍ବତରେ କ ପ୍ରକଳ ।
। କ । ବସନ୍ତ,
ଶ୍ରୀ ପ୍ରକଳକଳରେ ଦାସ ।

To
THE EDITOR OF THE "UTKAL DIPIKA"
Sir,
Last Sunday morning, while look-
ing over your widely known journal,
I was astonished at the audacity of
"A Volunteer in giving publicity
to a letter the whole of which does
not appear to be true. Grant that
the "College Cricket Club" was no
match for the Volunteers, grant that
the spectators were sadly disappoint-
ed, still Mr. Volunteer should have
told you that the match was not won
by fair means.
The only question I ask is why the
umpire of the Volunteers was changed
after the first Innings when by the
rules "the umpires cannot be changed
in the course of a match" Why Mr.
Ager the umpire of the college party
came away disgusted from the maiden?
Why there was a stir among the
gentry present? Why there was
a quarrel between the secretary of the

College party and the captain of the
Volunteers? The reason is not far
to seek. The unfair dealings of Mr.
McGhee the umpire of the Volunteers
struck the gentlemen present with
astonishment and as by the rule "The
umpire should be a man whose word
can be relied upon", he had to make
room for Mr. Hagne.
By unfair means three of the best
players of the College party were
"stamped out" and what were Mr.
McGhee's grounds for so doing? He
said to the players "I am the umpire,
the umpire whether right or wrong
must be obeyed, "Is it not so by the
rule"? The players said "yes".
Then Mr. McGhee said "Mr Ager
was wrong when he said that Mr.
Fennell was out, and therefore"
He suddenly stopped but the secretary
to the College party supplied the
words wanting "And therefore you
had recourse to unfair dealings".
Now let us turn and see which
party was the stronger of the
Mr. Volunteer says that his party was
far superior to the College one. Far
otherwise. The scoring book tells us
that bowlers of the College party
could bowl out 8 of the better party,
while their bowlers could bowl out
only four players of the other party.
This shows that the bowling of the
College party was good and that of
the Volunteers wretched. The batting
of Mr. baker and Sergeant B. was
what could be desired. But the
others merely touched the bat. As the
case now stands, we must say that
they played well. Had not the three
players the best batters of the College
party been stamped out by unfair
means I don't think the Volunteers
would have won the match.
One word more and I finish Mr.
Volunteer in his exultation forgot to
tell you the names of his 11 players.
He mentions the names of 10 and
leaves out the name of Mr. Currie
their best fielder.
Yours,
Justice

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଟଙ୍କା ୨୨ ୧/୨ ପ୍ର ୪୮ ଖ୍ୟା	ଠା ୧୦ ରାମ ନାଥ ଉପସର ସଂ ୧୮୮୭ ନବଦା । ମା ମାଗିଥିବ କ ୨୭ ୯ ସର ୧୨୧୫ ସାଲ ଶନକାର	ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୩୯
		ପଞ୍ଚାଦଶମସି	ଟ ୨୯

ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ମାଙ୍କୁ ଅଲକ କରବା-
 ବାରଣ ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକ
 ନକଟକୁ ବନ୍ଦେଇବାବିମାନେ ସେହି ଅବେ-
 ଦନପଥ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଚହଁରେ ଲେଖାଅଛି
 କି ମୁଗଲସମ୍ରାଟ ଅବଦର ଅପଣାର ବଜ୍ର
 ମହା ସାରକଲକ ପ୍ରସ୍ତାବକ୍ରମେ ଗୋବିନ୍ଦ
 ନକଟେ କରୁଥିଲେ । ପଞ୍ଚାଦଶ ଏହି ନକଟେଆଜ୍ଞା
 ଶିକ୍ଷକ ଦୋର ପାଇଥିଲ ମାରୁ ମହାବତୀ
 ମାଧୋଜୀ ସିଂହଙ୍କୁ ସାଦା—ଅଲକପଠାରୁ ଏବ
 ଅଜ୍ଞାପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସନ ୧୭୧୫ ସାଲରେ
 ସେସୁଅଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରୁଥିଲେ । ଏଥିରୁ
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ
 ଉତ୍କଳଙ୍କ ସଜ୍ଜତ୍ୱକାଳରେ ଗୋବିନ୍ଦ ନକଟେ
 ହୋଇଥିଲ ଓ ଇଂରାଜଙ୍କ ସଜ୍ଜତ୍ୱରେ ଏ
 ପ୍ରାର୍ଥନା ନୁହଇ ନୁହଇ ।

ଏଥିରେ ଟଙ୍କା କ୍ରମା କଲେ କୌଣସି ଅପଦର
 ଶକ୍ତୀ ନାହିଁ ଜୀବନବିମା କରବା ଅର୍ଥାତ୍
 ଅପଣାର ଅନୁକାଳରେ ନକଟ କ୍ରମା ଶ୍ରୀ-
 ପୁଷ୍ପକ ପ୍ରତିପୋଷଣ ନମିତ୍ତ କିଛି ସହଯୁ
 କରବାକୁ ଯାହାକର ଇଚ୍ଛା ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି
 ବଜ୍ରାନକଟେ କାରବାର କରବା ବାରଣ
 ଅନୁମୋଦନେ ଅନାୟାସରେ ଅନୁଗ୍ରହ
 କରପାଉଁ ।

ଗଜବର୍ଣ୍ଣ ବାବୁ ପାଟନାବିହାରୀ ବାରିକ-
 ବରକଣ୍ଠସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକ
 ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଲେକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଜାଣି-
 ବାପ୍ରଜ ଏବର୍ଣ୍ଣ ବକ୍ଷେ ମନୋଯୋଗ ଦେବ ।
 ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ମଜୁରୀର ଦର, ମୁଲଗିବା-
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବସନ୍ତମାଣରେ ହାର୍ଯ୍ୟ ମିଳଇ
 ଦୁଃଖିଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ କପର ଖାଦ୍ୟ
 ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଚହଁର ମୂଲ୍ୟ ଓ ସେମାନଙ୍କ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟଶର୍ତ୍ତ ଏବ ସାଧାରଣ ଜାଗାବଦଅବସ୍ଥା-
 ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଦାକିମଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଲୋଡ଼ା-
 ଯିବ । ପାଟନାଲକାର କମିଦାରମାନେ
 ବଜାରଦରରୁ ଉଣାମୂଲରେ ମଜୁରୀହାର୍ଯ୍ୟ
 କରଇ କେବା କିଷ୍ଟ ଶ୍ରାୟକୁ ଗିଏରସନ
 ସାଦେବ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥିବାରୁ ଶ୍ରେଣୀକ
 ଆକଳିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ ସେ କହୁଅଛନ୍ତି
 କି ଦାୟ ଠୋରାବୀ ଉଦ୍ଧ ଏପ୍ରଥା ରହି
 ନ ପାରେ ଏବ ସେହିଠାରେ ମଜୁରମାନଙ୍କୁ

ସେପରି ବାଧା କରାଯିବ ସେଠାରେ ମଜୁରୀକ
 ହସ୍ତକ୍ଷେପ କଲେ ଉପହାର ହେବ ।

ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକର ବିବୋଧା (ଅର୍ଥାତ୍
 ସେହିଠାରେ ପାଲୁଅ କୁଇନାଲକନାମକ କୁର
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉପଧ ଅଟଇ) ବଗିଚାରୁ ସ୍ ୧୮୮୭-
 ୮୭ ସାଲର ବଜ୍ରପମାରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଉକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ
 ଗୁର ବର୍ଣ୍ଣଦେବୁ ପାହାଡ଼ରୁ ଅତଡ଼ା ଖସିବାଦ୍ୱାରା
 ନି - ସ ଗର ଏବ କରବାଦ୍ୱାରା ବୋଡ଼ାଏବ-
 ଜାର ଗଜ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲେବେ ବଗିଚାରୁ
 ସର୍ବାସୁତା ଟ ୧୮୪୭୪୯ କା ଲଭ ହୋଇଥିଲା ।
 ପୁଞ୍ଜବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ଭୁଲକାରେ ଏ ଲଭ ଉଣା
 ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏହି ବଗିଚାଦେବୁ କୁଇନାଲକର
 ମୂଲ୍ୟ ଉଣା ହୋଇଥିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ଏବ ଏହି ବଦୁମୂଲ୍ୟ
 ଦୃବ୍ୟ ଲେକେ ସମ୍ପାରେ ପାଇ ଅନେକ ଉପ-
 କାର ଲଭୁଅଛନ୍ତି । ଏଣିକି ଏ ବଗିଚାରେ
 କେବଳ କୁଇନାଲକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ପୁଞ୍ଜବର
 ନାଲିୟାଗୁଣ୍ଡି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ବଗିଚାର
 ବଜ୍ର ଭଲ ହୋଇଅଛି କାରଣ କୁଇନାଲକ
 ବଦଳରେ ଦାଉବ୍ୟତିକସ୍ତ୍ରୀଲଗ୍ନମାନଙ୍କରେ
 ନାଲିୟାଗୁଣ୍ଡି ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବାରୁ ଲେକେ
 ବିଭକ୍ତି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ କଦ୍ୱାର ଚିକସ୍ତ୍ରୀ-
 ଲଗ୍ନରୁ ଅଶାନୁରୁପ ଉପହାର ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଖୋରାଧାଜାକଦରର ଅଧୀନ ମୁଣ୍ଡମୁଦାଣ

ଗ୍ରାମ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟତାକ୍ରମର ଅଧୀନ ଉପ-
 ଲାଭପୁର ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାହକମାନେ ଯଥାସମ୍ଭବରେ
 ଘଣ୍ଟିକା ନ ପାଠକାର ଲେଖିଥିବାରୁ ଅନୁ-
 ମାନେ ଡାକଦରପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ
 କରି କୁଣ୍ଡଳ ଯେ ମୁଗୁମୁକାଣ୍ଡକୁ ସପ୍ତାହରେ
 ଏକଥର ଏବଂ ଉତ୍କଳାଅସ୍ତରର ଦୁଇଥର
 ଡାକଦର ଯିବାର ପାଳିଅଛି । ଘଣ୍ଟିକା ଡାକ-
 ଦରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟା ଉତ୍କଳ ପାଳି ଅପେକ୍ଷାରେ
 ଦୁଇଗୁଣି ତଳ ପଢ଼ିରହୁବା ଅନୁକାର୍ଯ୍ୟ । ମେଘ-
 ସଲର ଯେଉଁ ଡାକଦରର କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳ
 ସେଠାରେ ଏବେ ଅଧିକ ହରହର ରହି ନ
 ପାରିଲୁ ଯେ ପ୍ରଭୃତନ ସମସ୍ତଗ୍ରାମର ଚିଠିପତ୍ର
 ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ଡାକଦରଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଗ୍ରାହ-
 କମାନଙ୍କର ଘଣ୍ଟିକା ପଠାଯାଏ ସେମାନେ ଶିବ ଏ
 ବିଲମ୍ବ ନ ସହ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ
 ଡାକଦରକ୍ରମର ଦୋଷରୁ ତଳମ୍ବ ଦେବ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟସାହେବ ସେଠାରେ କିଛି ପ୍ରକାରର
 ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ କରକସ୍ତ ଉତ୍କଳା ଥିବାପ୍ରକରେ
 ବାହାର ଅସ୍ତର ନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟସାହେବ ଯାହା
 କିଛିଅଛି ତାହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ ଏବଂ
 ଅନୁମାନେ ଅତ୍ୟା କରୁ ଯେ ଗ୍ରାହକମାନେ
 ଏଥିରେ ମନୁଷ୍ଟ ଦେବେ ।

ତାଳକେରର ସକା ହିନ୍ଦୁଧର୍ମସିଦ୍ଧାନ୍ତ-
 ପ୍ରସ୍ତୁତମଳ ସାଧାରଣରେ ପରଶ୍ରମ କରି
 ଉତ୍କଳାଦେଶର ପ୍ରଥା କରାଇ ତାଳକେର-
 ରେ ଚଳେଣି କରୁଥିବାରୁ ତାଳକେର ଧର୍ମପ୍ରସ୍ତ-
 ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଧର୍ମରସ୍ତା ଯୋଗୁଁ ଏଠା ଉତ୍କଳ-
 ଦେଶ ପ୍ରସାରଣ ସକଳ ଚଳନପାସ ବା ଚଳଣର
 ଅଧିକେଶନରେ ସକାମହୋତସ୍ତୁକ ଧର୍ମନୀର
 ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ଳୋକ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଯାହା ପାପ ଦୋର
 ସଦ୍‌ସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

ଅସ୍ତୁ ନୁହଁଲମଣ୍ଡଳେ ବିକ୍ରମ୍ଭୂତେ ଶ୍ରୀମତୀ-
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ରୀଗାଳୋ ଦମ୍ଭତନନୋହେମନକାଃ
 ଶାସ୍ତ୍ରାୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଗାଃ । ସାଗଣାଂ ପ୍ରକଳଃ
 ପ୍ରଶାସ୍ତି ବସୁଧାଂ ସପ୍ତାଳିଚେତନଶାଂ ଶାବନା-
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ପ୍ରବହୁତନୟୋଃ ସାବଂ ଶ୍ରୀ ସ୍ୱା ନ
 ଶିକ୍ଷା । ୧ । ସୋହସ୍ତଂ ଭୃତକରେ କଳାମ-
 ନୁଦନଂ କରୁଂ ମୁଧର୍ମେ ରତାନଂ ଧର୍ମସନ୍ତମକାଃ
 ପ୍ରବସୁର ପକ୍ତୁ ସକ୍ରମପ୍ରଜାନୁ ବଦନ୍ । ବସୁତ୍ରା-
 ଶ୍ରୀମତ୍ୟୋ ବିଧି ନିମନୋଧାନ୍ତଂ ସଦା ସଦରନ୍

ସୁଶ୍ରେଣୀହସଂ ସମୁଦେଇ ଚିତ୍ର ମପି ଯତ୍ନ ନିର୍ଲ-
 ଖ୍ୟୋ ଭୂତଃ । ୨ ।

ପ୍ରକାଃ ପ୍ରକାଶାନ ପିତେବ ପପୁ-
 ଦୋସଦସାୟା ତ୍ୱଗଦେବ ମାନୟ ।
 ସମସ୍ତକ୍ଷୀକବର୍ତ୍ତନାର୍ଥଂ ।
 ତୁମାନସେଷାନ୍ତବ ସିଷୟଂ । ୩ ।

ବାହ୍ୟକାର ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛ-
 ନ୍ତି ତ ଓଡ଼ିଆର ସ୍ୱୟଂ ସଖ୍ୟାରେ ବାଳକାଃସ୍ତୁଲ-
 ପ୍ରବହୁତପରେ ଉତ୍କଳରେ ଯାହା ଲେଖାଥିଲ
 ତାହା ବକ୍ତି ଗ୍ୟାନାଅସ୍ତରର ଶାବୁକ୍ଷିତର
 ଅଟେ । ପୁଣି ତର ମୁଲ ନିମନ୍ତେ ସରକା-
 ଯାହାପଦ୍ୟ ଯାହାକି ଲେଖିଲେ ବିକ୍ରମ୍ଭୂତାଅ-
 ଦେ ଓ ବାବୁ ବରବାନଚନ୍ଦ୍ରଦାସ ଯେଉଁ
 ଏକଗ୍ରହଣାମା ଦେଖୁଥିଲେ ବାହ୍ୟକା ଚାହା
 ପ୍ରକାଶକର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ କୁମାରଙ୍କ ସ୍ୱର
 ପ୍ରମାଣକରକା ଅନ୍ତାରେ ବାବୁ ଗ୍ୟାନାଅସ୍ତର
 ଚାହାକୁ ବାରେ ଚଳଇ ଦେଖାଇ ଥିବାରୁ
 ସେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାରରେ ପାପ ଦୋରଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଗ୍ୟାନାଅସ୍ତର
 ରୁମାର ଯେ ସମର୍ଥ ନ କରୁବା ବାରଣ
 ଅପାପଦର ଗୌରବ ଏକାକେଶକେ
 ପାସୋପଯାତ ଓଡ଼ାଲିତ ବରୁଅଛନ୍ତି । ଏଠା-
 ଠାରୁ ତାହାକିପର ଜଣେ ଲିଳକର୍ମରୁରର
 ଅତି ତ ଶୁଭୁଚରଦୋଷ ଦୋରପାରେ ?
 ଏକଗ୍ରହଣାମା ଦେଖୁବା ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଏକଜଣ ବିହୃତ ଦେଲେ ସାହାଯ୍ୟ ବନ
 କରବାର ପଥେଶୁବାବଣ ଦୋର ଶାବୁକ୍ଷି
 ମାତ୍ର ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ତବ ଦୋରକ ସେ
 ସେ ନିରପେକ୍ଷକରେ ସାହାଯ୍ୟ ରହତ ତର-
 ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦେଲେତଳ ଅତି ଦୁର ଦୁଧ
 ପିଲକ ।

ଉତ୍କଳଦେଶରେ ବଙ୍ଗବାସି ପ୍ରଭୃତ ସମ୍ଭାବ-
 ପ୍ରସମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋରଥିଲ ଯେ
 ଅନୁଭବରେ ମଦାତ୍ମନୀ ସତ ଜଣେ କଳ୍ପ
 ଦେଶକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅପଣା ବିହାବାଃ କରତାନ
 ଦେଇଥିଲ । ପୁରସ ସାଦେବ ଚାହାକୁ ଧର
 କେବାକୁ ଅସିବାକୁ ସଦେବଲେବ ଚାହାକି-
 ଠାରେ ବିଗ୍ରହରକରେ କହଲେ ତ ଚାହାକି
 କିହା ହରବଗଳ କୁପାରୁ ଅକରତ ଦେବ ।
 ସାଦେବ କହଲେ ତ ଯେବେ ସତ୍ୟ ଏସବୁ
 ଦେବ ଶେବେ ସେ ଦେଶକ ସାଧୁକମିତ୍ତୁ

ଟ ୧୦୦୮ ବା ପୁରସ୍ତର ଦେବେ) । ଉତ୍କଳମାନେ
 ଯଥାସମ୍ଭବରେ ଦେବକ ଅସ୍ତରକରେ ରହ-
 ଲେ । କବନୀ ଦଶମୀ ଏହିପରି ଗତଦେଶ
 ଏକାଦଶାଦିକ ଏବଂ ତାଳକା କିଛି ମିଥ୍ୟା
 ହରରେ ନେଇ ସେହି ଭଲନକଟକୁ ଅସି
 ଚାହାକୁ କହୁଲ "ରେ ମୁଖି ଚଠ ଗୋଡ଼େ ମୁ-
 ବାରମ୍ବାର କିଛିଅଛି ଯେ କେତାଳରେ ମୁ-
 ଦେଖାଦେବି ନାହିଁ ତଥାତ ତୁ ପ୍ରତ୍ନାତ୍ମ ।
 ଗୋଡ଼ୋର କିହା ଅଗ୍ନେଶ୍ୟଦୋରଅପ୍ର ପ୍ରକାଶ
 ସେବାକର" । ତତ୍ତ୍ୱ ସମସ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଯେ
 ଚାହାକି କିହା ପୂର୍ଣ୍ଣାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋରଅପ୍ର ।
 ସାଦେବକଠାରେ ସମାଦ ଦୟାଗଳ ଏବଂ ସେ
 ଏକାଦେଶି ଅନିତ ଦେଲେ ଏବଂ ୧୦୦
 ବାବୁ ପୁରସ୍ତର ଦେଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶ
 ପରଅଛି ଯେ ଏ ଦଥାଃ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା ଓ
 ସାଦେବ ଗତେ ଚାହା ମିଥ୍ୟା ଥିବାରୁ ନେଟି-
 ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମଙ୍ଗଳକାର ଏଠା ରେଉଁନକାବଳେବ
 ପୁରରେ ଏ ନଗରପୁ ମୁଖିସିଦ୍ଧାନ୍ତା ପ୍ରାଣନସ୍ତ
 ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ପାଠକୋଟିକ
 ତରଫର ଦୋରଥିଲ । ଗରୁପୁଲରେ ଦେବାସ୍ତ
 ଓ ଉତ୍କଳ ମିଶ୍ର ଶାବୁକ୍ଷି କହୁଥିଲେ କହୁଥିଲ
 ଥିଲେ । ଏ ନଗରର ପ୍ରଧାନ କେଶବକର
 ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଯେପରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅଛି, ପ୍ରଦେବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାର
 ମିଳଇ ଏବଂ ଅନେକଥର ଏ ଗରପୁରେ ଅବେ
 ଅସେ କିଛିକାରୁ ହୁଏ, ଏହି ଦେଉଳୁ ଏସବୁ
 ସେ ବିଷୟରେ ପୁଲକାର ମହାନତ ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ଦେବକ ଲେଖକର ପଦକ୍ଷେପ
 ଦେବ । ଶାସ୍ତ୍ରକ ଦମିତକରମାଦେବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅସକ ପ୍ରଦେବ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟେ ମୈତ୍ରୀକା
 ଚାଳକାମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ସାଦେବ ମହୋତସ୍ତ
 ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍ତର ବସୁକ କରୁଥିଲେ ।
 ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଲୁଗା, ପୁସ୍ତକ ଓ ସାହାକୁ
 ଚିତ୍ତୁଲଗାଏ ଏବଂ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଓ
 ପାଲସାପୁସ୍ତକ ତଥା ଗାଇଥିଲ । ସାଦେବ ଚାହା-
 ଶକ ଅସ୍ତୁତା ଦଶମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ କିଛି କିଛି
 ପାଲରେ ନାହିଁ । ଦଶମାକର ସକାମହୋତସ୍ତ
 ବାବୁ ମଧ୍ୟସକଳ ଦାସକାହାଣ ଜଣାଇଲେ ସେ,
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ତ୍ତ ଯେ ସଦୋକ୍ଷିଷ୍ଟ ସେଲକାବଣ
 ଦେଖାଇବ, ଚାହାକୁ ସେ ୧୦୦୮ ବା ପୁରସ୍ତର
 ଦେବେ । ସକା ମହୋତସ୍ତକର ଏ କଥାଟି

କେ ପ୍ରଶଂସାମୟ । ସେ ଅପଣା ରାଜ୍ୟରେ
ବାଳକାମୀଙ୍କ ଯୋଗ ସୁଧା ଓ ସହି କଲେ
ଅନେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।

ଏ ନବଜନ୍ମ ହେଉଥିବା କିମ୍ପା ମନୋ-
ରାଜ କରୁଥିବା ମିଥ୍ୟ ଅର୍ଥ ଉଦ୍ଧାର ଯୋଗ
କଲେ ମାତ୍ର ଏଥିରେ ନରରାଜାଙ୍କର ସେ-
ପକ୍ଷ ହୋଇ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନ-
ପ୍ରାଣୀର ପ୍ରଥମବର୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ବଡ଼ ନିର୍ଯ୍ୟାଦ
ଦେଖାଯାଏ ଯେଉଁମାନେ କହିବେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
କାହିଁ ? କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେ ଲୋକ-
ଙ୍କର ଅନ୍ତରାଳ କିମ୍ପା ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯାଏ ନ
ପରେ କାଳର ଦୁର୍ବଳ ବିଶେଷ କଲି
ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟକିମ୍ପା କିମ୍ପାମାନେ ନିର୍ଯ୍ୟ-
ରୂପେ ଜାଣି କରୁଥିବା ଅନେକଲୋକଙ୍କ-
ଠାରୁ ଶୁଣାଯାଏ ଏବଂ ମେଠରେ ଭୈମାନର
ମୁନସିବିଲିଆ ମୁଖପ୍ରତି ଉଲ୍ଲୁଖି ଥିବାର
ଅନେମାନେ ଏଥିରେ ପଠକମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ କିନ୍ତୁ ଅନେମାନେ ନିର୍ଯ୍ୟାତ ମୁନ-
ସିବିଲିଆର ଦୋଷ ଦେଖୁ ନାହିଁ । ଏଠା
ଲୋକଙ୍କର ସେ ସୁତ୍ରବିକ୍ରୟୋପ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାଦ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମେ ସେହି
କ୍ରୟ ହୁଏ ଯାହା ଶେଷରେ ବିଲୁପ୍ତ ହୁଏ
ଓ ଏହିଦେହରୁ କେତେକ ସମ୍ପଦ ଲାଭ ଓ ନଷ୍ଟ
ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଏହା ପରିଲକ୍ଷ୍ୟକରଣ
କରି ନିଜମୟ ଅଟେ । ଅନେମାନେ ଗରମ-
ପ୍ରାୟରେ କରାଯାଉଥିବା କିମ୍ପା କରାଯା
ପ୍ରକାଶ ଓ ଉଲ୍ଲିଖିତରୁ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି
ନୁହେବ ପ୍ରକାଶ ଏପରିକି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋ-
ନାଶକ ମେଠକ୍ରୟରେ ଦାଖଲ ହେଉଅଛି ।
ଏହା ବଡ଼ ଅଶେଷର ବିଷୟ ଅଟେ । ଯାହା
ଦେଇ ଅନେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଶିକ୍ଷିତ
କରାଯାଉଥିବା ଭୈମାନ ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ପରି-
କ୍ଷ୍ୟ ଉପକ୍ରମ ଏ ବିଷୟରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତ ହେବେ ।

ଲୋକଙ୍କର ବଶିକରଣ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ
ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ନାହିଁ ଦେଖାଯାଉଛି । ସେମାନେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏହିମର୍ମରେ ଅବେଦନ
କରୁଅଛନ୍ତି କି ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ନୁହେଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ
କରୁଥିବା ପ୍ରୟୋଗ ନ ଦେଲେ ଉଚ୍ଚତର-
ଣର ବାଣିଜ୍ୟକେଟି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରେ
ଉପସ୍ଥିତ ନ ହୋଇ କେବଳ ଗଜେଟରେ
ପ୍ରକାଶ ହେବାର ସେହି ନିୟମ ଦୋଷ ଅଛି

କାହା ରହିବ ଦୋଳ ଏପରି ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ
ସେ ପ୍ରକାରରେ ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରେ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ପ୍ରକାର
ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଏଠା ସର୍ବ-
ସାଧାରଣ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବେ
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଏ
ବେଶର ପ୍ରଥମ ଧର୍ମନୀ ଉଲ୍ଲକ ସାଦେବ
କେଟି ପ୍ରଥା ପ୍ରକାର କରାଯାଏ ସମୟରେ
କିମ୍ପାରେ ସାଧାରଣମତ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ
ଅଧିକ ସମୟ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ଏହାକୁ
ଅବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମ କି ୧୮୯୪ର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ-
ସଭାରେ ପ୍ରକାର କେଟି ଉପସ୍ଥିତ ଏବଂ
କହି ନିପରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ଏବଂ
କାହା ଦେବ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବଜେଟ
ପ୍ରକାଶ ଦେବ ନିର୍ଯ୍ୟାତ ସମ୍ପାଦକ ଓ ସଭା
ସମ୍ପର୍କମାନେ ହେଉ ସମାଲୋଚନା କଲେ
ମାତ୍ର କାହା ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତର । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
ର ସେମନ୍ତ କିମ୍ପା ହୁଅଇ ସେପରି
କରିଲି । ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରେ ବଜେଟ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଦେଖିବାକୁ ସଦ୍ୟମାନେ
କହିବ ସମାଲୋଚନା କରାଯାଏ ସମ୍ପର୍କ
ହେବେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଅପତ୍ତିର ଉତ୍ତର
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦେବାକୁ ଦେବ ସୁତରାଂ
କହିବେ ସୁତରାଂ ଅଟେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଶିକରଣ-
ର ଅବେଦନକୁ ଅନେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ
ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସାଧାରଣରେ ସେହି କଳକର ଅନୁସନ୍ଧାନ-
ସମିତି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କହିବ ଉପସ୍ଥିତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
ଏକକର୍ତ୍ତାରିତରେ ଏହିପରି ଲେଖାଅଛି କି
ମାନ୍ୟତର ଶ୍ରେଣୀସାଦେବ ଅନୁଦାନ ତଳେ
ଦେବାର ଉତ୍ତରରେ ଗମ୍ଭ କରୁଥିବା କାଳରେ
ସାଧାରଣର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ସାକ୍ଷରତା
ଖଣ୍ଡିଏ ଅବେଦନପତ୍ର ପାଇଥିଲେ ଓ କହିବେ
କଳକରମଧ୍ୟକୁମା କରୁଥିଲେ ଅନେକବିଷୟର
ଗୁଣର ହୋଇଥିଲା କହି ପରେ ସାଧାରଣ-
ଜଣାର ମାତ୍ରକର କିମ୍ପାର ବସେଷ ଟାମସର
ଓ ମିଲିତ ଏବଂ ଗୋଲନେ ସାଦେବମାନେ
ଉତ୍ତମପ୍ରକାର ଗୁଣାପତ୍ର ପ୍ରମାଣ ପଠାଇଲେ ।
କିନ୍ତୁ ଗୁଣାପତ୍ର କେବଳ କଳକର ବନ୍ଦେ-
ବସ୍ତୁ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ନ ଥାଇ ଅବଶ୍ୟ-
କମତେ କଳ ନ ପାଇବା ଓ ସାଧାରଣ ପ୍ରାୟ
ଦାନ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନେକବିଷୟରେ

ଥିଲା । କେବଳ ସମ୍ବଲପୁର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ଏସବୁ ଗୁଣାପତ୍ର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ରୂପେ ନିଷ୍ପତ୍ତି
ହୋଇ ନ ପାରିବାର ମାନ୍ୟତର ଶ୍ରେଣୀକଟି
ସାଦେବ ଜାଣିପାରୁଥିବା ଏବଂ ବିକଳକର୍ମ-
କମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ
ଗୁଣାପତ୍ର ପ୍ରକା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜାଣିବାରେ
ଅନେକ ଛଦ୍ମ ରହିଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇବାକୁ
ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନସମିତି ବସିଅଛି । ଏବଂ ଏଥି-
ମଧ୍ୟରେ ଏମାନେ ସାକ୍ଷିଯୋଗ୍ୟତାରେ କର-
ବାର ଅଧିକ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ୟତର
ଶ୍ରେଣୀକଟି କହିଅଛନ୍ତି କି ଅନୁସନ୍ଧାନର ଫଳ
ଦେଖି କଳକରମଧ୍ୟମାନଙ୍କ ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକ
ଦେଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାକ୍ଷିଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ଅନୁମୋ-
ଦନର ଅପା ଦେଖୁଅଛି ଯେ ଏକପକ୍ଷରେ
କର୍ମକରମାନଙ୍କର ଗୁଣାପତ୍ର ଏବଂ ଅପର-
ପକ୍ଷରେ ମାନ୍ୟତର ସର କେବଳ ବାହାଦୁରଙ୍କ
ପରି କରୁଥିବାର ଦେବ ସୁତରାଂ ଏ ଅନୁସନ୍ଧାନ-
ଦ୍ଵାରା ସୁତରାଂ ଲାଭ ହେବ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାବାସି-
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ଉପକାର ପ୍ରାପ୍ତହେବେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପର୍କ ୧୮୮୭-୮୮ ସାଲ-
ବାବୁ ସାଧାରଣବାସନକରଣ ।
(ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଉତ୍ତର)

ସରକାରଦାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁକ୍ତମାନଙ୍କ ନିର୍ଯ୍ୟାତ-
ବିଷୟରେ କର୍ମଚାରୀ ସାଦେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀରେ ସାଧେକ୍ଷ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ସୁଯୋଗମତେ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ପଦରେ ମଧ୍ୟ
ନିୟୁକ୍ତ କରା ଯାଉଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତିକି ଲୋକସଭା ଅନୁପାଳରେ ଏ ପ୍ରଦେ-
ଶରେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କଠାରୁ ମୈଳମାଳ ପିଲା ଅଧିକ
ପଢ଼ୁଥିବା ଏବଂ ପକ୍ଷୀରେ ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ସମାଳ-
ଗତରେ ଯାଉଥିବାରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଅଛି
ଯେ ସରକାରୀ—ଦାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବା ବିଷୟରେ
ଯାହା ପ୍ରଧାନକାରୀ ଥିଲା କାହା ନିମନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ
ହେଉଅଛି ।

କିନ୍ତୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଦୋଳ-
ଅଛି । କେବଳ ଲକ୍ଷରେ କାଳକରାଉଛି
ମୋକଦମା ଅନେକ ବାଳ ପଢ଼ିଅଛି ଏବଂ
ବହୁଅଗ୍ର ମୋକଦମା ସେମନ୍ତ ଦାଏର ହେଉ-
ଅଛି ତେମନ୍ତ ଫାଏସଲ ହେଉ ନାହିଁ ।

ଖୋରଧାର ବସନ୍ତର ପୁନଃବର୍ଷଠାରୁ ପ୍ରାୟ
ଏକଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ୫୦୫୪୪ କି
ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରାୟ ଅତ୍ୟନ୍ତକ୍ରମେ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଦିଅ
 ଯାଉଅଛି ଯେ ବଡ଼ବସ୍ତୁ ରେବନ୍ସା ବାଳିକା
 ସ୍କୁଲରେ ଜ ୨୦ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଳକ ବନ୍ଦୋ-
 ଲକଲୁଣାରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିପାରନ୍ତେ । ସେ-
 ମାନଙ୍କ ମାସିକ ଟ ୦.୫ ଅଣା କରି ବେତନ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା
 ନିମନ୍ତେ ପୁଅକୁ ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁକ୍ତ ଦେବାର ଉପମ
 ନିର୍ବାହର ଦୋକ୍ତର ଅଭିଏନ ପଠନାଥ
 ବାଳକରଣ ହକ୍ତ ସ୍କୁଲରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ ସେମାନେ ଶ୍ରବଣଶୈଳୀରେ ଚାଲୁ
 ଦେବେ ଇତି ।

୧୯୨୮୭ } Ram Das Chakraberty
 Secy. Ravenshaw
 Girls School

ଏକଦା ଲୁଗାଇ ଦିଅ ଯାଉଅଛି ଯେ
 ବଡ଼ବସ୍ତୁ ରେବନ୍ସା ବାଳିକାସ୍କୁଲରେ ମାସିକ
 ଟ ୮୫ ବା ବେତନରେ ଏକ ଶିକ୍ଷକାଙ୍କୁ କର୍ମ
 ଶୁଳ୍କ ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ବନ୍ଦୋଲକଲୁଣାରେ
 ସମ୍ଭାଳୁ ଦୁର୍ଗୁଣି ନର କରାଯିବେ ସେମାନେ
 ଉପମମାନ ଶ୍ରବଣଶୈଳୀକୁ ୨୨ ପ୍ରତିଶତାଂଶରୁ
 ଅଧିକଦରମା ଅନୁଦାନକୁ ପ୍ରେରଣ କରି-
 ଠେ । ଯୋଗ୍ୟତା ବିବେଚନାରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ
 ବାଳିକା ନିୟୁକ୍ତ ଦେବେ । ଇତି ।

୧୯୨୮୭ } Ram Das Chakraberty
 Secretary Ravenshaw
 Girl School.

NOTICE

Wanted a Second Clerk for the
 Angul Settlement office. Salary
 Rs. 25 per mensem. Candidates must
 have a knowledge both of English
 and Uriya and must write a neat
 hand. Those who have served in a
 settlement office will be preferred.
 Apply with testimonials to the under-
 signed.

A. K. RAY Esq.
 Jt. Settlement Officer
 ANGUL.

ଉପମୁଖର ବରପତ୍ର "ବୋଷ୍ଟରୁଣା-
 ସ୍କୁଲ" ସମ୍ପର୍କିତ ଅର୍ଥସଂଗ୍ରହ ଶୁଭା ଦେଖିଅଛି ।
 ଏହି ଏକମାସରେ ଶୁଭା ଶେଷ ଦେବ । ମୂଲ୍ୟ
 ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ଉପମୁଖମାସ ଚା ୩୯
 ରଖି ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାହକ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କୁ

ଦେଖିବାରେ ଦିଅଯିବ । ସେ ଦଶଖଣ୍ଡର
 ଗ୍ରାହକ ଦେବ ଗାଳ୍ପ ବିକାମୂଲ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡେ
 ପୁସ୍ତକ ମିଳିବ । ମୂଲ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଠାଇବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଥା ଶେଷ ଦେଲେ
 ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଅଯିବ, ତେବେବେଳେ ମୂଲ୍ୟ
 ପଠାଇ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅମୂଲ୍ୟ
 ପଞ୍ଚଦାସ ଜଣାଇଲେ ଗ୍ରାହକ ଶ୍ରେଣୀକୁ
 ଯୋଗ୍ୟ କରିବେ ।

୧୯୨୮୭ } ଶ୍ରୀ ଅଭିନବ ନାୟକ ମଧ୍ୟାନ୍ତେ.
 ଜର ଇନ୍ଦୋରୀୟ ପ୍ରେସ
 କଟକ

ଅର୍ଥଧର୍ମର ଅଦର୍ଶସ୍ୱରୂପ ଶ୍ରୀମନ୍ ମଦର୍ସି
 ଦେବଦାସକୁ ପାଗସରସହଜା ଉଲ୍ଲେଖ-
 ନରେ ଏବଂ ଉଦ୍‌ଗୁଣାରେ ଶୁଭା ଦୋଳ
 ବନ୍ଦୋଲକଲୁଣାରେ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏବଂ ବଡ଼ବସ୍ତୁ ଉପମଦର୍ଶିପ୍ରଦାନୀଙ୍କ ସହ
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ଭାଳନଧର୍ମର ଶ୍ରୀମଦ୍
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦ-
 ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଏହି ପ୍ରାମାଣ-
 ନକରେ ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟର ଦେଉଅଛି ।
 ଗ୍ରାହକଦ୍ୱାରା ପ୍ରୋକ୍ତପ୍ରାମାଣରେ ଅନୁପ୍ରଣା କଲେ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ । ଜାକଯୋଗେ ପଠା-
 ଇବାକୁ ଦେଲେ ଯୋଗ୍ୟତାରେ ମାସୁଲ ମାତ୍ର
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ପ୍ରକାଶପତ୍ର ବିକ୍ରୟମାନେ ଏ ପୁସ୍ତକ ପରି
 ଉଦ୍‌ଗୁଣାରେ ସେହିମାନେ ପାଠକାର ଯୋଗ୍ୟ
 ଅଟନ୍ତି ।

ଘନମ୍ ଶ୍ରୀମଦାସନା ଚାଳଦେଇ
 ଅଳକୋପାୟୀ
 ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ରା ମିଶ୍ର ଶର୍ମା
 ସକାଳପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକ

NOTICE.

All Contractors having claims on
 unsettled accounts against this Divi-
 sion for Earth work done in Ranges
 IV A, IV B, & V. Coast Canal are
 notified to submit same to the Exe-
 cutive Engineer of the Division before
 the 31st December, after which date
 no claims will be entertained.

A. HAYES
 Executive Engineer
 Balasore Division

ଏକଦା ସମସ୍ତ ବିକାମୂଲ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶୁଭ
 କର ଯାଉଅଛି ଯେ ଯଦ୍ୟପି ସେମାନଙ୍କର
 କୋଷ୍ଟଦେଖାଇବ ଚତୁର୍ଥ ଏ, ଚତୁର୍ଥ ବି, ଓ

ପଞ୍ଚମ ରେଖାନାକରେ ମାଟିକର୍ମ କରାଯିବ,
 ହୁଏତ ନିକାଶି ବାଳା ଥିବାର ବୌଦ୍ଧିପ୍ରକାର
 ଦାମ ଆବ ଚାହା ଦେଲେ ସେମାନେ ବାଲେ-
 ଶ୍ୱର ଉଦ୍‌ଗୁଣା ଏକକବିଭାଗ ଉତ୍କଳପୁର
 ସାହେବକଠାରେ ଅଗାମୀ ଉପମୁଖମାସ ୩୯
 ଚାଉଣ ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗପୂର୍ବକ ଦରଖାସ୍ତ କରିବେ
 ନଚେତ୍ ଉକ୍ତ ଚାଉଣ ପରେ ବୌଦ୍ଧିପ୍ରକାର
 ଦାମ ଶୁଣାଯିବ ନାହିଁ ।

A. HAYES
 Executive Engineer
 Balasore Division.

ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ବିକାରନାଥ ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କର
 ଅପୁଷ୍ଟଦୋଳ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ।

୩୯ ମୂର ପ୍ରେ ଖୁଟି, ସ୍ୱାମପୁର,
 କଲକତା ।

ଏହି ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ୧୯୧୪ ଯାଲର ଦଳ-
 ଶକ୍ତିକ ସହ ଶିକ୍ଷା ସମୁଦାୟର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବିଧାନ ଓ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପଳପ୍ରଦ ଔଷଧସମୂହର ଚାଲିଆପୁସ୍ତକ
 ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟର ଦୁଏ ଏବଂ ବିଦେଶସ୍ଥ
 ରୋଗିମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ଅବସ୍ଥା ସମସ୍ତ ଲେଖି
 ପଠାଇଲେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଆଯାଏ ।

ଯୋଗସୈକ ରସ ।

ଏହି ସୈକ ଔଷଧ ସେବନ କଲେ ଜଣସ୍ତ
 ସକଳପ୍ରକାର ମେହ ରୋଗ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟରେ
 ଶେଷେଷରୂପେ ଅଶେଷ ହୁଏ ।

ପ୍ରସ୍ତାବକାଳୀନ ଜ୍ୱାଳା, ପୁସ୍ତସହଜ ଧାତୁ-
 ଗର୍ମ, ସରକ୍ତ ପ୍ରସାର, ଶକ୍ତିକଳକର ପ୍ରସ୍ତାବ,
 ମୂଳକୃଚ୍ଛ, ମୂତ୍ରାଶୟର ଦେଶ, ଶୁଳ୍ଵ ଏବଂ କୁଣ୍ଠ
 ଉପକ୍ରମ ଯୁକ୍ତ ଦେଲେ ସକା ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ର
 ସମ୍ମୁଳେ ବିକ୍ରୟ କରୁଏ ।

ଶ୍ରେଣୀ ୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯ କିମ୍ବା ୧ ଶିଶିର
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୫ ପ୍ୟାକେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦୮

ପ୍ରଦର୍ଶନ—ଦ୍ରବ ।

ଏହା ସେବନ କଲେ ଶରୀରୀୟ ଅଶ୍ରୁ
 ବୋଧ ସମସ୍ତ ସଂଶୋଧନ ଦୋଳ ଶେଷପ୍ରଦର,
 ରକ୍ତପ୍ରଦର, ବସ୍ତୁରକ୍ତ, ଅକାଳରେ ଅଧର
 ପରମାଣରେ ରକ୍ତପ୍ରସାର, କଳକଳା, ବାଧକ
 ଦେହକାଳ ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସାରୂପେ
 ଅଶେଷ ହୁଏ । ବିଶେଷତଃ ଉପସ୍ଥଳ
 ଶିକ୍ଷାକଳ ଅକାଳରେ ଶରୀରୀୟ, ମୂଳକୃଚ୍ଛ
 ଓ ବିକଳାଦି ରୋଗ ସମୁଦାୟ ଶାନ୍ତ ହୋଇ
 ଗର୍ଭୋତ୍ପତ୍ତିର ବ୍ୟାଧାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଶେଷେଷ
 ୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯ ଓ ପ୍ୟାକେ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦୮

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୨ ମ
ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୫

ପା ୧୭ ରାମ ନାଦେ ଚନ୍ଦ୍ରମୂଳ ୩୨ ୧୮୮୭ ନମ୍ବର । ମା ଗୌରବ ୪ ୨ ୧୨ ୧୨୫୫ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପତ୍ରିକାଦେୟ ୪ ୨୯

ମାନ୍ଦ୍ରାଜୀରେ ଏବର୍ଷ କେଉଁ ଜାତୀୟ-
ମତର ଅଧିକାରକ ଦେବୀର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଳ-
ଅଛି ତାହା ଅଗ୍ରପ୍ରାୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳର
ତୁର୍କିମରେ ଏକମୁଖରେ ସମ୍ଭାଷଣ ଦୋଳ
ପ୍ରଚଳନ ମନୋମୋହନ ଦୋଳ ପଠାଯିବାର ଧୂମ
ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣମାନଙ୍କରେ ଏଥିର
ପେଟର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାଯାଏ ମାନ୍ଦ୍ରାଜୀରେ ଏ-
ଥର ଜଗନ୍ନାଥର ବଡ଼ ଧୂମଧାମ୍ନୀ ଦେବୀର
ଅନୁମତି ହୁଅଇ । ଏଠା ଉତ୍କଳରେ କାହିଁ
କୌଣସିବନ୍ଧୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ କାହିଁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
ପ୍ରଚଳନପ୍ରଚାର ମନୋମୋହନ ଦୋଳପ୍ରଚାର ।
ସେମାନଙ୍କ ଏହିମାସର ୧୫ ରୁଖ ପ୍ରାୟକାଳରେ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜୀରୁ ଯିବେ ଏଠାରୁ ଯାହା ବଳେ ମଧ୍ୟ
ଏଠା ପ୍ରଚାରଣ ଏସୋସିଏସନରୁ ଲେକରେଣ୍ଡ
ସେମାନଙ୍କୁ ଓ କାହିଁ ଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରଚଳନ-
ପ୍ରଚାର ମନୋମୋହନ ଦୋଳପ୍ରଚାର । ଏବଂ ମଧ୍ୟରୁ
ଦାହିଁ ଲେକରେଣ୍ଡ ଦାସ ଲେକରେଣ୍ଡ ଏଠାରୁ ଯାହା
ବରଦାନ ଦେଖାଗଲା ଲେକରେଣ୍ଡ ସେମାନଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟ ଅତି ଯତ୍ନା କରିବେ । ଅନୁମତି ଏପ୍ର-
କାର ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଠାଲେକରେଣ୍ଡ ଅଗ୍ରମର
ଦୋଳର ଦେଖି ଅଧିକାର ଅଧିକାର ଦୋଳ-
କ୍ଷି ଓ ଏହିପ୍ରକାର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ
ପ୍ରଦାନକରବାହାର ଏଦେଶର ସେ ଉତ୍କଳ
ଦେବ ଏଥିରେ ଅଗ୍ରମାଣି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

୧୮୮୮୭ ସାଲର ବାର୍ଷିକବରଣରୁ
ପ୍ରକାଶ ଯେ ସାଧାରଣ-ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂଗ୍ସ ପ୍ରାୟ
୩୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ଦେଁ ଗରବର୍ଷଠାରୁ
୨୨ ଦକାଇ ଟଙ୍କା ଉଣା ଦୋଳଅଛି ମାତ୍ର
କୋର୍ଟିସିସ ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂ ୧-୯୯ ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଗରବର୍ଷ-
ଠାରୁ ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦୋଳଅଛି । ଏକ
କ୍ରମାନ୍ତର ବରଣରୁ ଲେକରେଣ୍ଡ ଦେଖିଲେ ତ ୧୫-
୩୫ ଲକ୍ଷ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଅଧିକ ଏକ ଲକ୍ଷ ୩୫ ଲକ୍ଷରେ
ଉଣା ଦୋଳଅଛି । ବରଣର ଦେବୀରୁ
ଅନେକ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂ ବିକ୍ରୟ ଉଣା ଦୋଳ-
ଅଧିକ ଦୋଳ ଦୋଳ ବସ୍ତୁର ଦୋଳଅଛି ।
ଅର୍ଥାତ୍ ଦୋଳ ସମ୍ଭାଷଣରୁ ଟଙ୍କା ଧାର କରିବା
କ୍ରମେବାଦ ବିକ୍ରୟ ଲେକରେଣ୍ଡ ଅବଶ୍ୟକ ନ
ଦେବୀରୁ ସିଠାମବାଗର ଅଧିକ ବିକ୍ରୟ ଦୋଳ
ନାହିଁ । ଅଧିକ ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂଗ୍ସ ସରକାର ଯେଉଁ
ଗଜସ୍ତ ନେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ଅଧିକ ସରମାଣରେ
ଦାହିଁ ଲେକରେଣ୍ଡଠାରୁ ଅଦାୟ ଦେଇଅଛି ।
ଏପରି ଲେକରେଣ୍ଡ ନ୍ୟୟସଙ୍ଗତ ବୋଲିବିବ କ
ଏକ ଏଥିରେ ଦାହିଁଦୋଳ ଦୁର୍ଭିଜନ ଅଧିକ
ଫଳ ଦେବ ? ରାଧିକ ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂ ବିକ୍ରୟ ଗର-
ବର୍ଷଠାରୁ ବୃଦ୍ଧି ଦୋଳଅଛି ବୋଲି ଗବର୍ଷ-
ମେଣ୍ଡ ସମ୍ଭାଷଣ ଅଛନ୍ତି । କୋର୍ଟିସିସ ବିକ୍ରୟ
ବୃଦ୍ଧି ଦେବାହାର ବରଣବର୍ଷରେ ମାମଲ-
ପ୍ରସ୍ତାବର ପରିଚୟ ମିଳିଅଛି ଏବଂ ନକଲ ନେବା
ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂ ବୃଦ୍ଧିଦାସ ଜଣା ଯାଇଅଛି ଯେ ଲେକ-
ରେଣ୍ଡ ଏହି ପ୍ରକୃତି ଦେଖି ସରକାର କେମନ୍ତ

ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷର ଯୋଗ୍ୟ ଦାହାର ବରଣଅଛନ୍ତି ।
ବାସ୍ତବରେ ନକଲ ନେବା ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂମାସଲ
ଲେକରେଣ୍ଡ ବଡ଼ ବାଧ୍ୟଅଛି ଏବଂ ଏହାରୁ ଶୀଘ୍ର
ଉଣା ଦୋଳରୁ ଉତ୍ତର ।

ସନ ୧୮୮୮୭ ସାଲ ଦାହରୁ ଲକ୍ଷ-
କରର ବାର୍ଷିକ ବରଣଗରୁ କ୍ରମାନ୍ତର ଯେ
ଉତ୍କଳ ସାଲରେ ଦୁଇଦୋଳି ଅଠାବଦ ଦକାଇ
ଟଙ୍କା ମାସଲ ଅଦାୟ ଦୋଳଅଛି । ଏଥି ପ୍ର-
ବର୍ଷ ଏକ କୋଟି ନକଲର ଟଙ୍କା ଦୋଳଅଛି
ସରକାର ପ୍ରାୟ ଦଶଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦୋଳ-
ଅଛି । ଲକ୍ଷକରର ଦର ସନ ୧୮୮୭ ସା-
ଲରେ ଉଣା ଦୋଳ ଉତ୍କଳ ପୁରବର୍ଷ ପ୍ରାୟ
ଅଛେଇ ଦେଖି ଟଙ୍କା ମାସଲ ଅଦାୟ ଦୋଳ-
ଅଛି । ଅଧିକ ଦେଖା ଯାଇଅଛି କି ମାସଲ
ଉଣା ବରଣ ଦାହ ସାଧିବର ବଡ଼ ମାଣି ଉତ୍ତ-
ରାଦ ଦୋଳ ନାହିଁ । ବର୍ଷିକ ବର୍ଷରେ ଗର-
ବର୍ଷଠାରୁ ଯାହା ଅଧିକା ମିଳିଅଛି ତାହା
କେବଳ ବିଦେଶରୁ ଅନୁଦାନ ଦୋଳଅଛି
ଲକ୍ଷ ଦେବରୁ ଅଛଇ । ଏ ଦେଶରେ
ଯୋଗ୍ୟ ଲକ୍ଷ କ୍ରମର ଉଣା ଦୋଳ ପ୍ର-
ସେଣା ଅଧିକରେ ରହଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଗବର୍ଷ-
ମେଣ୍ଡର ଲକ୍ଷସମ୍ପର୍କୀୟ ନ୍ୟୟ ଏପରି
ଦୋଳଅଛି ଯେ କଲକାଳରେ କାରବାର ବର-
ଅଛି ଏବଂ ଏଦେଶୀୟମାନେ ଲକ୍ଷସମ୍ପଦ
ସାଧରେ ରହିଥିବା ପ୍ରକାଶେ ଅପଣା ପ୍ରୟୋ-

ବରଣଦେଶର ପ୍ଲାଣ୍ଟିଂଗ୍ସ ବାବତ୍ ସନ-

ଜଳ ନିମନ୍ତେ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରୁ ନା-
 ଦାନ୍ତି । ଏହା ଓଡ଼ିଶାରେ ଗରବର୍ଷ ଯେତେ-
 ଲବଣ ଯୋଗୁଁଲେ ହୋଇଥିଲେ ଏବର୍ଷ ହେଁରୁ
 ଶରତର ୮୫ ମହଣ ଉଠା ପଡ଼ିଅଛି । ଏ ଦୁଃଖ
 ନାଦୀଠାରେ କହିବୁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ପ୍ରକାର
 ମଙ୍ଗଳ କରଣା କଥା ମୁଖରେ କହୁଅଛନ୍ତି
 ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଦାମା ପ୍ରଭୁ ଦୁଖି କରୁ ନଦାନ୍ତି
 ହୁଏ ଲୁଗା ସଜାଣେ ଯେବେ କିଲକର ଅଶ୍ରୁ
 କେବାକୁ ଦେଲ କେବେ ଅମୂଳକର ଜନ୍ମ-
 ଭର ଆଶା କେଉଁଠାରେ ? ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀ
 ଲଟ ବାଦାଦୁର ଏ ବସୟରେ ପଦେ କଥା
 ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକା ମନୁଷ୍ୟରେ କହି ନାଦାନ୍ତି ।

ସମାବଦାହକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ
 ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପଞ୍ଚାଲିଖ ଯୋଗୁଁଲେ କରଣାକୁ
 କାଦାରିବ ଅନୁମତ୍ତ ଦଥମିକ ନାହିଁ ଅର୍ଥତ୍ତ
 ଉଚ୍ଚି ଲୁଃଯୋଗୁଁଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଏକାବେଳେ-
 କେ ଉଠାଇ ଦେଲେ । ବନ୍ଧୁ କରକରଲଣ
 ଯୋଗୁଁଲେ କରଣା କାରଣୀ ଯଦ୍ୟପି କେହି
 କହୁକର ଲଜା କରବ ଚାହାକୁ ନିସମରୁପେ
 ଲଲସେନୁ ଦୟାସିବ । ଏଥକୁ ସଦାଗୋରୀ
 ଯଥାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି ଓ ବାଲେଶ୍ଵରରାସିମାନେ
 କରକରଲଣକୁ ସୁଖ ପାନ୍ତି ନାହିଁ ଏବ ଉଚ୍ଚି
 ଲୁଗା ସେଠାରେ ଯୋଗୁଁଲେ ମଧ୍ୟ ଦୋଳପାରବ
 ନାହିଁ ସୁଭବଂ ପଳ ଏହି ଦେବ ଯେ ଲେବେ
 କଲକଲଣ ବ୍ୟବହାର କରବାକୁ ବାଧା ହେବେ
 ଏବ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଉଠିଗାଲ
 ଦରଦୁରା ଦୁରି ଦେବ । ପଞ୍ଚାଲିଖରେ
 ସରକାରଙ୍କର ଓ ବସେଷ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଏବ କରକ-
 ତଲଣରେ ଓ ଲର ଅଛୁ ଅମ୍ବେମାନେ
 ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ କେଂ ଅନେକ ଲେକକେ
 କହୁବାକୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ ବଟବ
 ମୋ ବାଲେଶ୍ଵରରେ କରକରଲଣ ଦୋଳ
 ପାରବ ତାହି ଓ କେହି କେହି ଏଠର
 କହୁଅଛନ୍ତି ପୁଣ୍ୟ କଟକରେ କରକରଲଣ
 ଯୋଗୁଁଲେ ତେଣୁ ଦୋଳଥିଲ ସଫଳ ଦେଲ
 ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ କଟକକଣ୍ଠର ଦେବକ
 ଉତ୍ତୁରୀଣ ଉଚ୍ଚା ସଫସରେ କରକରଲଣ
 ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଯେବେ
 ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ବାଦା କର ପାରନ୍ତେ
 ତେବେ ଦେବକ ପଞ୍ଚାଲିଖ କରବାରେ ପ୍ରକୃତ
 ବୁଝନ୍ତେ ନାହିଁ । ସରକାର ଲେକକ ଲଜା-
 ଶୁଦ୍ଧିରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ଉଠାଇ

ଦେବାକୁ ଯାଦା ବସିଅଛନ୍ତି କର ଦୋଳ
 ନାହିଁ । କଠାକଦେବା ପୁଣ୍ୟ ସରକାର
 ଏଠାରେ କରକରଲଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଲେକକେ
 ଉଚ୍ଚିର ଲବ ଦେଖାଇବାର ଉଚିତ ହେଉ-
 ଅଛି । ଯାହା ଦେବ ଏ ବସୟଟି ବଡ଼ ସୁଭୁତର
 ଅଟଇ ଏବ ଏଥିରେ ସଧାରଣସତର ସଦା
 ସୁବାରୁ ଅମ୍ବେମାନେ ଅନୁମଳ କରୁଅଛୁ ଓ
 ଏଠା ଉଚ୍ଚିଲସର ଏବ ବାଲେଶ୍ଵରର ଜାଗୟ
 ସରୁ ଏହି ବସୟକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବଦେତନା
 କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକୁ ଅବେଦନପ୍ରକୃତାବ
 ସଫସାଧାରଣଙ୍କର ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 କଲେ ବଡ଼ ଭଲ ହେବ ।

ମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଏବର୍ଷ ଜାଗୟସମ୍ପଦ
 ତରକମାସ ତା ୨୩/୮/୨୯ ଓ ୩୦ ରଖରେ
 କରିବାର ପୁର ଦୋଳଅଛି । ଏ ମଦାସମ୍ପ-
 ଦରେ ଯୋଗପ୍ରଦାନ କରବାକୁ ସ୍ଵରକର
 କରୁଅଛନ୍ତି ଲେକମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରେରଣ
 କରବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ମଦା-
 ସମ୍ପଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେ ମଦକୃ ତାଦା କେହି
 ଅସ୍ତ୍ରୀବାର କରବ ନାହିଁ । ଏପ୍ରକାର ସ୍ଵରକର
 ଉତ୍ତମ ଦେଶମଧ୍ୟରେ ସଜାବ, ବିକଳ, ସଂଗ-
 ଲାସ ସପ୍ରାପିତ ଦେବ ଓ ବଜାଗୟନା ବା
 ଦୈଦେଶିକତା ଦୂର ଦୋଳ ଏତଦା ଦୁରି
 ଦେବ । ଯେଉଁକାର୍ଯ୍ୟ ଜଗତଦ୍ଵାରା ସମ୍ପନ୍ନ
 ଦୋଳପାରୁ ନ ସୁନ ଯାଦା ବସୁଲେକର
 ପ୍ରସମର୍ଗରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେବାର ଅନେକ ସମ୍ଭା-
 ବନା । ଉତ୍ତରବର୍ଷ ପୁଷ୍ୟର ଏବ ସୁଦେବ
 ଦେଲେସୁଦ୍ଧା ଏଠାରେ ନାମାଜାତ ବାସ
 କରନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ଜାମାଜାତସମ୍ପଦ-
 ପ୍ରଦେଶରେ ତାଗୟସମ୍ପଦକର ଅନ-
 ଦୈଶିକ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତମ ଅର୍ଥ ଓ ତାଦ୍ୟା
 ତଲମା ଲେକମାନଙ୍କର ଏତଦା ପ୍ରାପିତ ଦେବାର
 ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ସରକାର ଓ ମୁଖ୍ୟମାନ ଓ
 ହୁଦ୍ଧ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଓ ଚୌକ ଓ ମର
 ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତାଦିଗ୍ରହରେ ଏ ଅନୁନ ଦସ
 ବରେ ଯୋଗପ୍ରଦାନ କଲେ ଅତନୁମୟୀ ଯେ
 ଅମୂଳକର ତାମନା ପ୍ରସ୍ତୁତକରେ ଏ ବସୟରେ
 ସନେକ ଅଛି ? ଏସମୁଦକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମ୍ବ
 ମାନଙ୍କର ଦେବକ ରୁଦ୍ଧାବ, ମଳବକଳ,
 ତେଣୁ, ଉଦ୍ୟମ, ଏବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି
 ସତେଷୁତା ଅବଶ୍ୟକ ତରେ । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଆଶା କରୁଅଛୁ ଏ ସମିତିକୁ ସ୍ଵରକରବର୍ଷର

କରୁଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରେରଣ ଦେବେ । ଯେଉଁ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନେ ମାନ୍ଦାକରୁ ସିଦ୍ଧାପୁରକୁ କୋଳ
 ଶସି ବସୟ ନାଶିଗାକୁ ଚାଲି ଯେମାନେ
 ଲେକକାପ୍ର ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନାର୍ଜୀଙ୍କ
 ନିକଟକୁ ଯତ୍ନ ଲେଖିଲେ ସମତାୟ ବସୟ
 ଶ୍ରୀକଦେବେ । ଯାଦାବାଜାହାଜ ମେସରସ
 ଶୋମସ ଉତ୍ତରସମ୍ପଦ ଲୁଗାତ ଶ୍ରୀମାରୁ
 କଲୋକସୁ କରଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମାରୁରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 ଶ୍ରେଣୀର ସିଦ୍ଧାସମିତା କର୍ତ୍ତା ଟ ୧୦୦୦ ଟା
 ଓ ୨୩୯ ଶ୍ରେଣୀର କର୍ତ୍ତା ଟ ୨୦୦ ଟା ଓ ଚାକ-
 ଚକର୍ତ୍ତା ଟ ୨୫୦ ଟା ଶ୍ରୀ ପଡ଼କ ରେବି-
 ବାଟେ ୧ମ ଶ୍ରେଣୀର ଟ ୨୫୦ ଟା ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀ
 ଟ ୧୨୫୦ ଓ ଚାକଚକର୍ତ୍ତା ଟ ୨୫୦ ଟା
 ପଡ଼କ ମନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ବାବୁ ଏବ ବାସପ୍ର-
 ନର ବସେଷ ସୁଦ୍ଧା କରଯାଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ
 ମିଳଇ ।

କର୍ତ୍ତମାନର ଗରବାସିଦ୍ଧପ୍ରପଣ ଶ୍ରୀମୁଖୁ
 ଅର, ଏତଦନୁସର ସାଦେବ ପଠାଇଥିଲେ ।
 ସେ ଉଚ୍ଚିରେ ଯୋଡ଼ିଏ ଗୁରୁତର ପ୍ରସ ସବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଘକ ଶ୍ରୀଗରା-ର ଆଶି ବଡ଼ ପ୍ରସଂସାଦ
 କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକ ଏହି ଓ ସରକରକମ ନୋମ-
 ମାନେ କର୍ତ୍ତରେ ଅନୁରାଟ ୧୯୨୦ ଲ ଉପମତ୍ତ ବସ-
 ନାକ ଯେଉଁ ସମ୍ପଦ ଦୋଳଅଛି ଏଥିରେ ମାନ
 ଲଦକାର ଓକିନ ମୁଖୁ ଲକର ବଡ଼ବସୁ ବୁଝଇ
 ଏବ ବାଦମନାକେ ମୋକଦମା ସତାଇ ଉଚ୍ଚି-
 ବାର ଦାଦାନା ମିଳଇ । ବରଷକ ସାଦେବ
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ସବ ଉତ୍ତର ବାଦମ ଏବ
 ସେମାନକ ଅଧୀନସ୍ତ ଲେକକ ମଧ୍ୟରେ ସଂଗତ
 ଦେଖାଶୁଣା ଦେବାର ସଂଗୀତ କର ଦେବା
 ଅବଦନ ହେଲେ ଦୈ ଅଛନ୍ତିଦାତ୍ତ ନାବକ-
 ନା ହେଉଁ କଲମଦେବା କଥାଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦୟାଲ
 ଓ ଯାରେ ଅବଦ ସର୍ତ୍ତରେ ମୋକଦମା ମୁଖ-
 ତର ଲଖିଗାର ଅବଦକ ନ ଦେବ ଉଚ୍ଚିର ଉ-
 ଘାୟ କରଣା ଉଚ୍ଚି । ଏଥକୁ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକେ କେହି
 ଅଛନ୍ତି କ ଏହିସୁରୁତର ବସୟଟି ତାଦାନ ଓ
 ଲୁନଶିଳରେ ଅଛି । ଦାଦମନ ସ୍ତରେ ଏବଦ-
 ଶରେ ସେମନ୍ତ ମୋକଦମା ଫଏସକରେ ଦନମ୍ବ
 ବୁଝଇ ଅପରୁଗଣରେ ମାନଲକାର ସୁଦା ଓ
 ମେନ୍ତାଇ ଦେଇ ଦାଦମନ ସଫରେ ମୋକଦମ-
 ରେଦୁଲି ବଡ଼ବସୁ ଓ ଉଦର୍ଗରେ ପଡ଼ନ୍ତି ।
 ଏଥିର ମୋଟେବ ମାମାସା ଦେବାର ଅବଦନ ।

ଦୁର୍ଗପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଲକ୍ଷବଳରେ ବାଳା ପତ୍ରପୁତ୍ରା
 ଶାସନର ଟିକା କେବଳ ବସନ୍ତରେ ଅଟଇ ।
 ମଧୁର ସାଦର ବସନ୍ତ କି ନିଲମ ଭାରତୀ
 ଶକ୍ତି ସେତେବେଳେ ଲକ୍ଷ ବାଳା ଗୁଣପୁତ୍ରା
 ଶକ୍ତି ଲକ୍ଷବଳୀ ବରଦା ବୁଧା ଅଧର କେଉଁ
 ଶକ୍ତି ଲକ୍ଷବଳୀ ନିୟାମିତ ଓ କେଉଁସ୍ଥଳରେ ନି-
 ସ୍ୱାମିକ ନାହିଁ ଏଥିର ନିୟମ କରବା ଅସାଧ୍ୟ
 ଅଟଇ । କଲେକ୍ତରର ଚନ୍ଦ୍ରର ଉପରେ
 ମଧୁ ନିର୍ଭରକର ଏକ ଚାପା ଅନୁପଦ-
 ଚକ୍ରର ଚଳନ ଗତି । ହାତୀଚାରିଗଣକର୍ମମେଣ
 ଚକ୍ରପତ୍ରର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବହାର ଦେଉରେ
 ନିଲମ ରତ ଦେବା କଲେକ୍ତରର ଗୋଟିଏ
 ଗୁଣ ବଦନୀର ବାଧା । ବାଳାପାରିକର
 ଚକ୍ରର ଓକ୍ତର ମାତର ଦେବ ଚାପା
 ନିୟମ ଦୋଷୋପଲେ ପୁଣି ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଦେବତା
 ସମ୍ପର୍କରୁପେ ପ୍ରଦେବ ମୋକଦମାର ସ୍ତୁତିକ
 ରଦା ଅମ୍ଭର ଅଟଇ । ପୁତ୍ର ବାଳାପାରିକ ଦେବା
 ମଧ୍ୟ ଅନୁପଦ ଓ ଦେଖାଇବାର କାରଣ ଦୋଳ
 ନ ପାରେ ବାରଣ ଶକ୍ତିକର ଅଧବା ଅଲେକ
 ସୁରତଦାରର ଲକ୍ଷମାନ ମାକାମାନ ସତ-
 ତତର ବାଳା ପତ୍ରପୁତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ଏକ ଏହି
 ମାକାମାନରୁ ଖଜଣା ନିୟମିତସମୟରେ ଆଦାୟ
 ଦେବାର ଚକ୍ଷେପ ଦରକର । ଅଧିକ କମି-
 ପତର ଶାବଦକର ମଧ୍ୟରେ ବାଳାପାରିକ ମହାନ-
 କୁ ନିଲମରୁ ଖଜଣ ଦେବାପାରିକ କିଛି
 ଅର୍ଥଦତ୍ତ ନେରେ ହଇ ଦେବ । ଏଥିରୁ ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ ବସ୍ତୁଅଛନ୍ତି କି ଚକ୍ରଗାୟ ଅଦେଶ-
 ଦ୍ୱାର ସାମାନ୍ୟତାକ ସଦାସେ ନିଲମର ବାଟ
 ଶେଷ ସଦାଶ୍ଚି ଦୋଳଅଛି କିନ୍ତୁ ବାକିଆଦାୟର
 ଅଧିକ କପୁରତା ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ହେଇ କରମନା
 ଚକ୍ରଗାୟ ଓ ନିଲମ ପୁତ୍ରକୁ ନିମିତ୍ତରକୁ କୋ-
 ଠିକ ନିୟାମିତା ବସ୍ତୁ କରୁଗ୍ୟାଳରେ ଅଛି ।

କୃତକାର୍ଯ୍ୟତାରେ ଅଭିଶପ୍ତ ପ୍ରୀତ ଦୋଳଅଛି ଓ
 ଅଣା କରୁଁ ସେମାନେ ଏହିପ୍ରକାର ଗାତ-
 ସମ୍ପାଦନାକର ଅଭିଶପ୍ତ ସମର୍ଥନ କରଇ
 ଦେଶର ଉନ୍ନତ କରନ୍ତୁ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ
 ପାଆରଣଲେକେ ଏମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତୀରଣ କରବେ ।
 ଅମ୍ଭେମାନେ ପାଠକଙ୍କ ଅବଗତାର୍ଥେ ଦରଶନ-
 ନାଟକର ମାର ମର୍ମ ନିମ୍ନରେ ଉକ୍ତ କରୁଁ ।
 ଏକଦା କୋଷଳାଧିପତି ସମ୍ରାଟ ଦରଶନ
 ଭୃଗୁପୁତ୍ରର ମହିଷୁଷ ଓ ଗୁଣସଦତର
 ନାଗେଶ୍ୱରସହିତ ମୁଗୟାକର ଯାଇଥିଲେ ।
 ବ୍ୟାମିନି ମହାମୁନିଙ୍କ ଅଶ୍ରମ ନିକଟସ୍ଥ ମୁଗୋପର
 ଶର ନିକ୍ଷେପ କରିବାରୁ ମୁନିବର କ୍ରୋଧ
 ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ଗଜା ଅପଣାର ଦୋଷ
 ସ୍ୱୀକାର କର ଭୁଲୁଣ୍ଡକପଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତ ଦୋଷ-
 ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟାଜାର୍ଥ ପ୍ରାର୍ଥନା କରଥିଲେ ।
 ମହର୍ଷି ପ୍ରୋକ୍ତପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତସ୍ୱରୂପ ଗୋଟିଏ
 ଦକ୍ଷିଣ୍ୟସାଧ୍ୟ ମଦରୁ ଯଜ୍ଞର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି-
 ବାର ଅର୍ଥଦତ୍ତ କଲେ । ଗଜାମହୋଦୟ ଏ
 ଅର୍ଥଦତ୍ତକୁ ଅନୁକ୍ରମ ନେଇ କର ମହତ୍ତର ଦ୍ୟାଗ
 ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ତେଣୁ
 ମହର୍ଷି ତାଙ୍କ ଭୁକ୍ତଗାଧିତ ସମାଗର ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ସୁଶ୍ରୀକେନ୍ଦ୍ରା ଓ ସୁପୁଷ୍ପ
 ସେହିକାସ୍ୟ ବଂଶର ଗଜା ଅନ୍ୟ କାହାରକୁ
 ନକର କହୁବେ ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର
 କଲେ । ଗଜା ଅଜୀବାର କର ମହର୍ଷିଙ୍କଠାରୁ
 ବଦାୟପ୍ରଦାନ କରିଣାନ୍ତର ସୁକ୍ରସଦତର
 ନାଗେଶ୍ୱର ମହର୍ଷିଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିନିଧି
 ଦେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତେ ମହର୍ଷି ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ-
 ପଦରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ କଲେ । ଗଜା ଦରଶନ
 ଶ୍ରୀକେନ୍ଦ୍ରାକୁ ଓ ପୁଷ୍ପ ସେହିକାସ୍ୟର ଦେନ
 କାରୀଅଭିମୁଖେ ଗମନ କଲେ । ମହର୍ଷି ତାଙ୍କ
 ପଶ୍ଚାତ୍ତମନସ୍କଙ୍କ ତାଙ୍କୁ ଯଜ୍ଞର ଦାନକଥା
 ସୁରଣ କରିଇ ଦେଲେ ଓ ବିଂଶଦବସ ମଧ୍ୟରେ
 ଉକ୍ତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ନ କଲେ ମହାଶୟ ପ୍ରଦାନ
 କରିବାର ହୟ ପ୍ରଦର୍ଶାଇଲେ । ଗଜା ଦାନପତ୍ର-
 ଶୋଧାର୍ଥ ଶ୍ରୀ ଓ ପୁଷ୍ପକୁ ଗୋଟିଏ ଦୁଇ ବାଲୁଣ୍ଡକୁ
 ବନ୍ଧୁ କଲେ ଓ ପରମେଷରେ ନିଜକୁ ଗୋଟିଏ
 ତନ୍ତାଳଠାରେ ବନ୍ଧୁ କଲେ । ଏଥିରୁ ଯାହା
 ଲବ ଦେଲେ ତଦ୍ୱାର ମହର୍ଷିର ଶାପରୁ ପରମାଣ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ଗଜା ତନ୍ତାଳପତ୍ରରେ ବନ୍ଧିତ
 ଦୋଳ ଶୁଣାନରେ ଶବଦାଦର ବ୍ୟବସାୟରେ
 ନିୟନ୍ତ୍ର ହେଲେ । ଏହିପ୍ରକାରରେ କେତେକ
 ବସ୍ତୁ ଗତ ହେଲେ ଉତ୍ତରେ ଏକଦା ସୁଶ୍ରୀ

ମୁଦପୁତ୍ରକୁ ଜୋଡ଼ାରେ ଦେନ ଶୁଣାନରୁମିରେ
 ଉପସ୍ଥିତ । ଗଜା ଦରଶନ ସୁଶ୍ରୀ ଓ ସୁପୁଷ୍ପକୁ
 ଚକ୍ତି ନ ପାର ଶବଦାଦାର୍ଥ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ
 ସୁଶ୍ରୀଠାରୁ ଦାମ କରଥିଲେ । ଅବଶେଷରେ ଶ୍ରୀ
 ବନ୍ଧୁ ବିନାସ ଓ ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟାତ ପ୍ରଦାସ
 କରି ସୁପରତୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ଗଜା ଓ
 ଶ୍ରୀ ଗୋବସନ୍ତାପରେ ଅଭିଭୂତ ହେଲେ ।
 ଏକମୂଳ ସମୟରେ ମହର୍ଷି ବ୍ୟାମିନି ବିଷୟପା-
 ଠେକ ସମଇକ୍ୟାଦାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ଗଜାଙ୍କ
 ଭାଗ ସ୍ୱୀକାରରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦୋଳ ମୁଦପୁତ୍ରକୁ
 ଜାକର କରଇ ଗଜାଙ୍କୁ ପୁନଃ ସ୍ୱୀକାରୀରୁତ
 କରଇ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ଦେଲେ ।
 ଅଭିଶପ୍ତକାରମାନେ ସେପ୍ରକାର ସୁଗୁରୁ-
 ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ତଦ୍ୱାର ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ
 ମନରେ ଉପରେକ୍ତ ବସ୍ତୁର ମର୍ମ ଦୂର୍ଦ୍ଦାଭୂତ
 ଦୋଳଥିଲା । ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ଏକକ ସେ ଉକ୍ତ
 ସ୍ଥାନରେ କିମ୍ବ ମହିନାମାନଙ୍କ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ
 କୌଣସି ସୁଧା କର ଯାଇ ନ ଥିଲ ସୁତରାଂ
 ସେମାନେ ତହିଁରୁ ଦୂର ହୋଇଥିଲେ । ପରଷେ-
 ଷରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସକ୍ୟାଧାରଣକୁ କ୍ରୋଡ଼ାଉଛି
 ସେ ଏ ସ୍ୱୟେଚ୍ଚରର ବ୍ୟବହାର ଚାକାରେ
 ଶ୍ୱାଳସ୍ୱୟେଚ୍ଚର ଭୂଲ୍ୟ ନୁହେଁ ଏଠାରେ ବାସ-
 ଣା ଅବା ଧାନ୍ୟସଂଗ୍ରହ ସମ୍ପାଦନା ନାହିଁ କରଣ
 ଉକ୍ତ ସଂଗ୍ରାମାନଙ୍କ ବନାଶାର୍ଥେ ଏ ସ୍ୱୟେଚ୍ଚର
 ପ୍ରାପ୍ତିକ କରିବାର ଦୁର୍ଲଭା ସୁତରାଂ ଏହାର ଚିରସୁ
 ବ ବୃଦ୍ଧି କ ଦାନକ କି ସୁତା କି ସୁବଜା କ
 ଧନା କ ଦରପ୍ର ସମସ୍ତେ ବାମନା କରବେ ।
 ଜାଗାୟମିତି ଓ ନବସମାଦ ।
 ସେତେବେଳେ ଗୁରୁତର ଚତୁର୍ଦ୍ଧକରେ
 ଅଜ୍ଞତାଳ ଜାଗାୟମିତିର ମାନ୍ତ୍ରାଳଠାରେ
 ଅଧାବେଶନ ଦେବାଦେନ ମହାଧ୍ୟମ ଲଗିଅଛି
 ଏବ ସୁକ୍ରଦୟ ଦେଶୀୟ ଏବ ବିଦେଶୀୟ
 ସମାଦପତ୍ରମାନେ ମହା ଉତ୍ତୀତ ପ୍ରଦାନ କର-
 ବାକୁ ଚୁଟି କରୁ ନାହାନ୍ତି ସେପରି ସମୟରେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସଦୟୋଗୀ ନବସମାଦର
 ସମ୍ପାଦକ ସେ କାହିଁକି ଉତ୍ତୀପ୍ରତି କରନ୍ତୁ
 ଦୋଳ ତଳରମାସ ଶା ୮ ରଖର ଶିଳାରେ
 ଉତ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧରେ କଲମେ ଶ୍ରୀକ୍ତି ଦୋଳଅଛନ୍ତି
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଚହିପାରୁ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରେ
 ପ ୧୨ ଶ ଲେଖ ଅଧିଷ୍ଠିତ ଏକ ପ ୧୨ ଶ
 ଲେଖେ ଅଜ୍ଞାନ ଭିମରଞ୍ଜନ ଏକଥା ସଦୟୋଗୀ
 ଦେଉଁଠାରୁ ପାଇଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ କହି ନ

ଗତ ଉତ୍କଳର ଗଣରେ ବାର ମଧୁସୂଦନ-
 ଦାମର ପୁତ୍ରରେ ଏଠାର ବଟକ ଅମାଟର
 ପୁତ୍ରପତ୍ରର ଦରଶନନାଟକର ଅଭିଶପ୍ତ
 ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରଇ ଥିଲେ । ତାରୁ ମଧୁସୂଦନ-
 ଦାସ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହସ୍ତେଷ ରହିତ ପ୍ରଦାନ
 ଓ ଦୟାକରନ କରଥିଲେ । ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ
 କି ୨୮ ବର୍ଷ ଦେବ ପୁତ୍ରରର ସୁଖପାତ
 ଦୋଳଅଛି କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ଅଭିଶପ୍ତମାନେ
 ସେପରି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ବାବା
 ଅପାଦନ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭିଶପ୍ତମାନଙ୍କ

ପାରୁ । କୌଣସି ଦେଶର ସମସ୍ତ ଲୋକେ ଶିକ୍ଷିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଗୁରୁତରତର ଅଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ କିପରି ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଏଠାର ସ ୧୫ ଶ ଲୋକେ ଅଶିକ୍ଷିତ ବା ଅଜ୍ଞାନମାନଙ୍କର ଏକଥା ସଦୃଶ୍ୟା କେଉଁଠାରୁ ପାଇଲେ ତାହା ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ଦେଖାଇ ନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ତଥାପି ଅଶିକ୍ଷିତଲୋକେ ଯେ କିପରି କର୍ମ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏହା କହାଯି ଯୋଗ୍ୟତା ନ ଥାଏ । ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଏକସମୟରେ ଲାଭରେ ଅନୁକୃତ ହୋଇଗଲାଣି ଦେଖାଇ ଥିଲେ ସେ ଅପରାଧମତ୍ତ ଛାଡ଼ା ଦିଅଁ ଲେଖିବା ଜାଣୁ ନ ଥିଲେ । “ଏକମୁଖି ଦାଟିକୋଟି ଧାତୁ ସାମଲଗେଣୀ ପରଧାନକାଣ ଶିକ୍ଷିତ ବାହୁମାନେ” ପରଶ୍ରମ ଓ ଦେଖା କଲେ କିପରି ତାଙ୍କ ଦଳବୃଦ୍ଧିକୃତ ଦେଶରେ ଜାଗାପୁରୀର ଅପୂର୍ବ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ପାରନ୍ତି ଏବଂ ଜାଗାପୁରୀ ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ବନ୍ଧୁ କଠିନବ୍ୟାପାର ନୁହେଁ । ଜାଗାପୁରୀର ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶର ସ୍ତୁତି ନୁହେଁ । କିପରିକିମ୍ପରେ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ ସେ- ସମିତରେ କାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବ । ଅଶିକ୍ଷିତ ଚଣାମାନେ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ଜାଗାପୁରୀରୁ ପ୍ରଚଳନ ଯଠାଇ ନ ଥିଲେ । ଏଥର ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ପ୍ରଚଳନ ଯଠାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ତେବେବେଳେ ସେମାନେ ଜାଗାପୁରୀର ଉପକାଶତା ଯେ ବୁଝିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଯେ ଅଜ୍ଞାନମାନଙ୍କର ନୁହେଁ ଏହାସ୍ତ୍ର କଣ ଯାଉଅଛି । ସଦୃଶ୍ୟା ଯାତା ବୁଝି ନ ପାରଲେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହୁଏ । ତତ୍ପରେ ସଦୃଶ୍ୟା ଯୁକ୍ତି କର ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ “ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳରେ ପରଧାନକାର ଶିକ୍ଷିତ ଏକାଦେକରେ ମିଶି ଯାଇଅଛି” ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜାଗାପୁରୀର ମୁଖ୍ୟତା ଦୂଆ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେପୂର୍ବୁ ଯେଉଁ ଦେଶର ଲୋକେ ପରଧାନ ସେମାନେ ଲାଭ ଖାଅନ୍ତି ନାହିଁ କି ? ଅନୁମାନଙ୍କର ଦେଶ ପରଧାନ-କଦେଶୀୟ ଗ୍ରାମାଳେ ଏଠା ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ କିପରିକିପରି ଅଛି । ଯେ ସକା ଅନୁମାନଙ୍କର ଶାସନବ୍ୟୟ ଧାରଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେହି ଦେଶ ଜାଗାପୁରୀର ପ୍ରକୃତଜାଗାପୁରୀ କହିଅଛି । ଜାଗାପୁରୀର କିଛି ଲାଭରୁ ପୁଅକି କରବା ଛାଡ଼ିଦେବାରେ ଅବକାଶ ଦେଇ ନାହିଁ । ଏ ଦେଶରେ “ଏକଜାରି ଅଧିକ” ଅଛି ବୋଲି

ଯେ ଏକଜା ବସାଇବାର ଦେଖା କରବ ଅନାୟ ଏହା କେଉଁ ଯୁକ୍ତିମୂଳକ ? ଯଦି ଦେଶରକଣ ଶିକ୍ଷିତଲୋକେ ଦେଖା କର ଏକଜା ଅଭାବକ୍ରମେ ପରଧାନ ଦେଶରେ ଏକଜା ବସାଇ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପରାସର ସୌଦାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ଅନୁ- ସଙ୍ଗରୂପେ ଶବ୍ଦମେଣ୍ଡୁ ଉଚିତ ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ କର ଦେଶର ପରମମଙ୍ଗଳ ସାଧନ ପରପାରିଲେ ତେବେ ଅଧିକ ଚିନ୍ତା କି ଅଛି ? ଏବଂ ଜାଗାପୁରୀର ଦୁଇବର୍ଷର ଅଧ୍ୟବେଶନ ପରେ ଏଥର ଅଶିକ୍ଷିତ ଚଣାମାନେ ସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର ଉଠିଥିବାର ଦେଖି ଜାଗାପୁରୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଚିନ୍ତାଧାର ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏମନ୍ତପୁଲେ ସେହି କଥା ଦେଖି ସଦୃଶ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ଅର୍ଥରେ କଲମେ ଖାଡ଼ି ଦେବା ଅଜ ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ । ଅନୁମାନେ ଅଧା କରୁଁ ସଦୃଶ୍ୟା ଜାଗାପୁରୀର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ତାହା କେଉଁରୂପରେ କି ମଙ୍ଗଳମୟ ଫଳଲାଭ ହେବ ତାହା ବୁଝିବାକୁ ଦେଖା କର ଦେଶର ମଙ୍ଗଳମୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ବାଧା ଦେବାକୁ ଉଚିତ୍ତମରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲେଖାବେଳେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳମାତା ୧୫ ଅକ୍ଟର ନବସମାପରେ ଜାଗାପୁରୀର ଅନୁକୂଳପୂର୍ବକ ଦେବେକ କଥାମାନ ଲେଖା ଦୋଇଥିବାର ଦେଖି ଅନନ୍ତର ଦୋଇଅଛି । ସଦୃଶ୍ୟା ଯେ ଏତେଶୀଘ୍ର ମତ ପଦକର୍ତ୍ତୃକ କଲେ ବଡ଼ ସୁଖରବସ୍ତୁ ।

ଉତ୍କଳ-ଏକଦେଶର ଗତିକ୍ରମ ।
ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରକାର ।

ଲୋକଲୋକ ଦେବାର ଅଭାବ କେବଳ ନାନକ ଜଣେ ପାଦସ୍ତ ଯାହେବ ମୁଖ୍ୟମାନ- ଧର୍ମର ପ୍ରକାରସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାରୁ ଦେଖି- ଅଛନ୍ତି;—ଏହି ଧର୍ମପୁସ୍ତକର ଅଧ୍ୟାୟପ୍ରକରେ ବସ୍ତୁ ମରହୋତାରୁ ଜାଗା, କାଠିବାରଠାରୁ ତାଳ, ଯେଉଁଠାରୁ ଦେଶ, ଏହି ଧର୍ମର ପ୍ରକାର ଦେଖାଯିବ । କିପରିକି ଅଧିକା- ଂଶରେ ବାହ୍ୟପଦକରେ ଏହା ପ୍ରକାଶ ଦେଇଅଛି । ଲୋକଲୋକରେ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ ନୁହେଁ । କିମ୍ପା ୨୫ ଓ ୩୦ ଶ ଲୋକଲୋକରେ ମଧ୍ୟରେ ବୋ ୫ ଓ ୬ ଲୋକ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କରୁ ମିଳିବ । ଅଧିକାଂଶରେ ବର୍ତ୍ତ- ମାନ ଅର୍ଥକରୁ ଅଧିକ ମୁଖ୍ୟମାନ । ସେ

ଦେଲୁ ବ୍ୟାପକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ପରାସ ଦେଖି । କିପରିକି ମାତ୍ର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରକାରରେ ଅଧିକ ଅପ୍ରକାର ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ବର ମୁଖ୍ୟମାନ କୁଅ, ବରୁ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ବର ଦେଇ କଠିନ । ଅଧିକାର ଉଚ୍ଚାଗ୍ରମାନେ ଗୋଟିଏ ନିଗୋରକର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଲୋକେ ମୁଖ୍ୟ- ମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେହି ଲୋକ ଅଧିକା- ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକର ପ୍ରକାରଗାଳୀ ।

କେବଳ କେବଳ ବୋଲୁ, “ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ- ଧର୍ମର ଅବଶ୍ୟତା ବା ଗ୍ରାହଣେ ମୁଖ୍ୟମାନ- ଧର୍ମ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ । କୌଣସି ଅଧିକାରୀ ଜାତି ଏକଥର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଗ୍ରହଣ କଲେ ଅଧିକ କିପରିକି ବୁଝି ନାହିଁ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଅବଶ୍ୟତା କରୁ ନାହିଁ । ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତର ଜାତିର ଉପସ୍ଥିତି ନ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା, ଏହା ଅସମ-କାଳୀକ ପ୍ରକାରେ ବଡ଼ ଉପଯୋଗୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଅଧିକ ଅଧ୍ୟାୟ ଦେବାରୁ ଅଧିକର ସମ୍ଭବ । ପରାସରେ ସଦୃଶ୍ୟା- ପ୍ରକାର ପ୍ରକାରେ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଏକ ସମସ୍ତକ ଉପସ୍ଥିତି ।

ମତ-କା କେବଳ ସମ ବସ୍ତୁ

ଯେଉଁ ପ୍ରକାର “ନିଗୋର ଚଣାମାନେ ମୁଖ୍ୟ- ମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟତା କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିପରିକି, ପୌତ୍ତ୍ୱିକତା, ପ୍ରୋ- ପୁକା, ରୂପା-ରୁପ, କରବ୍ୟା, ପିଣ୍ଡବ୍ୟା, ତାହାମାନଙ୍କର ମାନବା ପ୍ରକାର ଏକାଦେକ- କେ ଉଠିଯାଅଛି । ସେମାନେ ପରାସର ପ୍ରକାର ସଦୃଶ୍ୟା ଏବଂ ଅଧିକାରକ ଓ ଅଧିକାରକଦେଖି ଦେବାରୁ ଶିକ୍ଷିତଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳିବ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଅଛି, ପାନାଶକି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଇଅଛି, ଦୁ-ରକାତା ଉଚ୍ଚତାଦୋଇଅଛି, ଅଗ୍ରୀର ନୂତନ ଗାତା ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟବୋଧ ଅନୁକୂଳ ଦୋଇଅଛି, ଶି ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାଦବ୍ୟୟ ବଡ଼ିଅଛି ସଦୃଶ୍ୟାକୁ ବିସମ ପାଇଅଛି; ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବର୍ତ୍ତକ ଦୋଇଅଛି, ଉତ୍କଳର ଲୋକସତା ଓ କାରବ୍ୟ ମୋକ ଦୋଇଅଛି; ବସ୍ତା ଧର୍ମ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ବୌଦ୍ଧ ବଡ଼ିଅଛି, ବହୁବକାଳ ନୁହେଁ ଓ ସଂସ୍କୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ମୁଖ୍ୟ- ମାନଙ୍କରେ ଯେ ସଦୃଶ୍ୟା ପରମମଙ୍ଗଳ ଲୋ- କସୌଦ୍ୟାଶିତ୍ୟ ସେହି ସଦୃଶ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ଦେଖି ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବଶ୍ୟତା

କ୍ଷମା କରୁଅଛୁ । ମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟରେ ଯେଉଁ
 ସଦ୍‌ଗୁଣର ସମୂହ କରୁଅଛୁ, ତାହା କୌଣସି-
 ରୂପେ ନିମ୍ନ ଅଙ୍ଗର ନୁହେଁ । ଏହି ଧର୍ମସଙ୍ଗେ
 କିମ୍ପାକରଣ, କିମ୍ପାକରଣ, ପରସ୍ପାର ପରୁଷତା,
 ସତ୍ୟତା ଏବଂ ଅସୁସମ୍ମାନନା ସମାଜରେ
 ଉପହାସ ହୁଅନ୍ତୁ । ଅମୂଳ୍ୟର ଅତି ମଧ୍ୟ
 ଦେଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ମୁଖ୍ୟମାନ୍ୟର
 ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁସ୍ତକର ବିବେଚନା କର । ଏହା ଅର୍ଥ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁସ୍ତକ ଅଥବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁସ୍ତକ ।”

ଏହିରୂପେ ଦେଲେ ଖେଳର ସାହେବ
 ଶ୍ରୀକ୍ଷାପୁସ୍ତକର ଅଧିକାର ଆଧୁନିକ ଓ ଉଚ୍ଚତର
 କଲେ ସଦା ମହତୀୟାଧର୍ମର ଏକ ପ୍ରଶଂସା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଧର୍ମସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର
 ଉଦାର ଭାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । କିନ୍ତୁ “ଯେଉଁ
 ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ବା
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁ ପ୍ରକୃତି ଅଛି, ତାହା କେବଳ ମୁଖ୍ୟ
 ମାନ୍ୟର ନିମନ୍ତେ ପଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛି ”
 ଏବଂ “ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚତରରୁ ପାଠ୍ୟକୋଷି
 ଲୋକ ମୁଖ୍ୟମାନ କୋଇଅଛନ୍ତି ।” ଲୋକାଦି
 ରୂପ ତଥା ସବୁ ଉପପ୍ରକାର ବିନା ଅତି ବଢ଼ି
 ନୁହେଁ । ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବୁଝାଇ
 ଦେଇ ବିବିଧ ରୂପରେ ଲାଭ ପାଇବ ନାହିଁ ।
 ଅତି ଉଚ୍ଚତରରୁ ପାଠ୍ୟକୋଷି ଲୋକ ବହୁ-
 ପୁସ୍ତକ ମୁଖ୍ୟମାନ ଦୋଷରେ ସଦା ବଢ଼ିର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଅଙ୍ଗଦାନ ଦୋଷ ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟମାନ କିଛି ହିନ୍ଦୁ ଦୋଷ ନାହାନ୍ତି
 ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଉଚ୍ଚତରର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲାଭିଅଛି ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ସେହି ଭାବ ଏହାର ଅନ୍ତରାଳକୁ ଦେଖିବାର
 ନୁହେଁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ଆଦ୍ୟ ଧର୍ମ । ବହୁ-
 ପ୍ରାଚୀନ ଓ ସାରସ୍ୱତ ଦୋଷ ଏହା ଏକେ
 ବଠିକ ଦୋଷାଳୟ ଅଛି ଯେ କୌଣସିରୂପ
 ବାଧ୍ୟକରୁ ଏହାକୁ ହିନ୍ଦୁ ସରୁ ନାହିଁ ।
 ଏହାର ଅତି ବୃଦ୍ଧି ନାହିଁ ସତ୍ୟ ଅଛି ଏହାର
 ଚର୍ମର ଉପରର ଅସାରାଳ୍ୟ ସବୁ ସଂକ୍ରମାଳ
 ବହୁପତ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଦୋଷ ଯାକଅଛି, ତହିଁର ଅତି
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେହିଯୋଗେ ଲୋକେ
 ମନେ କରନ୍ତି ଏ ଧର୍ମର ପତନ ଓ ଲୋପ-
 ଦେଉଁଥିବୁ ବହୁ ଏଥିର ଉଚ୍ଚତର ସେପରି
 ପଦାର୍ଥ, ସେହିପରି ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଘର ଦେହେବ କିନ୍ତୁ ଏ ଫଳରେ ଉତ୍ତମ ଶାନ୍ତ
 ପଥ ଅଛି ମାତ୍ର ପରଦିନ ଠାରୁ ଶାନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଳ ହୋଇ-
 ଶକାର ଜଣାଯାଏ । କେତେକ ଯଦି ଶାନ୍ତ ଉତ୍ତମ ପଦନ
 କରୁଅଛି । ଉପରଅତି ଅଧିକ କରୁଅ ପରଦିନର ଅନୁମାନ
 ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଏ ବର୍ଷ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃତ୍ୱାମଣେ ଦେଖା ନାହିଁ ମାତ୍ର ଠା-
 ଦେ, ଅଧିକମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ କରୁଅଛି । ସେବେ
 ଅଧିକମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ଦେଖା ଧାନପ୍ରସ୍ତରେ ସାହା
 ତୁ ହୋଇଅଛି ତାହା ଉଚ୍ଚତର ।

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଜଣେ ପଦପ୍ରଦାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଶୋଭ-
 ଧାର ଅନେକ ମୌଳିକରେ ଏ ବର୍ଷ ପଦକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତ ମୌଳିକ ଲୋକମାନେ ଲୋକସାଧାରଣ
 ପରଦାକୁ ଦେଖିବା ସକଳକଳନ ଅଧିକର ଶେଷର ସା-
 ହେବ ପଦକ କରବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ମୋଦ-
 ସଲ ଗସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଅଧିକ ହେଉଅଛି ସେ ସେ
 ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱରୂପେ କରବେ ।

କଲିକତା-ଗୋଷ୍ଠି ।

ଓଡ଼ିଶାପଦ୍ୟର କର୍ମକରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକାଂଶ
 ବାବୁ ସର୍ବତରୂପେ ଏକାଧି ଅଧିକରଣପଦ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀ
 ପ୍ରଦୀ କରୁଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତେଣୁ ମାତ୍ରାଣ୍ଡେଟ ଓ ତେଣୁ
 କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଅଧିକରଣ୍ୟ ମୈତ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଅଧିକରଣ୍ୟ ମୈତ୍ର ଗଜନାଥ ମହାଲର ତେଣୁ
 କଲେକ୍ଟରମତା ଗ୍ରାମ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଓ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
 ମାତ୍ରାଣ୍ଡେଟମତା କରବାର କରୁଅଛନ୍ତି

ସର୍ବକମଳରେ ସେ ଏକ ଲୋକ ସାହେବ ଗଜନାଥ
 ତା ୨୯ ଉପରେ କଲେକ୍ଟର କେଲର ଶର୍ମ ମିତ୍ର ସି, ସେ,
 ମେହେର କୁଆର ଦେଇଅଛି ।

ବାବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶାନ୍ତପଦ୍ୟର ଉତ୍ତମର ନିଜ
 ସେଣ ଅଧିକରଣ୍ୟ ଉଚ୍ଚତରରୁ ତାସ ଦାମୋଦର ତାସ
 କୈବର୍ତ୍ତୀ ତାସ ଓ ବାବୁ ବାସ କାର୍ଯ୍ୟକର ଅଧିକର
 ଧା ୧୨ ଏ ଅଧିକରେ ସମସ୍ତରୁ କିଛିରେ ଉତ୍ତମପ୍ରଣାଳୀ
 ମାତ୍ରାଣ୍ଡେଟ ପଦ୍ୟେ କରୁଅଛନ୍ତି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ପ୍ରଥମ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସମ୍ପାଦକର ଉତ୍ତମର ଏବଂ ଶେଷ
 ଉତ୍ତମର ବଡ଼ ଗତ ଉତ୍ତମର ଦେଖି ମାତ୍ରାଣ୍ଡେଟ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଉତ୍ତମର
 ଏକତ୍ର ବସି କେଶର କାର୍ଯ୍ୟକର ପାବକେ ।

ତାହାର କୌଣସି ସହଯୋଗୀ କରୁଛି, ଏକଜଣ ସ୍ୱରୂପ
 ଜାମାତା କିବନ୍ଧୁ ଅପରାଧ କରନ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁତ୍ର ଦୁଇପୁ-
 ଗ୍ରା ସଦାସେ ଅଧିକର ଉତ୍ତମର । ଜାମାତା ତହିଁରେ
 ପ୍ରଥମେ ସହୃଦ ନ ହେଲେ, ପରେ ସ୍ୱରୂପର ଜାମାତା କାବୁ-
 ଲତା ଦେଖି କରୁଅ, ଯେକି କର୍ତ୍ତବ୍ୟପଦ୍ୟ ଅଧିକର
 ରଖିବାକୁ ହେବ ତାହାଦେଲେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୁଏତ ତାହା
 ହୋଇ ଏବେପ୍ର ହରିଲ ଲେଖିଦେବ । କୌଣସି ସଫଳରୁ
 କରନ୍ତାକୁ ଠିକ ଅନାକୃତ ସମ୍ପଦରେ ସେ ପଠାଇ ପାଇଲ
 ନାହିଁ । ଜାମାତା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଦେବରୁ ନାଲ୍ୟ କରୁଅଛି
 ଏକ ଦିଗରେ ଲେଖିବ କରୁଅଛି ସଦାସେ ସ୍ୱରୂପ ଧର

କିଶୋରୀ କରୁଅଛି । ପୃଥ୍ୱୀମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱରୂପ କରୁଅ ଅଧିକ
 କୁପାପାତ୍ର, କରୁ ଶାଳକର ଦେହେକି ମାନ୍ୟ ଅଛି ।

କଳକାଅଳଳ ଗାତ ଶ୍ରୀମତୀର ଗଜନରେ କୋଟିଅଫ
 ରୁଅର୍ତ୍ତସ ଯେଉଁ ମେନେକର ମୁରୁର କରୁଅଲେ ସେ
 ମହାଶୟ ଅନେକ ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ କରୁଅଲେ ପ୍ରକାଶ
 ପାଠ୍ୟ ଅଛି ତାହାଲୋକ ବାହାକୁ ଉତ୍ତମର ?

ଅଧିକାରୁ ଅଧିକାରୀ ତାହାକାରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ
 ସେଠାରେ ଜଳକରକର୍ମକର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳତମାସ
 ତା ୨ ଉପରେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଗ୍ରାମ୍ୟ କି ୨ ଏସକର
 ସାଧିକର ଜୋବାନକଳା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜୋବାନ-
 କରୁ ଅନେକ ରହୁଅ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଲେ କରୁଅଛୁ ।

ଅଧିକରଣ୍ୟ କାହାଠାରୁମେ ଗଜନୁତ ହୋଇ ଅଧିକରଣ୍ୟ
 ପାଠ୍ୟମେଲେ ମେସର ଏକ ଅର୍ତ୍ତ ହାତକରଣ ଏକ
 ତାଙ୍କର ଅଧିକରଣ୍ୟ ମେସର ଓ ମଧ୍ୟ ହାତକରଣ୍ୟ ଅଧିକରଣ୍ୟ
 ଜାତ୍ୟସ୍ୱରୂପ କରୁଅଛି ଗ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଲେ
 ଧୂତ ହୋଇଅଛି । ଏହିପରି ଏକ ଅପରାଧରେ ଜଳକରଣ୍ୟ
 ମେସର ସ୍ୱରୂପ ସାହେବଙ୍କ ମୋକମା ସୁନକାର
 ଶ୍ରୀମତୀ ହେଲ ତାଙ୍କୁ ମା ୨ ୨ କାରକାସର ପ୍ରଶଂସା
 ହୋଇଅଲେ ସଦାସେ ହିଲ ।

ସ୍ୱାକରଣ୍ୟ ଅଧିକରଣ୍ୟ କରୁଅଲେ କରୁଅ ପାଠକରୁ
 କରୁଅଛି । କରୁଅଲେ ସେ କରୁଅଲେ ଅଛି ।
 କରୁଅଲେ ବାହାକୁ କରୁଅ ସାମାଜ୍ୟର ଅଧିକରଣ୍ୟ କୌଣସି
 ଏକ ଗ୍ରାମରେ ଉପାଧିକରଣ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ।

କରୁଅଲେ ପ୍ରକାଶ ସେ ଚଳତମାସ ତା ୨ ୨ ଉପରେ
 କରୁଅଲେ କରୁଅଲେ ଗ୍ରାମ୍ୟ କରୁଅଲେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 କରୁଅଲେ । ସଦାସେ ସେହୁକାରୁ କରୁଅଲେ ତାହାକି
 କରୁଅଲେ ଏବଂ ସଦ ଉପାଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶକର ଅପରାଧ ଗୋଟିଏ
 ଫକ୍ଟର ଦେଖିବାର ସଦାସେ ମିଲ । ଉତ୍ତମ ।

କେଲେକ୍ଟର ଅଧିକରଣ୍ୟ କରୁଅଲେ କରୁଅଲେ ଉତ୍ତମ-
 କରୁଅଲେ ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟ ହୋଇପାରିଅଲେ ସଦାସେ ମିଲ ।
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲୋ ୨ ୨ ମକରଣ୍ୟ ମୁଦପେକ୍ଟ କରୁଅଲେ ଗଦାହୋ-
 ଲୟକା ତଳକୁ ବାହାର କରୁଅଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକରଣ୍ୟ
 ଅନେକ ଲୋକେ ଉତ୍ତମ ମିଲ । ଏ ଉତ୍ତମର ଅଧିକରଣ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶକର ହୋଇଅଲେ ଏକ ତତ୍ତ୍ୱର ଉତ୍ତମ କରୁଅଲେ
 କରୁଅଲେ ଅନେକ ଗ୍ରାମର ମଧ୍ୟ କରୁଅଲେ ହୋଇଅଲେ
 ସଦାସେ ମିଲ ।

କର୍ମକରଣ୍ୟ ସମାଜକର କେଣସିପ୍ର ଉତ୍ତମ ଦେଖିଲୁ
 ହୋଇଅଲେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ସେ ଶ୍ରେଣ୍ୟ-
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ । ସମାଜ ସ୍ୱରୂପର ଦେଖ ।
 ଅନେକ ବଡ଼ ତାହାର ଉତ୍ତମର ସେହୁ ନାହିଁ ।
 କରୁଅଲେ କରୁଅଲେ ତୋଟିପଦ୍ୟ ଦେଖିଲେ ଏକ
 ତାହାକିମାନେ ସେ ସେକରୁ କେଣସିକୋଇ କରୁ ପ୍ରାଣର
 ଅଧିକରଣ୍ୟ ଦେଖିଲେ । ତହିଁରୁକରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକସ୍ତ୍ର
 ଶ୍ରୀମତୀର ଉତ୍ତମର କରୁଅଲେ ତାଙ୍କର ସଦାସେ କରୁ-
 ହୋଇ ଅଧିକରଣ୍ୟ ଏକ ତାହାକିମାନେ ଏ ଶ୍ରେଣ୍ୟ ଜାଣସର
 ନୁହେଁ କୋଇ କରୁଅଲେ ଲାଭାଇଲେ । — ଅନେକ
 କୌଣସି ମତ୍ତ ମରୁକାର ସେ ପ୍ରକାଶକର ତାହା
 ମିତ୍ର ନୁହେଁ ? ।

ଶିକ୍ଷିତ ପଦ୍ୟରେ ତେଲ ପଦ୍ୟର ଶିକ୍ଷିତ ଶାନ୍ତ ସହୃଦ କାଶୀ
 ଲେଖ ଦେଲେ ସବୁ ପ୍ରକାଶକର ଗରଳ ଅଦେଶ କୁ ।

ପ୍ରାୟ ଦେଶର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଶ୍ରୀମତୀ ସାହେବ ପଦ
 ଦାୟିତ୍ୱ ବରଣାକୁ ସେଠାରେ ଗଣ୍ଠା ଗୋଳମାଳ ହୋଇ-
 ଥିବ ବନମା କି ସେବେ ଉତ୍ତରୀନ ଜନତା ଦଳ ନଗର-
 ରକ୍ଷକଙ୍କ ଦେଇପଥର ପକାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ରକ୍ତ
 ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ସାହେବୀନି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ସେବେ
 ମନୋନୀତ କରାଯିବ ବନ ଏହାକି ନିଶ୍ଚିତରେ ସହଜ-
 ପଥ ସମ୍ଭବ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉପକ୍ରମ ।

ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ—ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା କରକର-
 ନିକାସି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଶୋଳକର୍ମ ବ୍ୟୟ ଶ୍ରୀ
 ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଫୁଲଲଲଲେଇ ଏକ ମଠରେ
 ଲୁଗୁଇ ରଖିବା ଓ ତାହା ସହଜ ପାଠକର୍ମ
 ଅଭିଯୋଗରେ ପୁଲ୍ଲସଦ୍ୱାରା ଧରାଯାଇ ଶୁଲକ
 ଦୋଇଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମା ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପରାସର ସହଜା ସକାଶେ କେତେକଣ ପଡ଼
 ଲେଖିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାଙ୍କମାସୁଲ ପଠାଇ ନାହା-
 ନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷର ଉତ୍ତର କମ୍ପା-
 ସୁସୁକ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇ କ
 ଧାରେ ।

ଡ, ସେ, ମି—ଅଠମଣ୍ଡିକର ଜଣେ ଶ୍ରମିକ
 ଅପରାଧୀମେର ବୃତ୍ତି ମାସକୁ ଟ ୫୦ କା-
 ଲେଖାଏଁ ଅନୁଶୁଳକ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦୟାଯିବାର
 ଅନେକ ଥିଲ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରମାହାନ୍ତି ନାମରେ
 ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଉକ୍ତ ବୃତ୍ତିକାରକ ଟ ୨୦୦ କା
 ଅନୁଶୁଳ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ଶ୍ରମକୁ ନ
 ଦେଇ ଅପେ ଅନୁସାଧୁ କରିଥିବାରୁ କିଛି
 ସଜାଣାଦେବ କିଏ ଉଲଲଲେକ୍ତରୁ ସେ ବିଷୟ
 ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅବଧି ହିତ୍ତ ନିଶ୍ଚି ହୋଇ
 ନାହିଁ ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି କଟକଣା
 ଦେବାର ଉଚିତ ।

ସୁଶ୍ରୀମାନଙ୍କର କେତେକ ଶ୍ରମିକ ପିତାମା-
 ନେ—ପରାସର ଅଭାବକୁ ପ୍ରକାଶିତ କ ଦେଲ ।

ପ୍ରେସ୍‌ର ପଞ୍ଚ ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉପକ୍ରମ ମତାମତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
 ମାନେ ବାସ୍ତା ଦୋହ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଜିଲ୍ଲାପାଠିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ସମାପେଷ

ମହାଶୟ
 ତେ ସପ୍ତଦିନ "କଳାକାଶି" ଉଦ୍ଘାଟନ ପୂର୍ବକ
 ଦେଖିଲି ଯେ କଳାକାଶି-ପୁସ୍ତକ ଅଭାବରେ କଟ-
 ଉତ୍ତମ ମହାନୀୟ ଉପକରଣ ଏକ୍ତୁ କୁଟିତ ଲକ୍ଷି-
 ମୟୂରଙ୍କ ସୁଖପତ୍ର ଗୋଟିଏ କଳାକାଶି କାହା-
 ଅଛି । କିଦେଶୀୟ କାଗଜରେ କଟକର ନାମ

ଦେଖିଲେ ମୋହର ଅନନ୍ଦର ସୀମା ରବଳ
 ନାହିଁ ସୁତରାଂ ମୁଁ କଳାକାଶି ଦେଖିବାପରେ
 ଅକ୍ଷୟରେ ୧୯୩୫ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ତାହା ମଲ
 ଲଗାଇ ପାଠକଲି । କିନ୍ତୁ ଅବଳମ୍ଭେ ମୋହର
 ଅନନ୍ଦ ଦେଖିବା ଶୂନ୍ୟଦଶାକୁ ପ୍ରାପ୍ତହେଲ
 ବାର୍ତ୍ତା ମହାନୀୟ ଉପକରଣରେ ଟ ୫୫ ଦୋ
 ଦେଇକରେ ଗୋଟିଏ ଦେଖାପାପ ଯନ୍ତ୍ର ଅଛି
 ଉହିଁ ନମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଲେକ
 ମିଳିଲେ ନାହିଁ ଦୋଲ କଳାକାଶି ଲେକ
 ଅଣିନା ନମନ୍ତେ କଳାକାଶି ବାହାର ଅଛି ।
 ମନଟା ଘାଣ୍ଟି ଚଢ଼େ ହେଲ ; ମୁଁ ଉଦ୍ଘାଟନ
 ଲଗିଲି " ଓଡ଼ିଶାରେ କଣ ଉପଯୁକ୍ତ ଲେକ
 ନାହାନ୍ତି ? " —ହଠାତ୍ ମନେ ପଡ଼ିଲ ଯେ,
 ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ବୋହୁନୁର ମହାସ୍ତ୍ରୀ ସଂକଳାଅ
 ଓ ମହାସ୍ତ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦାନାରେ ଧଳ
 ଦେଇ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡରେ ବିକ୍ରୟକ୍ରମରୁ ବୈକ୍ରି-
 ଶ୍ରେରେ ଅଧିକ ଦେବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ନ୍ୟାୟପର
 ସମ୍ପାଦକମାନେ ଯେଉଁ ଅନୋଚଳ ଲଗାଇ-
 ଥିଲେ, ବୋଧହୁଏ ଗବଣ୍ଡିମେଢ଼ ଉହିଁ ବେ
 ଭରନ୍ତୁ ଦୋଲ ନିୟମ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି
 "ମଦନ୍ତ ଗଂଧୀନାଥ ଓ ତେଲ ମଧୁସୂଦନଙ୍କ ଗାଏ
 ବାଦାଳ ! ଭଗ୍ନ ଠିକ୍ !! ଉଦ୍ଘାଟନ ପଥାର୍ଥ !!!
 —ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୋହର କର୍ମ ଶାଳ ଦେଲେ
 ତାହା ଉପଯୁକ୍ତ ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କୁ ଦିଅ ନଯାଇ
 ବଙ୍ଗାଳୀମାନଙ୍କୁ ଦିଅଯିବ " କିନ୍ତୁ କି ନିପତର
 କଥା ! ଓଃ ! ମନ ବିରୁଦ୍ଧ ସେ କାଟି ଶିକ୍ତି ଅଛି
 ଗୋଟିଏ ବାଟ ଧରଲ ; ସ୍ତ୍ରୀ ମନେ ଦେଲ,
 ପୁଣ୍ୟେ ଲଂକାସାହାଦେବ ଓ ସବୁକି କମପୁଣ୍ୟରେ
 ଯେଉଁ ଶେଗର ପଦକ ବାଜୁଥିଲ, ଏବେ ସେକ୍ତୁ
 ପିଅର ଗଂଧୀନାଥ ଓ କାଉପର ମଧୁସୂଦନ ଯେଉଁ
 ଶେଗର ବିକାସଶିଳ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଭଲ
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି, ଅଜି ତାଙ୍କ ସକାମକ ସେଗର
 ସମୟ ଦୋଇଥିବାରୁ ମହାନୀୟ ଉପକରଣ
 ଏକ୍ତୁ କୁଟିତ ଉପକରଣ ସାଦେବକୁ ସେହି
 ଶେଗଣୀ ଧର ଅଛି । ପାଠକର୍ମ ! ମୁଁ ଶେଗର
 ଉଦାନ ଦେଖାଇ ଦେଲି; ଏଥିର ପ୍ରକାଶର
 ଲାଭ ଅପରମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଅର୍ପିତ ଦେଲ ।
 ଭଲ ।

କଷୟକ
 ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚାନନ ଦେବ

ମହାଶୟ !
 ଅଜି ଜାଗସ୍ ମହାବିତ (National
 Congress) ର ଅଧିକାରୀ କାହାକୁ ଅଧି-

କର ନୁହ । ଗରବର କଲିକତାରେ ଏଥିର
 ଅଧିକାରୀ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ହୋଇ
 ଦେବା ନମନ୍ତେ ଶ୍ରୀରବିଶର ନାନାପ୍ରାନ୍ତ
 ପ୍ରତିନିଧି (Delegate) ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ହୋଇ
 ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଗୋଟିଏ ସୁଭାଗ ପ୍ରଦେଶ
 ଏବଂ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ବିଭକ୍ତି । ପୁଣି
 ପ୍ରଧାନ ବାର୍ତ୍ତାରେ ସେକ ଦେବା ବିଷୟରେ
 ସମ୍ଭବହୁଏ ସୁତରାଂ ତାହା ନାମରେ ଶ୍ରୀରବିଶର
 ନାହିଁ । କଟକ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାଣ ଏବଂ
 ଅଲେକ ଧନ ଓ ମାନବଗଣ୍ୟ ଲେକଦେବ
 ତଳାସ ଓ ଅଗାଧ ରୁମି । ଏଠାରେ କୌଣସି-
 ପ୍ରକାର ଲେକର ଅଭାବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବାର୍ତ୍ତା-
 ଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ କଟକକୁ ମରୁଭୂମି
 ବୋଲି କହିବାକୁ ସତର ଲକ୍ଷା ହୁଏ । ତାହା-
 ଭବ, ସାଧାରଣ ହିତର ବାର୍ତ୍ତାରେ ଦୁଇ
 ଦେବାର ଲେକ ଏଠାରେ ବିଭଳ । ତଦେବା
 କଳାକାଶି (Migratory Birds) ସେହିମାନେ
 ଓଡ଼ିଶାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରତ ଦୃଶ୍ୟ-ଦିଶ୍ଟର
 ଦେଖନ୍ତି, ସେହିମାନେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ସୁଖି ଅର୍ଥ
 ଶୋଷଣ କରି ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶାକୁ ଶାନ୍ତ
 ସକାଦପକ୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ନାସିବା
 ଦୃଷ୍ଟି ଉକ୍ତୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଅଛି,
 ସେମାନଙ୍କ ବଥା ବେଳ ଅଧିକାଂଶେ କଳାକାଶି
 ନ କହିବା ଭଲ । ଉଲ୍ଲେଖମାନେ ସ୍ୱାଧୀନଦୋଲ
 ପରପତ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହାର ମନରେ
 ଭୟ ଥାଏ " ସାଦେବ ଶୁଣିଲେ ଖଣ୍ଡା ଦେବେ"
 ଧନ ଓ ମାନବଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଅଲେକେ ଦେବଳ ସ୍ୱାର୍ଥଚିନ୍ତାରେ ମନୁ, ଅଛି
 କେତେକ ଲେକ ଦେବଳ ଉଦର-ପୁରୁଣି-
 ନମନ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସୁତରାଂ ସାଧାରଣରୁ କି-
 ନମନ୍ତେ ପତ୍ର କରବ ଦେଖର ମଙ୍ଗଳାଧାର-
 କ୍ରମରେ ବୃଦ୍ଧା ଦୋଇ ମଲ ପ୍ରାଣ ସମର୍ପଣ
 କରିବ, ଏହିମରୁମୟ ପ୍ରଦେଶକୁ ଉଦ୍ଘାଟନ
 ରେ ପରାସର କରବ—ଏପରି ଲେକ ଦେବେ-
 ଜଣ ଅଛନ୍ତି ? ଏହିଦେହକୁ ଗରବର୍ଷ ଏଠାକୁ
 ପ୍ରତିନିଧି ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଦେବା କଥାଟା ଅମ୍ଭେମାନେ
 କେବଳ ସ୍ମୃତ ଦେଖି ନିରସ୍ତ ଦୋଇ ଥିଲୁ ।
 କେବଳ ତାଲିକାରେ ଗରବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାର ମାତ
 ଭାଗ କରୁଥିଲ । ଏବର୍ଷ ମାନ୍ଦ୍ରାକରେ ସେହି
 ସଭାର ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ
 ଯୋଗଦେବା ନମନ୍ତେ ଏନଗରର ଦୁଇକଣ
 ମାନବୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ଗୌରୀଶରଣ

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ କାଟକ ।

୧୯୨୮ ମସିହାରେ ସଂଗ୍ରହ ପିତ ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ, ସିନା, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ କୃଷି-
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜାଗଜ ପତ୍ରାଦି ଗ୍ରନ୍ଥାଦି ।
ଏକ୍ସମେଟ ମାଗିଲେ ମିଳଇ ।

ନୂତନ ସାଲିଆ ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖାଏ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
କଲମ୍ବୁ ମଧୁକାହାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
କଲେ ପତ୍ରରୁ ପାରଦୂଷିତ ରକ୍ତଦୋଷ
ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ମୂଳ ହେଇଯାଏ । ପାଗର ଘା,
ଗରମୀ ଘା, ନିଲା ଘା, ବେଦ ଓ ଜାଦ-
ଇତର ଘା, ଶୋଳ ଘା, କାନ ଘା, ବାନର
ପତ୍ର, କୋଷ୍ଠ-କାଠିକ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣତା, ପେଟଫୁଲ,
ଶୁକ୍ରଦୋଷ, କାଶ, ସ୍ୱପ୍ନକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବପାତା,
କୁଣ୍ଡିଅ, ଧାତୁବୌଦ୍ଧିକ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ରୁର
ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ନିସ୍ତୟ ଅସମ ହୁଏ ।

ଊଷଧର ମାତ୍ରା ବୋଧଲଭେଦରେ ଚିତ୍ର-
କ୍ରମ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଏବଂ ଚିତ୍ର
ସହାୟକ ଓ ସଂଜ୍ଞାବଦ୍ଧେ ସାଧକାକୃତ ହେବ ।
ପ୍ରଥମପଥର ଚର୍ଯ୍ୟ ବୋଧଲଭର ଛବିଟରେ
ଲେଖା ଅଛି । ପସ୍ୟାକ୍ରମ ଏଥିର ଶୁଣ
ଦେଖା ଯାଇଅଛି ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନୀରେ
କ୍ରୟ ହେଉଅଛି
ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ
ଟ ୧ ।

ବିଶେଷ ଦ୍ରବ୍ୟ ।

କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ରାଣୁ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଶିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନା-
ଗୁଣ୍ଡା ଶୁଣ୍ଠ ପୁରୁଣି ଗୋଗୁଣ୍ଡା ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ
ଶ୍ୱେତରୁ ମୂଳ କରଣ ନିର୍ମୂଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।
ଏହି ଚିକିତ୍ସାମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ରୋଗୀ ଅଶ୍ୱେତ୍ୟ
କ ହୋଇ ଫେରିଯିବାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଶ୍ୱେତରୁ ମୂଳ ପାଦବାଳ ବାହା ଯେବେ ଉତ୍ତର
ଆଏ ତେବେ ତାହାକୁ ଶ୍ୱେତର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
କମ୍ପାନୀରେ ଅତି ଅନୁକମ୍ପାରେ ଅନୁକମ୍ପ-
ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଅଶ୍ୱେତ୍ୟ ନିର୍ମୂଳହେବେ । ସେ
ଅନେକଲେକଳୁ ଅଶ୍ୱେତ୍ୟ କିମ୍ବ ଅନେକ
ପ୍ରସଂସାପକ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ବାଲିକାଗଜ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ପତ୍ରାଦିରେ ସବୁର ବନ୍ଧୁକ
ଗୌରବ କଳାର ବାକି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦିଆ ନକଲେ ବାକି ଅର୍ଥବନ୍ଧୁ କର କମ୍ପାନୀର
ଦୋକାନୀରେ କ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା—

୧୧ ପତ୍ର ବାଲି ୧୧୦୦ ୧୧୦୦ ୧୧୦୦
୧୨ ପତ୍ର " ୧୨୦ " ୧୨୦
୧୩ ପତ୍ର " ୧୩୦ " ୧୩୦
୧୪ ପତ୍ର " ୧୪୦ " ୧୪୦

କେପାରିମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
ତ୍ରରେ ର ୫ ମ ବା ଅଧକ କ୍ରୟ କରନ୍ତେ ଅଧିକ
ସୁଧା ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନକ୍ରମେ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ବାକି ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧର
କଲମ୍ବୁ-କଳାର ବାକି ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନକ
ଦୋକାନୀରେ କଲମ୍ବୁକୋଣା ଓ କଲମ୍ବୁ ଓ
କେପାରିମାନେ ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେମିନାସ ଓ କଲ-
କମ୍ପାନୀର ସମସ୍ତ ସମସ୍ତର କ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
ବାକା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କଲମ୍ବୁ
ଅଛି । କଲମ୍ବୁ ଅଛି କେବଳ ଫେଲିକ୍ସ
କଲମ୍ବୁ କ୍ରୟ ସହାୟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ବାକା ନିମ୍ନ ଉପରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାଙ୍କର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ ଦୋକାନୀରେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠା କଲେ ସୁଧା ମୂଲ୍ୟରେ ପାପ ଦୋକାନୀ-
ଗୋଷ୍ଠୀ । ଏହା ଅନୁମାନକ କଲମ୍ବୁକୋଣାକୁ
କ୍ରୟ ସହାୟେ ଦୋକାନୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାକୁ
କ୍ରୟ କରାଯିବ । ପତ୍ର ଉକ୍ତ ଶାକ୍ତିମାନ କ୍ରୟ
ହେବା ପୂର୍ବ ଅପମା ମନୁଷ୍ୟ ସହାୟେ କଳା
ନୁହାଣି କେବେ ଏକ ବସ୍ତୁ ଫି କଳ ୧୦୦୦
କ୍ରୟକରେ କଳା ଦେଲେ ପାଇ ଯାଉବେ । ମାତ୍ର
ବାକାରେ ଶର ଖସିକର ଲାଭ ଭାବ ଉପରେ
ଧୂବ । ଶର ହେଲେ ଶାକ୍ତିର ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଭାବ
ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପହାର ।

କଲମ୍ବୁ କେପାରି ୦	ବାଦ ବିକ୍ରମ ଓ
୦୧ରେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ	୦୨ ରମିକ ଓ ସାଦା
ଶୁଭ ।	୦୩ ବେଦେଇ
୦୪ କେପାରି	୦୫ କେପାରି
୦୬ କେପାରି	୦୭ କେପାରି
୦୮ କେପାରି	୦୯ କେପାରି
୧୦ କେପାରି	୧୧ କେପାରି
୧୨ କେପାରି	୧୩ କେପାରି
୧୪ କେପାରି	୧୫ କେପାରି
୧୬ କେପାରି	୧୭ କେପାରି
୧୮ କେପାରି	୧୯ କେପାରି
୨୦ କେପାରି	୨୧ କେପାରି

୨୨ କେପାରି	୨୩ କେପାରି
୨୪ କେପାରି	୨୫ କେପାରି
୨୬ କେପାରି	୨୭ କେପାରି
୨୮ କେପାରି	୨୯ କେପାରି
୩୦ କେପାରି	୩୧ କେପାରି
୩୨ କେପାରି	୩୩ କେପାରି
୩୪ କେପାରି	୩୫ କେପାରି
୩୬ କେପାରି	୩୭ କେପାରି
୩୮ କେପାରି	୩୯ କେପାରି
୪୦ କେପାରି	୪୧ କେପାରି
୪୨ କେପାରି	୪୩ କେପାରି
୪୪ କେପାରି	୪୫ କେପାରି
୪୬ କେପାରି	୪୭ କେପାରି
୪୮ କେପାରି	୪୯ କେପାରି
୫୦ କେପାରି	୫୧ କେପାରି

ପିତୃକାର ।

ଏ ଶାକ୍ତିକୁ କେଉଁଠି ଯାତରେ ରଖି
ନିଆଁରେ ଭଜନାଇ କୋଠାଗଠର ଘାଟରେ
ଦେଲେ ପାଣିଗଳା ବଦ ହେବ ଶାକ୍ତିର ମହି-
ଅରେ ଲେପିଦେଲେ ମଜୁର ଓ ଭଲ ଧରଣ
ନାହିଁ ।

କରିବ ଉତ୍ତମ ଓ ସାକ୍ତିରେ ଲଗାତାର
କାଳ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଭାବକ କର କମ୍ପାନୀ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା କର କମ୍ପାନୀ
କିମ୍ବଦନ୍ତୀର ଦୋକାନୀର ଘାଟା—

୨୨ କେପାରି	୨୩ କେପାରି
୨୪ କେପାରି	୨୫ କେପାରି
୨୬ କେପାରି	୨୭ କେପାରି
୨୮ କେପାରି	୨୯ କେପାରି
୩୦ କେପାରି	୩୧ କେପାରି
୩୨ କେପାରି	୩୩ କେପାରି
୩୪ କେପାରି	୩୫ କେପାରି
୩୬ କେପାରି	୩୭ କେପାରି
୩୮ କେପାରି	୩୯ କେପାରି
୪୦ କେପାରି	୪୧ କେପାରି
୪୨ କେପାରି	୪୩ କେପାରି
୪୪ କେପାରି	୪୫ କେପାରି
୪୬ କେପାରି	୪୭ କେପାରି
୪୮ କେପାରି	୪୯ କେପାରି
୫୦ କେପାରି	୫୧ କେପାରି

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୨
୧୯୩୫

ପା ୨୪ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସେ ଚନ୍ଦ୍ରମାନ ୧୨୩୧୧ ଦେବା । ୨ । ପୌଷ ୧ ୧୧ ୧ ୧୧ ୧୨୧୧ ସାଲ ଚନ୍ଦ୍ରମାନ

ଅଗ୍ନିମ ବାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ୧୨ ୧୨
ପ୍ରସାଦେୟ ୧୨ ୧୨

ଓଡ଼ିଶା
ସରକାରୀ ପତ୍ରିକା

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା

ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ
ସମସ୍ତ ଦୋର ଚଳୁଥିବେ ଉଚିତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ / ୧୦ ଡାକମାଗଣ ୫ ୦ / ୧୦
ଫାଷ୍ଟିକା ପତ୍ରିକା ।
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ / ୧୦ ଡାକମାଗଣ ୫ ୦ / ୧୦

ରାଜ୍ୟରେ ଉପର ମନୋହର ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ପ୍ରକାଶକ ସମସ୍ତ ଉପରମାନ କେତେକକ୍ରମ
ମନୋହର ପ୍ରକାଶକ ସମସ୍ତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ମନୋହର ସେଇ ଲୋକମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରକାଶକ ଦେବାକୁ ଉତ୍ସାହ ସେମାନେ ଅପରାଧ
ପ୍ରକାଶକ ସମସ୍ତ ଉପରମାନ ମନୋହର ଡାକମା-
ଗଣ ନ ଯୋଗ୍ୟେ ଗାର ଧାରଣେ ନାହିଁ ।
କେତେକକ୍ରମେ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଉପର ନ ଯୋଗ୍ୟ
ମନୋହର ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍ସାହ ସମସ୍ତ ଉପ-
ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକ ଧାରଣ କର ଅନୁମାନଙ୍କୁ
ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକ
ଉପରମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିବାରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶକ ସମସ୍ତ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଉପ-
ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକ ଧାରଣ କର ଅନୁମାନଙ୍କୁ
ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକ
ଉପରମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିବାରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଗୋପନୀୟତାରେ କଲକତାରେ ବାର୍ଯ୍ୟ
କରୁଅଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଏମାନଙ୍କ ବାର୍ଯ୍ୟକାରେ
ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀମତୀ ସେ ଏମାନେ ହିତଲ ସର୍ବ ପ୍ରକା-
ଶକଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟୀ କ ୧୧ ଶ୍ରୀ କ ୨୦ ଶ୍ରୀ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଶ୍ରୀ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ସେବେ
କେବଳ ଦୋରମାନ ଓ ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟବ-
ସାୟୀ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଏହାଙ୍କ ଅପରାଧ ଓ
କଲକତାରେ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି କେବେ ଏକ-
ମିତର ବସିବା ଧାରଣ କେବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ବିକଳସ୍ୱାକମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ରକ୍ତକାୟରେ ସମସ୍ତ ଦୋରମାନଙ୍କୁ । ଏକ
କଲକତାରେ କା ୨୧ ରକ୍ତରେ ଏ ଲୋକ କଲ-
କତାରେ ଦେବ । ଏଠାରୁ ଅନୁମାନଙ୍କର
କଲକତାରେ ସାଦେବ ବର ଦୁଧର ଉପ-
ରକ୍ତରେ ଗୋଟିଏକା କାରିର ଯାଉଅଛନ୍ତି
ଏକ ଉପରମାନ ଓ କଲକତାରେ ସାଦେବ-
ମାନେ ଅତି ଯାଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ଅନ୍ୟ-
ଅନ୍ୟ ମଧ୍ୟ କେତେ ବିକଳସ୍ୱାକ ଲୋକଙ୍କ
ଅନ୍ୟଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଉପରମାନଙ୍କୁ
ଦେବେ । ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଦେବେ
ପ୍ରକାଶକ ଏକାକେ ଗେ ଦୁରମାନଙ୍କୁ ଉପର ମାନ
ଦୋରମାନଙ୍କୁ ଉପରମାନଙ୍କୁ ସେଇକେ ନାହିଁ ମାନ
କ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଏହାଙ୍କ ଦୁଧି ଦୋରମାନଙ୍କୁ

ଏକ ଏହାଙ୍କୁ ସେ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଦେବ ଅନୁ-
ମାନେ ଦୁଧିଆରୁ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନର ଉପରମାନଙ୍କର ବାଦ
କାରଣମାନଙ୍କୁ ନାହିଁ ଅପରା ଅନୁମୋଦନ
କରୁଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲକତାରେ ବ୍ୟବସାୟ
କରୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଅନୁମୋଦନେ ଉପରମାନଙ୍କୁ
କଲକତାରେ ଦୋରମାନଙ୍କୁ । ବାଦ ମନୋହର ବ୍ୟବ-
ସାୟୀରେ ଅପରା ଦର୍ମ ଉପରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ-
କେ ଉପରମାନଙ୍କୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଅନୁମୋଦନ
କେ ଉପରମାନଙ୍କୁ କଲକତାରେ ବସନ୍ତ । କେ-
ଶାନ୍ତ ସାଦେବ ଦାକମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନେ
ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତକ୍ରମେ
ନ ଧୁବାଦ କାରଣରେ କେତେକ କଲକତା
ବ୍ୟବସାୟ କରବା ଅନୁମୋଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଅନୁ-
ମାନଙ୍କର ଦେଶୀୟ ଦାକମାନଙ୍କୁ ସେବେ
ଅପରା ପଦ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରଖି କ'ଣ ପାର
ଅନୁମୋଦନ ସୁଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବ୍ୟବସାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ବାଦା ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପ-
ରମାନଙ୍କୁ ଏହାଙ୍କୁ ସେଇକେ ନାହିଁ । କାରଣ
ବାଦା କେତେ ଦେବର ଉପରମାନଙ୍କୁ ଦେବେ
କରୁଅଛନ୍ତି ଅନୁମୋଦନେ ବାଦା ଶ୍ରୀ ଅନୁମୋଦନ
ମିଥ୍ୟା ଦୋରମାନଙ୍କୁ ।

ଦୋଳଅଛି । ଓଡ଼ିଶାଜଗତରେ ଗଞ୍ଜାରି କର
 ଚଳଚକ୍ରବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦୋଳଅଛି
 ଦେଶର ସମସ୍ତାୟ ଖୋଲଗ୍ରାଣୀରେ ପ୍ରାୟ
 ଛୁ ଅଣା ପରିମାଣରେ ମଦ୍ୟ କମ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦୋଳଅଛି ଓ ଯେଉଁ ଗୋ ୨୦ ୫ ଜଣାରେ
 ସଦର ଗ୍ରାଣୀ ଅଛି ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଗୋ ୧୦ ୫ରେ
 ମଦ୍ୟ କର ଦୁର୍ଦ୍ଦି କର ଦୋଳଅଛି । ମଦ୍ୟର
 କମ୍ୟ କମ୍ କରବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପ୍ରକାର
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କର ଦୋଳଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ ଏହା
 ପ୍ରକାରେ କର ଦୋଳଅଛି ଯେତେବେଳେ ଖୋ-
 ଲଗ୍ରାଣୀରେ ଚଳନମୂଲ୍ୟ ମାସିକ ଲାଭର ଅର୍ଦ୍ଧେକ
 କର୍ତ୍ତାରେ ଦେବ । ଅବଶେଷରେ ନିରୂପିତ
 ଦୋଳଅଛି ଯେ କୌଣସି ଦୋକାନଦାର
 ଦ୍ଵାରାକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନ୍ୟୁନକମ୍ୟୁସ୍ତ ବାଳକକୁ ମଦ୍ୟ
 କମ୍ୟୁସ୍ତଲେ ରାଦାର ଲାଭସେନୁ ଜନ
 ଦୋଳସିଦ୍ଧ ।

ବାର୍ତ୍ତ ବାବୁ କୃପାଧ୍ୟ ସାହୁ
 ୧ ମ " " ରେଃ ସେମସାହୁ
 ବାବୁ ଦେମତନ୍ତୁ ଘୋଷ
 ଉପସ୍ଥଳ ବାଲିକାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
 ଲଗଗୋଃ ବାର୍ତ୍ତରେ ଜଣେ ହୁଏବରେ ମନୋ-
 ମାଳ ଦୋଳଅଛିନ୍ତୁ ବାହିକ ଏପର ଦେଲ
 ବାଦାକ୍ତ ଜଣାପଡୁ ନାହିଁ ମନୋମାଳ ସଞ୍ଜ୍ୟା
 ସେତେ ବେଶ୍ଵକ୍ତ ଏ ନିଦ୍ଵାତନ ପ୍ରଶାଳୀପ୍ରତି
 ଲେବମାନଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଆଦର, ଓ ଅବାଦ୍ଵା
 ଥିବାର ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଵମା-
 ନକର ଏତଦ୍ଵ ନିବେଦନ ଯେ ଗୋଷ୍ଠରମାନେ
 ଅଗାମୀ ଜାନୁଏରୀମାସ ତା ୧୨ ଋଷରେ
 ଅପଣା ବାର୍ତ୍ତର ନିରୂପିତ ନବୀଚିତ ପ୍ରାନ୍ତରେ
 ଉପସ୍ଥଳ ଦୋଳ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥଳ
 ଲେବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଗୋଟି ଦେବାକୁ କୁଦପି
 ଚୁଟିନ କରାବେ ।

କରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେହ ଅସନ୍ତୁ ଅବା ନ ଅସନ୍ତୁ
 ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିମନ୍ତଣ କରାଯାଏ
 ଏବ ଆମ୍ଵମାନେ ଦେଖିଅଛୁ ଯେ ଅନ୍ୟ ସୁଲ-
 ମାନଙ୍କର ପାରଦୋଷିକ କରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା
 ଏଠାରେ ଅଧିକଲେବେ ଉପସ୍ଥଳ ହୁଅନ୍ତି ।
 ଏପର ପୁଲେ ଏକର୍ଷ ପାରଦୋଷିକକରକର୍ତ୍ତ-
 ବାର୍ତ୍ତ ଯେ ବାହୁତ ଉଚ୍ଚେତରେ ଦୋଳ
 ଗଲ ଅମ୍ଵମାନେ କୁହୁଥାଉ ନାହିଁ । କଲେକର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକର ସାଦେବ ସୁଲ ମାଖୁରମାନଙ୍କ
 ସମକ୍ଷରେ ପିଲମାନଙ୍କ ପାରଦୋଷିକ ପ୍ରଦାନ
 କଲେ । କେହୁ କହନ୍ତି ଯେ ଏଥର ପ୍ରସ୍ତୁତ-
 ଗୁଡ଼ିକ ଭଲ କି ଥିଲି ସେହିଦେହୁ ଏପର
 ଦୋଳଅଛି ମାତ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବ ମାଖୁରମାନଙ୍କର
 ପ୍ରସ୍ତୁତନିଦ୍ଵାତନ ପ୍ରତି ବଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଥିବା
 ପୁଲେ ଏପର ଅନୁମାନ ସୁଲ ସଙ୍ଗତ ନୁହଇ
 ତେବେ ଅଜନାଲି ଶାନ୍ତାଲର ଶ୍ରେଷ୍ଠକ-
 ଦେହୁ ସୁଲତତ୍ତାବଧାରକ ଅଥବା ପରମର୍ଶଦା-
 ତାଙ୍କ ସମସ୍ତାୟକରୁ ଏପର ଦୋଳଥୁବ ।
 ଏମନ୍ତପୁଲେ ବାଳକ ଏବ ମାଖୁରମାନଙ୍କୁ
 ଏକର୍ଷେ ପୁବ୍ଵର ପ୍ରସ୍ତୁତାବ ବଦ୍ଵାନ କ କର
 ସେମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚେତ ପଠାଇ ଦେଲଥୁଲେ କମ୍ ।
 ସୁଲକୃତୀ ସମୟରେ ପିଲକଗଣିରେ ବାକ ଦେ-
 ଲଥୁଲେଇ ଅଧିକସମୟ ରକ୍ଷା ଦୋଳଥାନ୍ତା ।
 ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ପ୍ରଦାନ କରବା
 ପାରଦୋଷିକକରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରାଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଅଟଇ । ଯେବେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟକୃତଲେବମାନଙ୍କ
 ଜବାନ ହୁଏବ ଅତ୍ୟାଧିକରେ ପାରଦୋଷିକ-
 କରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୁଅଇ ତେବେ ସେମନ୍ତ
 ଏକପକ୍ଷରେ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଅଧିକତର ଉତ୍ସାହ
 ପ୍ରଦାନ କରାହୁଏ ତେମନ୍ତ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ
 ସୁଲର ଅବସ୍ଥାପ୍ରତି ପ୍ରାମାଣ୍ୟଲେବମାନଙ୍କର
 ଦୃଷ୍ଟି ଏବ ମମତା ଅବର୍ତ୍ତିତ ହୁଅଇ । ଅନ୍ତ
 ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାୟ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ସାଧାରଣ-
 ଲେବଙ୍କର ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ସଦାନୁଭୂତ
 ଅନ୍ତ ପରମାଣେ ଲାଭିତ ହୁଅଇ ସେ ଦେଶରେ
 ପୁଣି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଧିକ କରବା ପ୍ରଥା ଅଧିକର
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଅଟଇ । ସୁଲର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କି ରୁହି
 ଯେ ଏଥର ଭୁଲଭାଗ ଦୋଳ ଏତେବଦ୍ଵ ଗୁରୁ-
 ତର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରାବେଲେ ଅମ୍ଵମାନେ
 ରୁହିଥାଉ ନାହିଁ ।
 ପୁଣି ଶୁଣୁଅଛୁ କମିଶ୍ଵରସାହେବ ଏଠାରେ
 କି ଥିବାରୁ ଏପର ଦୋଳ ଯାଇଅଛି । ମାତ୍ର
 ଏହାପୂର୍ବକା ସତେକ୍ଷ ବାଳକ ଦୋଳ ବୋଧ

- କମ୍ଵଲସିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏଠା ଭବ୍ୟ
- ବାର୍ତ୍ତର କମିଶ୍ଵର ମନୋମାଳ ଦେବାର ଗୋଟି-
- ରମାନେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଵମାନେ ଅଗା
- କରୁ ମନୋମାଳ ଲେବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକଣ
- କ୍ରମାନ୍ତା, ଜ୍ଞାନା, ଓ ସାଦସିକ ଲେବମାନଙ୍କ
- ନିଦ୍ଵାତନ କରାବେ ନଚେତ୍ଵ ଉଚ୍ଚକର୍ଷ ସନ୍ତାପିତ
- ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ୧ ମ ବାର୍ତ୍ତ ବାବୁ ଗୋଲୁଲନକ ତୋଧୁଷ
- ମିଃ ଜନ ଉଦ୍ୟୋଗୀ
- ବାବୁ ବଦ୍ଵାରଲଲ ପଣ୍ଡିତ
- " ମଧୁସୂଦନ ଦାସ
- " ଅବନାଗତନ୍ତୁ ଗୁଟ୍ଠର୍ଯ୍ୟା ।
- ୨ ସ " " ହାରାବାଳାଅ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
- " ଅଭିନାଗତନ୍ତୁ ଗୁଟ୍ଠର୍ଯ୍ୟା ।
- ୩ ସ " " ବନସ୍ଵକର ସିଂହ
- ୪ ଓ " " ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ଶସ୍ତ୍ରୀ
- " ନକରଶୋର ଦାସ
- ୫ ମ " " ସାମସେନ ରାଉତ
- ୬ ଶୁ " " ଯୋଗେଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ର
- " ନିମାଇଚରଣ ମିଶ୍ର
- " କାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର
- " ଦରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ
- ୭ ମ " " ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ଲାଲ
- " କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି
- " ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ
- ୮ ମ " " ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର

ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତକରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଠକେ
 ଅବଶ୍ୟକ ଦେବେ ଯେ ବାଲେଶ୍ଵର ମୁନିସିପାଲ
 କମିଶ୍ଵରନିଦ୍ଵାତନ ଶ୍ରେଣ ଦୋଳଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଚୁଟିକ ଓ ପୁଣ୍ୟ ବାଳା ଅଛି । ଚୁଟିକର ନିଦ୍ଵାତନ
 ଅପାମି ଜାନୁଏରୀ ମାସ ତା ୧୨ ଋଷରେ
 ଦେବ ନିଦ୍ଵାତନପ୍ରଶାଳୀଦ୍ଵାରା ବ ସନ ବାକ୍ୟ
 ସାଧାରଣ ଏକ ଉଚ୍ଚକର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଅନୁଦାନ
 କରାହୁବେ । ନିରୂପିତସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ମିତ୍ରନ-
 ସିପଲକମିଶ୍ଵରଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଉପରେ
 ନିର୍ଭର କରେ ସେତେବେଳେ ଗୋଲୁ କମି-
 ଶ୍ଵର ନିଦ୍ଵାତନ ସାଧାରଣକ ମତ ଉପରେ
 ନିର୍ଭର କରେ ତେତେବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନ-
 ସମୟରେ ଉପସ୍ଥଳ, ବହୁବର୍ଗୀ, ଓ ଜ୍ଞାନା ଓ
 ସାଦସିକ ଲେବଙ୍କ ପକ୍ଷ ନ କଲେ ପୁଣି ଉଚ୍ଚ-
 କର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଶୁଭ ଅବସନ୍ତ ଓ ପକ୍ଷପ୍ର
 ଦେବାକୁ ଦେବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଵମାନଙ୍କ
 ନିବେଦନ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାର୍ତ୍ତର ଶାନ୍ତବାଦୀ-
 ମାନେ ସତ୍ତା କର ପୁଣ୍ୟରୁ ଏ ଋଷପୁ ପୁର
 କରନ୍ତୁ ଯେପର ନିଦ୍ଵାତନକରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କେବଳ
 ଉପସ୍ଥଳ ପାଇଁ ଗୋଟି ଦେବେ ।

ରେବନସା କଲେକୃଷ୍ଣ ସୁଲ ।
 ବଟକ ରେବନସା କଲେକୃଷ୍ଣ ସୁଲର
 ପାରଦୋଷିକ କରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିରୂପିତ ଭାବ-
 ବେ ଚଳନମାସ ତା ୨୧ ଋଷରେ ଦୋଳ
 ଯାଇଅଛି । ଉଚ୍ଚକୃତ ପ୍ରାଧାନୀୟା ପାରଦୋଷିକ

ବନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ ବିକଳାବଳୀଙ୍କ ଦେଶରେ ଯୋଗଦେବା-
କାରଣ ବଳବତୀ ସିଦ୍ଧା ନିମିତ୍ତ ସୁଦୂର ବଳେକର ଗ୍ରାସୁକ୍ତା
କରଣଦେବ ଠାରେ ଗତ ସୁକୁକାରକନ ପଦ୍ମ ଅଛନ୍ତି ।
ଅନ ବଳବତୀ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତେ ।

ଜାତୀୟମିତର ମାତ୍ରା ଅଧିକେଶନରେ ଯୋଗ ଦେବା-
ଅଧିକ ଅପଦାକାଠାକୁ ଯେଉଁ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ମନୋଜ୍ଞତ
ଦୋର ପାରପତ୍ତନ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଇଂରଜ ସୁଦୂର ଦେଖି ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଦାନ୍ତ ଅନନ୍ତ
ହୋଇଅଛି । ଏହା ସୁରକ୍ଷଣମୂଳକ ଅଛି । କୋଷ ହୁଏ
ଏ ଇଂରଜ ମହାତ୍ମ୍ୟ ପରକାଳନିମିତ୍ତ ଲାଭରେ ସରକାର
ଅଛନ୍ତି ।

କ୍ଷେତ୍ରସମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ କରକତାସ ନାପାକମାନ-
ଙ୍କରେ ଗ୍ରାସ ପଦ ରକ୍ଷାକାର ପରିଣି ଶ୍ରେୟକମାନେ ଲକ୍ଷ
ଲକ୍ଷ ପଦସଂସ୍ତୁତୀ ଲକ୍ଷା ଗ୍ରାଧିନୀରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ନାପାକ କପ୍ରମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୁ କରିଅଛନ୍ତି ।—
ଅମ୍ଭଦେଶର ଉତ୍କଳମାନେ ମୁଦିତ ଭୂଲ ପାଇଲେ କୋଷ
ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟରଖାଗୁ ଲକ୍ଷା ଭୌତିକ ଦାନ କ ହେଲେ
ଉପାୟ ନାହିଁ ।

୧୮୮୭ କୋଷାଳ-କୋଷାଳ ଶାଖାରେ ୫ ୭୫୦୦୦ ନା
ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । କେବଳ ଅଧିକର
ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳକୁଳକ କର୍ମକ୍ରମରେ ଉତ୍କଳକୁଳି ତାହା ଠିକ
ସକଳ ଦେଖିପାରିଲେ ଏହୁକର୍ମକ ମଧ୍ୟରେ ଏବେ ପୁଣି
ହୁଏ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଅଛି । କୋଷାଳ ଏତେକ ବା ମୁମାସ୍ତା
ଗ୍ରାଧିକାରକର ପଦକ୍ଷେପ କରା ଯାଇଅଛି । ଏ
ମହାତ୍ମ୍ୟ ୧୨୦ ଶ ଚଳେ ଲାଭକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଧି ଅନେକକାଳ
କାଳର ମୁମାସ୍ତାଧିକ କର୍ମ କରୁଥିଲେ ।—ଅର କୋର
ସମ୍ବାଦ ଦାନପାଇବ ନାହିଁ ।

ଅସମାନର ଉତ୍କଳରେ ଜେରକ ମହୋଦୟ ତାରସ୍ୟର
ସାଦାର କୋଷିଏ ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ ଉତ୍କଳର ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଅଛି । ସାଦାର କହୁକର ଉକ୍ତ କହୁ କୋଷାଳ
ଅର । କୋଷାଳ ସମୟରେ ତପୁତର ମନ ବଳୁତ ସୁନାକୁ
ସ୍ତେ କୋଷିଏ ଦେବକୁ ଯୋଗ୍ୟରେ ପଦାଭିଷେପ, ଅନ୍ୟ
ଏକକର୍ମକ କାଳଦେବରେ ପରିଦେବ ଏବଂ କୋଷାଳଙ୍କୁ
ସରକାରଦେଇ କୋଷିଏ ତାକୁ ଉଦ୍‌ଗୋଷାଦି । ଅନେକ
ଦେଶେ ଶତ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଥିବାର କଥା ହୁଏ ।—ଏ
ଦାନ ସକଳ ନୁହେଁ କ ?

ହୁକୁଦେବ ମଦା-ସଠାରେ ଗୁରୁର ଅଦାନ୍ତ ଦୁର୍ମଲ୍ୟ
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ସେଠାରେ ଗୁରୁର ମହତ୍ତ
୫୯୮ ନା ହୋଇଅଛି ଏକ ଅଦାନ୍ତ ଦୁର୍ମଲ୍ୟ ଦେବାର
ଅନୁମାନହୁଅଛି ।—ହୁକୋଷାଳକ କଥା ।

ପାପସଦେଶର ଗୋମନାକ ପୁଣି ସାଧୁଙ୍କର ସମ୍ବାଦ
ପାଠକମାନେ ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେହିସାଦେବ ମନ୍ଦିରର
ସ୍ତରୀତ କରକାଳ ସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏକ ଏହିକ କାର୍ଯ୍ୟ
ସୁଗୁରୁତ୍ୱରେ ତରକାର ସମ୍ଭବ ଏହି ସେହିସାଦେବଙ୍କୁ
ଅକର୍ଷଣ ନାମକ ଜଣେ ଲୋକ ସମୟରେ ତରକମାସ
ତା ଏ ପକ୍ଷରେ ତରକର ମୁନ କର ମାତ୍ର ତରକରକାଳ
ସାଦେବକ ନୁଆରେ ଗୁଡ଼ି କାଳ ଲେଖି ପକ୍ଷ । ଅକର୍ଷଣ
ତରକରକାଳ ଯୁକ୍ତ ହେବ ଏକ-ତାହା ପ୍ରମୁଖାତ୍ ଶୁଣାବଳୀ
ସେ ସେହିସାଦେବକ ଗ୍ରାସ ଦେବମାନଙ୍କୁ ମାରିବା କାରଣ
କୋଷିଏ ଦଳର ପୁଣି ହୋଇଅଛି ।

ପରପାଦେବ ନାମକ ଅର ଜଣେ ଅସୁରାଣ୍ଡର
ପାରିଷଦମେଣ୍ଡର ମେସର ଅପଣା ଶବ୍ଦକାରକରେ
ସେଠା ଜାତୀୟମିତର କରକରୀ ପ୍ରକାର କରକରୀ ଯୁକ୍ତ
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା ।

ଏଥର ଜାତୀୟମିତର ମାତ୍ରା ଅଧିକେଶନରେ
ନ ୭୦୦ ଶ ପ୍ରତିନିଧି ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର ଅନୁମାନ
କରାଯାଏ ।—ବୁହୁ କାଣ୍ଡ !

କଥର ନୁଏ ଅନେକ ମୁଖମାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଜାତୀୟମାନେ
ମୁକୁଳୁ ସାଧି ସେଠାକୁ ଯାଏ ଯାଏ ସଙ୍ଗେ ଅଧି କହୁକୁ
କରନ୍ତି ଏକ ବହୁପରେ ଏହା ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ହୋଇ
ପଡ଼ିଅଛି ।—ଉତ୍ତରୀ କରୁଁ ଏ ବସ୍ତୁର ବହୁତ ଉଦ୍‌ଗ୍ର
କେଳୁଁ ଅରସ ହେବ ।

କୋଷାଳର ଉତ୍କଳ ଲକ୍ଷରେ ଅପଣାପଦ୍ମା ସମନ୍ତବ୍ୟ-
ତାରେ ଅହମତାକାର ଅହୁକ ତରକମାସ ତା ୧୨ ଉତ୍ତ-
ସହରେ ସାତ୍ରା କରକରୀର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ଅହମତାକା-
ରେ ଏକ ପ୍ରଧାନ ତରକାର କରକା ଏଥର
ଉଦେଶ୍ୟ । ସେ ଉତ୍କଳର ସମସ୍ତ ରାଜାମାନେ ଉକ୍ତ
ତରକାରକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ହେବେ ।

ବୁହୁଦେଶର ଅରା ଜଳରେ ପୁରୁରକମେଣ୍ଡର ରାଜପ୍ର
ସାଦେବକାବଳୀମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷୁ ହୁଡ଼ ହୋଇଥିବାର
ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ତାଙ୍କର ଗୁରୁର ମଧ୍ୟ ହୁଡ଼ ଏକ ଜନିକ
ପୁରୁଷ ସର୍ଜିୟ ଅହୁଡ଼ ହୋଇଥିବାର କଥା ହୁଏ ।—ଏହା
କି ଶାନ୍ତିର ଚିହ୍ନ ନୁହେଁ ?

ଏଥର ଇଂରାଜୀବର୍ଷ ଉତ୍କଳର ଅରସ ହେଉଥିବାରୁ
ଅଗାମୀ ଜନଓପମାଣ ତା ୨ ଉତ୍ତ ସୋମବାର ସରକାର
କୋଷାଳ ନକ ହେବାର କଳେଟ ହୋଇଅଛି ।—
ସେତେ ବୁଝି ଉତ୍କଳର ଅର ପଡ଼େ ସେସମସ୍ତ ପରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅନୁକର ନ ମିଳେ କାହିଁକି ?

କର୍ମାଳ ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କ ରୋଗ ଲେଉଟିଥିବାର ସମ୍ବାଦ
ମିଳିଲା । ଜରମୁଳରେ ସାତ୍ରା ହୋଇଥିବ ତାହା ଅଧିକ
କରିଥିବା ଓ ଶାସ୍ତ୍ର କରୁଥିବାର କଥା ହୁଏ ।

କହୁଡ଼ ନୁଏ ଅସୁରାଣ୍ଡର ଉତ୍କଳର କରକାର ଦୁରା-
ଠାରେ ହେବାର ଶୁଭ ହୋଇଅଛି ।

୧୮୮୮ ସାଧୁର ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳର

କେ ଏକ ମେକ୍‌ହୋଜେ	ଇଂରାଜୀ ସାହୁତ୍ୟ
ଏମ ଏଥେଟର	କ୍ୟାବର ଓ ଇଂରାଜୀ ରଚନା
କାରେସର ଗୁଣ୍ଡି	ଇତିହାସ
ସି, ଚ ମୁଦ୍ରା	ଭୂଗୋଳ
ଶାରଦାଭଣ୍ଡର ସ୍ୱୟ	ପାଣିପଣିତ ଓ ନାନକଗିତ
ସରକମାର ସେନ	ଶେଡୁତର ଓ ସତ୍ତରମାଣ
କାଳାପ୍ରସାଦ ଛା	ସଂସ୍କୃତ
ତରୁରୁନ ପ୍ରାଣାୟକ	ଓଡ଼ିଆ
ଶିକାଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀ	କଳା
ଉମମୋହନ ଭଲ	ହୁଦା

ଏତଦୁକାନ୍ତ ଅନୁ ପଦକ୍ଷେପମାନେ କେକଳ ପଦକ୍ଷେପ
ଉତ୍କଳ ଦେଖିବେ ।

ଏଥର ତୋଟ କଲେକ୍‌ସ ପଦକ୍ଷେପ ଅଗାମୀ ଜାନୁଏରୀ
ମାସର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ହେବ । ଏ ପଦକ୍ଷେପୀ ସଙ୍ଗେ ୧୨୦୦
ହେବେ । କଟକର ପାଦକ୍ଷେପର ହେକମାଣ୍ଡର ବାବୁ କୈ-
ଶୁନାଥ ତର କ, ଏ ଜଣେ ପଦକ୍ଷେପୀ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ
କରକ୍ତ ଏ ମହାତ୍ମ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପୀ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାର
ମୁଦୋକ୍ତ କରନ୍ତୁ ।

କହୁଡ଼ ସମ, ଏ ପଦକ୍ଷେପ ପଦ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
ଓଡ଼ିଶାର ଶକ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ଯୁକ୍ତ ଶାନ୍ତି ଉକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ
ଦେବାର୍ଦ୍ଧି ଏଠା ପ୍ରମାଣକର ଉତ୍କଳ ଓ ଦେଖା ନାହିଁ
ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ପଢ଼ିବାର କୌଣସି ସୁବିଧା ନାହିଁ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷ ଏକ ସେ ପ୍ରକାଶକର କାର୍ଯ୍ୟ
କ୍ଷଣ କା ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କେଣି ବାହର ସକଳ ଓ ମଧ୍ୟ ଜନ-
କର୍ତ୍ତା ପାରିଦୋଷିକ ବଦଳନ କରକା ବସ୍ତୁରେ ଦଳପଦ-
ଦେଇଥିଲେ ପ୍ରଥମ ସୁରକ୍ଷାର ୫ ୭୦୦ ନା ସଦ ସେହି
କ୍ୟାଳି ଏ ସୁରକ୍ଷାର ପାଇଥିଲ ସେ ୫୩୯ ନ ପାଇବାରୁ
ସେଠା ଅଦାଲତରେ ନାଲନ କରକାରୁ ବସ୍ତୁସଦାକତା
ଓ କୁଅଭେଦ ଅପକ୍ଷର କାନ୍ତ ଉତ୍କଳକର୍ତ୍ତା ବଦୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କୁ
ଇମାସ କାନ୍ତକାସର ହୁକୁମ ହୋଇଅଛି ।

ମଦ୍ୟପାନ କମ କ୍ୟକହାର ଅଭିପ୍ରାସରେ କେଲକମ୍ପୁର
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କଠିନ ଅର ନାଏ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅକ୍ତିପ୍ତା ଓ
ସେହି ପଥର ପଥକ ହେବେ କହୁ ଅନୁମାନକ ପକର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
କେବଳ ମଦ ଉପରେ ମାସୁଲ ହୋଇ କାଶନ୍ତି ।

ଗଞ୍ଜାମଜଲର ସ୍ୱକାତ ।

ଗ୍ରାସୁ ମା ୨ ସ ହେବ ଗଞ୍ଜାମଜଲର ଉତ୍କଳର
ସହରରେ ଏକପ୍ରକାର କୁରର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖିଅଛି ।
କୃର ହେଉଥିବା ଅଧା ଗ୍ରାସ ଉତ୍କଳର ଦିଶି ତର ଉତ୍କଳରେ
ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଶମନସଦକ୍ତ ତରକ କରୁଅଛି କୁରରେ ପଡ଼ି
କହୁକାର ଅଳ୍ପମାତ୍ର ମରକାର ବଶେଷ । ଏସକ ପ୍ରାସ
ତରକର ମନୁଷ୍ୟଙ୍କର ମରଣ ଦେଖିଅଛି । କହୁର ଅନୁମାନ
କହୁରେ ବସୁତକାଦେବାର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଅଛି ।

ଅନୁକର ମଧ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରଦେଶର ବଦ୍ୟାକରଣରେ ଅଧି-
କ୍ଷୟ ନିଶ୍ଚେକ୍ତ ଉପାସଦର କେତେକୋଟି ବାରି ଅସିବ !
ଗ୍ରାସୁ ସମସ୍ତ ଗଞ୍ଜାମଜଲ ଏକ ବଦ୍ୟାକରଣକାରକ ଉତ୍କଳର
ପ୍ରଦେଶ ଓଡ଼ିଶା ସୁଦୂର ପ୍ରଥମ ତରକର ସଦାଶେ ଅଧି-
କ୍ଷୟ ପଦରେ କାନ୍ତ ପ୍ରାସୁରୁମାନ ମରକ ଉତ୍କଳକୋଶା-
ରେ ସୁଲକ୍ଷମତର ତୋ ଉତ୍କ ମହାତ୍ମ୍ୟ କହୁକ୍ତ କହ-
ସିକାର ଅନୁକର, କାରଣ ଏହିକ ଅନେକ ଦେଲାର ଓ
କମାମାନଙ୍କୁ ଏହୁପଦ ରକ୍ତ, ସରକାର ବାମନାକରେ
ମନୋଜ୍ଞତ କରକରୁ ମେମାନେ ଅଧ ସହକରେ ଉଠି
ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ସେହେତୁ ପ୍ରମୁଦକାନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାକାନ୍ତ ମହାତ୍ମ-
ସୁକ୍ତ ଉକ୍ତ ପଦରେ ମନୋଜ୍ଞତ କଲେ ଓଡ଼ିଶାମାନେ ଅପସ୍ୟ
ଉତ୍କାଳ ହେବେ ।

ସଂପ୍ରଦାନକପ୍ରତ ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କାଳପତ୍ନୀ — ଅପଣ ନାମଧାନ ନ
ଦେଇଥିବାରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ କଲମରୁ — ଅପଣ ବଡ଼ପଞ୍ଜିକାରେ
ତା ୨୪ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ଶକ୍ତିର ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ପଞ୍ଜିକାରେ ତା ୨୪ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳର ସମ୍ଭବ-
ଦସନା ଲେଖା ଦୋଇଥିବାର ଭୁମ ଦେଶାଳ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଶକ୍ତିର ସମ୍ଭବଦସନା
ଦେବାର୍ଦ୍ଧି ସପାଠି । ଶ୍ରେଷ୍ଠପଞ୍ଜିକାରେ ଭୁମକ-
ଶକ୍ତ ରକ୍ଷାର ଲେଖାଅଛି ।

—ପାଠଶାଳା ନ କର ମିଥ୍ୟାରେ କେଳ-
ଶୁଣାଉଲି ଅନୁଗୁଳକଲରେ କେକେକ ଶିକ୍ଷକ
କରୁଥିବା ବସ୍ତୁ ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ଏ
ବସ୍ତୁ କିଏକ୍ତ ଉତ୍କଳପଦକ୍ଷେପକ ଗୋତରରେ
ଅଣଲେ ଭୁଲ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମାନ ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରଧାନ — ଅପଣ ଅନୁଗୁଳ
କହାରେ ପୁରୁଷାର ସଂକ୍ଷା ହେଉଥିବାରୁ

କେବଳ ଲୋକ ପ୍ରଚାରଣାଦିମେ ଶିକ୍ଷକ-
ବୋଲି ପଢ଼ିବୁ ବେଳ ପୁରୁଷାର ନେତୃତ୍ୱକୁ
ଓ ନେବେ ବୋଲି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅପରକ
ସହର ପଢ଼ିବୁ ନ ଥିବାରୁ ଅପରକସହର ଉପାରି
ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

କଣେ ସମାଲୋଚକ—ଅପରକ ପଠ
ପ୍ରକାଶ କରବାର ଅବସର ଦୋଷ ଦେଇ
କାହିଁ ।

ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ।

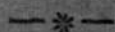
ପତ୍ରପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ମତାମତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
ମାନଙ୍କ ବାପା ନୋହୁଁ ।

ମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉତ୍କଳ ସମିତି ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମୀକ୍ଷକ ।

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭେ ଦୂରଦୂରୀ ସହର ସ୍ୱାକାର କରୁଅଛୁ
ଯେ ଓଡ଼ିଶାସ୍ୱାସନୀୟ ଏକାଧିକ ସମ୍ପଦ ବର୍ଣ୍ଣିକ
ଅଗାମୀ ଜନସମ୍ମତ ମାତ୍ର ତା ୧୮ ଭାଗରେ ଏ
କଗରରେ ଯେଉଁ “ଜାଗରୁ ଦୃଷ୍ଟିପଦର୍ଶନ”
ଦେବ ଭୂର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନମନ୍ତେ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ
ବାମନୀୟ ୫ ୨୫ କା ଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ବରୁ ବମନୀୟକ ମହିଳା ଗୋଷ୍ଠୀ ମେଢ଼ାଳ
ନମନ୍ତେ ଚୈତ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

୧୩୩୮୭ } ଶ୍ରୀ ଦାନନାଥ ବନେପାପାଆପୁ
କଟକ }

TO THE EDITOR OF UTKAL DIWKA

Sir,

A feeling of disappointment has seriously taken possession of my heart on reading the newspapers published now a days in Orissa. I beleive I represent faithfully the opinion of the educated public when I say that of late the character of the newspapers has degenerated deplorably here in this province, the Editors codescending, as they unhesitatingly, or rather I should say, deliberately do, to fill up the columns of their paper with the scarcely worth publishing and mainly controversial and abusive correspondence, where all bounds of decency & ordinary civility are overstepped withon tthe slightest consideration. To our great misfortune, week after week, greatest amount of care and

attention is lavished and ingenuity strained and the dictionary of slangs ransacked for entertaining the public with vilifying discourses and an amount of trash. A considerable portion of the newspapers, which are themselves of very inconsiderable size is thus devoted to correspondences subscribed to by strange, mysterious, revolting, hideous and mostly unmeaning names, if names they can be called; and even in the editorial columns, I am sorry to have to say, taunting expressions cutting personal remarks, unworthy observations are thrown broad-cast. From the undue prominence given to these mostly worthless and abominable correspondences which cannot even escape the notice of the most superficial observer, one would naturally be led to think that they treat of subjects of world wide importance or propound theoreis of the greatest moment to mankind, or solve political questions on which the destinies of the world, or at least of Orissa may turn; or if one be moderate in his expectations, one would at least think that they treat of subjects on which the welfare of the country or its people depends. But lo! these are mostly revilings, rebukes, reproaches meant only to satisfy private grudge or uncurbed spirit or wicked nature. Had there been no Radhanath Babu or Madhu Babu, or no Gowreesunker Babu or Chaturbhuj Babu, or no Balkuntha Babu or Bhagban Babu or no Govinda Patnaik or Sadhu Babu or no Bholanath or Balbhadra, or to be brief, had there been no party spirit engendered by unworthy motives and pertinacity in defending one's self by false logic and abusive language I doubt whether we would not have a 'Du Pitha Sada' (two sides blank) newspaper every week. Are there no subjects to demand our earnest attention here in Orissa? Are the people and the country in so good and enviable position, as to have no requirements that should demand the

attention of the Editors and correspondents? Is Orissa so improved as to leave no room for further improvement, that the pages of newspapers should be thus defaced by costly vilifications and intemperate expressions? Surely all these correspondences and their ready acceptance throws much discredit on the taste and discretion of both the Editors and the correspondents; and I am, excuse me dear Mr. Editor, extremely disgusted and disappointed on finding the energy and ingenuity of the Editors and correspondents waste in this unprofitable way on producing a controversial literature of scarcely any value to the language or the people. How fortunate a circumstance would it be for Orissa, if these now misdirected energy, perseverance and ingenuity of the several persons concerned in the filling in of a newspaper be combined to secure advantages to the people, to appeal incessantly for conoessions in favour of the Oriyas to guide them in the sure path of improvement, to teach them their duties, to unravel to them the true keystone to improvement and success, to fight for them, to fight with them and to do everything for them that would lead them to glory advance them step by step in the and scale of civilization!

Moderation, forbearance, journalistic civility, coolness of temper, impassionate judgement and a spirit of charity in judging of men and their actions are utterly wanting in the modern papers; these and unawerring resolution for the good of the country are absolutely required to be shewn to preserve the respectability of papers, while gudging of men, we ought to remember that 'to err is human and to forgive divine' and that it is a part of our duty to lead, to remonstrate, but not to revile. How much do I wish to see our native papers imitate the tones of their contemporaries and our Editors and correspondents bestow more attention on the improvement and the removal of grevances of the

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୨
ପୃ ୫୧ ଖ୍ୟା

ପା ୧୧ ଶ୍ରୀମ ମାତେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ୧୯୧୭ ମସିହା । ମା ଗୌରବ ୧୯୧୭ ସମ୍ବାଦ ୧୨୧୧ ସାଲ ଉତ୍କଳ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାବଦୟ ୪ ୨୯

ଓଡ଼ିଶା
ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ
ଦ୍ୱାରା ହୋଇ ବଜ୍ରୁ ଦେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ / ଡାକମାସୁଲ ୪ ୦ /
ପଞ୍ଚେଶ ପଞ୍ଜିକା ।

ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ / ଡାକମାସୁଲ ୪ ୦ ୯୭

ଏଥର ଏଠାରେ ବଜ୍ରୁ ବଜ୍ରୁ ମାସକରେ
ଅଭିବାହର ହୋଇଗଲା । ପୂର୍ବେ ସାବେବ-
ମାତେ ଗୋଡ଼ାଦୌଡ଼ି ଲଭ୍ୟାଦି କାଳାପ୍ରକାରର
ଅମୋକପ୍ରମୋଦ ବଜ୍ରୁଥିଲେ । ତାହା କ୍ରମେ
ଉତ୍ତର ହୋଇଅଛି ଏଥର ଅମୋକପ୍ରମୋଦର
ଉତ୍ତର ହୋଇଗଲା ନାହିଁ । ବେଦନ ବଜ୍ରୁ
ଲଂଗକମାନେ ବଜ୍ରୁରେ ଅପଣାମଧ୍ୟରେ ନାଚ,
ସ୍ୱଧର ଲଭ୍ୟାଦି ବଜ୍ରୁ ଛୁଟିଆ କଟାଇ ଦେଲେ
ସେଟିବାସୁରେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ
ଅପଣା ପଦ ପ୍ରତିପାଳନରେ ସେତର ବମୁଖ
ହୋଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି ମୋଟବେଳକରେ
ଲଂଗକପ୍ରମୋଦ ତାହା ଠିକ ଖଟୁ ନ ଥିଲେଦେ
ଅମ୍ବେମାନେ ବବେଚନା ବଜ୍ରୁ ଲିଙ୍ଗକମୁଖା
ତାକୁ ବାଧୁଥିବ ।

ଏବର୍ଷ ସପ୍ତାହକର୍ମର ପଞ୍ଚାଶା ଅଗାମୀ
କରୁଣ ମାସ ତା ୧୫ ରଖରେ ଦେବାଇ

ଅମ୍ବେମାନେ ଲିଙ୍ଗକର୍ମ ଶୁଣିଥିବାରୁ ପାଠକ-
ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣୁଅଛୁ
ସେ ଉକ୍ତ ପଞ୍ଚାଶା ଅଗାମୀ ଦେବଦ୍ୟୁତ୍ତମାସର
ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଶୁକ୍ରାଦ ଦେବ । ସେହିମାତେ
ପୂର୍ବ ଭାଗରେ ପଞ୍ଚାଶା ଦେବାର ଜାଣି
ସରକାରୀକର୍ମରୁ ଅବସର ନେଇଥିଲେ ବମ୍ବ
କଲକତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ
ସେ ବଜ୍ରୁ ବଜ୍ରୁ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚାକୁ ଦେଲେ
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଫଳକଥା ଏହିବ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କୁଲ ଉତ୍କଳମାସ ପୂର୍ବରୁ ପଞ୍ଚାଶା-
ପ୍ରଦାନର ବଜ୍ରୁ ରଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ନ କର
ହଲ ବଜ୍ରୁ ନାହାନ୍ତି ।

କର୍ମୀଳ ଓ ଅଧିକାର ସମାପ୍ତମାନେ ରୁଷିୟ-
ରୁଷିୟ ସାମାଜିକରେ ସେତା ଏକଦିଗ
ବଜ୍ରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ରୁଷିୟର ସମାପ୍ତ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ
ସାମାଜିକରେ ଅପଣାପ୍ରମୋଦ ସୈନ୍ୟ ଏକଦିଗ
କରବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଏଥି ଉକ୍ତ
ରୁଷିୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅତରେ ସୁଦ୍ଧ ଘଟିବାର
ସମ୍ଭବ । ଫଳତଃ ସୁଗେପର ଗଜାମାନେ
ବ-ଉକରେ ଉକ୍ତଅଛନ୍ତି ରୁଷିୟା ବଠିକ ହୋଇ-
ଅଛି ମଧ୍ୟ ଅନୁବଳକରେ ରୁଷିୟର ସମାପ୍ତ
କର୍ମୀଳସମାପ୍ତକ ସହର ସାକ୍ଷର କରବାଦ୍ୱାରା
ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପୂର୍ବପ୍ରଣୟ ବର୍ଦ୍ଧିତ
ହୋଇଥିବାର ସମାପ୍ତସମାପ୍ତକରେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇଥିବା ସୁଦେ ବଜ୍ରୁର ଅବ୍ୟବହାର ସରକାର

ଶରେ ଏପରି ଅନୁଭବର ମର୍ମ ରୁଷିୟା ଅନୁର
ଦଠିକ ଅଟଇ ।

—*—

କୁଚକଦାର-ମହାରଣୀ ବଳଭଦ୍ରୁ ଫେ-
ରାଅସି ଚଳିତମାସ ତା ୧୫ ରଖ ପ୍ରାତଃକା-
ଳରେ ବୋମ୍ବାଇଠାରେ ପହୁଣ୍ଡୁଥିବାର ସମ୍ବାଦ
ମିଳଇ । ଏ ମହୋଦୟା ବଳଭଦ୍ର ଶ୍ରୀରୁ
ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀରୁ ଶ୍ରୀବ ବଦାୟ-
ସୁତକ ପତ୍ର ପାଠଥିଲେ ବଜ୍ରୁରେ ମହାରଣୀଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ଅଧି ସାକ୍ଷର ହୋଇ ପାରବ ନାହିଁ
ବୋଲି ଭାରତେଶ୍ୱରୀ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ।
ସୁବରଜ ପ୍ରିନ୍ସ ଅଫ ବେଲ୍‌ସ ମଧ୍ୟ ମହାରଣୀଙ୍କ
ସାକ୍ଷର ବଜ୍ରୁକାଳ ପୂର୍ବରେ ତାହାକୁ ପୁରୁକ-
ଉକ୍ତ ସୁରୁପ ଗୋଟିଏ ଅଭିଷେକ ବଜ୍ରୁମୂଲ୍ୟ
ମଣି ଦେଖିଥିଲେ ।—ମହାରଣୀଙ୍କର ବଳ-
ଭରେ ଏପରି ଗୌରବ ଲଭ ହୋଇଥିବାର
ଶୁଣି ଅମ୍ବେମାନେ ଅଗାଦ ଅନୁଭବ ହୋଇ-
ଅଛି ।

—*—

ରୁଷିୟାଗଣାରେ ଲେବମାନଙ୍କୁ ରୁଷିୟ
ବରୁଭବା ବାରିଶ ଭାରତେଶ୍ୱରୀମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ-
ଗଣାରେ ଗୋଟିଏ ବାର୍ଷିକପଞ୍ଚାଶା-ସୃଷ୍ଟି କର-
ବାର ମନସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି କର୍ମଗ୍-
ରମାନେ ଉକ୍ତ ଗଣା ଶ୍ରୀରୁ ସେମାନଙ୍କ
ପଞ୍ଚାଶକ ନିସ୍ତୁ କରବା ମାତ୍ରରେ ପଞ୍ଚାଶ-
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରଦ

କରୁଅଛନ୍ତି । କଥିତ ହୁଏ ଏକର୍ଷ ଉକ୍ତ ପକ୍ଷ
 ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲମାସରେ ଶୁକ୍ରାଦ ଦେବ ।
 ଯେତେବେଳେ ରୁପିୟା ଗ୍ରାହକର ଦ୍ଵାରଦେ-
 ଶରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସତର ଗ୍ରାହକ-ଅଧି-
 କାର କରବାର ନାନା ଅପ୍ରେକ୍ଷକ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଏ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ଯେ ଅଜୀବ କରଣ ଏବଂ ସମୟୋ-
 ଚିତ ହୋଇଅଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସେ ନାସ୍ତି ଅନୁଭବ ହୋଇଅଛି । ତେବେ କଥା
 ଏକତ୍ର ଭାବର ମୁଖରୁ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ କଥା ଶୁଣି
 ଅନୁମାନେ କହିଲେ “କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରୂପିୟାର
 ନ ହୁଏ” । ସବୁଯୋଗୀ ଯେବେ କି ମନରେ
 ଭାବୁ ମନେଇବ ତବ ?

ପ୍ରାନ୍ତଦେଶରୁ ଇଂରାଜସରକାର ଲର୍ଡ
 ଲଇସ୍ଟନିସ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିଜପଦ ଭ୍ୟାନ-
 କରବାରୁ ଭାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଦାନ୍ତରୀ ଲର୍ଡ
 ସାଲିସବାର ଗ୍ରାହକବର୍ଷର ରୁପିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣର
 କେନେରଲ ଲର୍ଡ ଲିଟନଙ୍କୁ ନିୟୁତ କରଅଛନ୍ତି
 ଯାତକେ ସୁରକ୍ଷା ଥିବ ଏହି ଲର୍ଡ ଲିଟନଙ୍କ
 ସମୟରେ ଏଠାରେ ଦେଶୀୟ ସଦାଚରଣମାନଙ୍କ
 କଣ ସେଧକରବାର ଅଲଳ ଜାଣି ଓ ଦେଶୀ-
 ଯୁମାନଙ୍କୁ ନିରାଶ କରବା ଇଚ୍ଛା ନାନାରୁପ
 ଅପ୍ରୀତିକର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଇଂଲଣ୍ଡରେ
 ଭାବର ନିୟୋଗରେ ବାହାର ମତଅଛି ବୋଲି
 ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରୀମାନ ଦେଖି ନାହିଁ ତଥାପି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ
 ଭାବୁ ନିୟୁତ କରଅଛନ୍ତି ଶୁଣାଯାଏ ଲର୍ଡ
 ଲିଟନଙ୍କ କନ୍ୟା ସହିତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଭଗଜ
 ବାଲ୍ୟରୁ ସାଦେକକର କିବାଦ ହୋଇଅଛି
 ବାବଦ । ମନୁଷ୍ୟର ଗୋଟାଏ ସ୍ଵଭାବର ସ୍ଵର
 ଯେ ସ୍ଵାଦେଶର ପରମାତ୍ମା ଥାଏ ଏକାକି-
 ସୟରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଲେଖିବା ଅଧିକ ।
 ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଏପ୍ରକାର କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ ଅନୁମାନଙ୍କ ଡେ,
 ଇନଫୋକ୍ଟର ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଗର୍ବକ ଲୁଚକା-
 ନାମା ପୁସ୍ତକଟା ସୁଲଭ ୨ ଯୁ ଶିକ୍ଷକପଦରେ
 ନିୟୁତ ହେବା ନ୍ୟାୟ ତ ଅନ୍ୟାୟ ଏଥିରେ
 କାହିଁକି ଏତେ ଚିନ୍ତାର ଉତ୍ପତ୍ତି ? ।

ଉଚ୍ଚବର୍ଷର ମାଲକର, ବର୍ଣ୍ଣାଭ୍ୟାଳର ଏବଂ
 ପ୍ରାଚୀନମତ ପକ୍ଷରୁ କିମ୍ପାକର ବାହା-
 ରଅଛି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କବିଶ-
 ନକେତୁରକଠାରୁ କହିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିକ୍ଷିପି
 ପାଲଥିବାର କୁହନ୍ତା ସହିତ ସ୍ଵୀକାର କରୁ-
 ଅଛି । ଉକ୍ତ ପକ୍ଷମାନ ଅଗାମୀ ଫେବୃୟୁଆ-
 ମାସ ତା ୨୦ ରଖରେ ଅଭିମୁହୋଇ ନିୟୁତକର
 ଦଳମାନଙ୍କରେ ସ୍ଵୀକାରହେବ ।

ମାଲକର ଓ ବର୍ଣ୍ଣାଭ୍ୟାଳର ।
 ତା ୨୦ ରଖ—(ପୂର୍ବାର) ଓଡ଼ିଆସାହିତ୍ୟ
 (ଅପରାଦ୍) ଓଡ଼ିଆବ୍ୟାକରଣ । ତା ୨୯ ରଖ
 —(ପୂର୍ବାର) ଇତିହାସ (ଅପରାଦ୍) ରୁଗୋଲ ।

ତା ୨୨ ରଖ—(ପୂର୍ବାର) ଗଣିତ (ଅପରାଦ୍)
 ଗଣିତ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଦ । ତା ୨୩ ରଖ—
 (ପୂର୍ବାର) କ୍ଷେତ୍ରଭୂ ଓ କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ (ଅପ-
 ରାଦ୍) ବଜ୍ରଲ । ତା ୨୪ ରଖ—(ପୂର୍ବାର)
 ଇଂରାଜସାହିତ୍ୟ (ଅପରାଦ୍) ଇଂରେଜୀବ୍ୟା-
 କରଣ ।

ଉଚ୍ଚପାଠମେଣ୍ଡ ପଢ଼ାଣା ।
 ତା ୨୦ ରଖ—(ପୂର୍ବାର) ଓଡ଼ିଆସାହିତ୍ୟ
 ଓ ବ୍ୟାକରଣ (ଅପରାଦ୍) ବଜ୍ରଲ ଓ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟାଦିଆ
 ତା ୨୯ ରଖ—(ପୂର୍ବାର) ଇତିହାସ (ଅପରାଦ୍)
 ରୁଗୋଲ । ତା ୨୨ ରଖ—(ପୂର୍ବାର) ଗଣିତ
 (ଅପରାଦ୍) ଗଣିତ ଓ ନଳ । ତା ୨୩ ରଖ—
 (ପୂର୍ବାର) କ୍ଷେତ୍ରଭୂ ଓ କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ ।

✓ ଏଥର ଜାତୀୟମତର ଅଧିକେଶକରେ
 ସର୍ବସ୍ଵାମୀର ମୁଖମାନମାନେ ଯୋଗ ଦେଇ-
 ଥିବାର ଅନୁମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ ମାତ୍ର କରବ-
 ବାର ମୁଖମାନମତରୁ କି ଯହିଁର ଅଧିକ
 ଅବଦାନ ଲାଭିବାର ବାବାଦର ଅଛି
 ସେସବୁ ଏଥିରେ ଯୋଗ ନ ଦେବାର ଅଗତ୍
 ବୁଝି ଯାଇଥିଲ । ତଥାପି ଜାତୀୟମତର
 ମାତ୍ରାକରଣି ଏ ସବୁର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ପଠାଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ମୁଖମାନମତରୁ
 ଉଦ୍ଧୃତରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ “ଯେତେବେଳେ
 ମାନବର ବଡ଼ଲଟ ବାବାଦର ଅପଣା ବସ-
 ପସର୍ମିତାତାକ ପସର୍ମିତାତା ସ୍ଵଭାବରୁ
 ଦେବ ପାସକ କରୁଅଛନ୍ତି ତେତେବେଳେ
 ଜାତୀୟମତର କୌଣସି ଅବଶ୍ୟକତା କି
 ଥିବା ବୋଧରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ସମିତରେ
 ଯୋଗ ଦେବାର ଅଗତ୍” । ଅବଦାନ ଲାଭିବାର
 ବାବାଦର ଜଣେ ବଡ଼ଲେକ । ଅନୁମାନେ
 ଅବା ବାବାଦ ଅଧିକ କି କହୁଛି । ମାତ୍ର ଉପର
 ବଡ଼ଲଟକ ଉପରେ ସେ ନିର୍ଭର କରୁଅଛନ୍ତି
 ସେହି ବଡ଼ଲଟ ଜାତୀୟମତର ବାଧ୍ୟତା ଏବଂ
 ଅବଶ୍ୟକତା ବୁଝି ଗତବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଦରେ
 ପ୍ରତିକ୍ଷିପାଳଙ୍କୁ ତତକାର ସାଥୀରୁ କରଥିଲେ ।
 ଫଳରେ ଶ୍ରୀବାବାଦର ଯେଉଁଠାରେ ଯାହି-
 ଅଛନ୍ତି ପରମାମରେ ସେ ସେ ଅପଣାରୁ କି-
 ନାୟ କରବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଅତ୍
 ଦେଶର ସମସ୍ତ ମୁଖମାନମାନେ ଯୋଗ
 ଦେଇଥିବାସ୍ତରେ ଯେପରି ଜଣେ ଅଧିକ ଯୋଗ
 ନ ଦେବାଦ୍ଵାରା କିଛି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଦେବାର କଥା
 ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଉପର

ଦୁଇଜଣ ଫଳକିନ୍ତେରା ବାବୁଲ ଅଲ୍ଵଦନ
 ଦେଲ ବର୍ଣ୍ଣାଦାରେ ମରଣିକାରୁ ଉଦ୍ଧୃତରେ
 ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ରୁପିୟାର ପାଖ ଥିବାର
 ଦେଖାଗଲା । ସେ ପାଖରେ କି ଲେଖାଅଛି
 ଭାଷା ଜାଣିବା ବାବୁଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ବି-
 ଦେଶିକ ବର୍ଣ୍ଣାକୁ ବାବା ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି ।
 ପୁଣି କଥିତ ହୁଏ ଯୋଦନଲଲ ନାମକ ଜଣେ
 ବଣିଆ ଶିଖର୍ସିନ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ବିଦୋଦର ପସ-
 ମର୍ଣ କରୁଥିବାରୁ ଶିନିଗ୍ରାହ୍ୟରେ ଥିବ ହୋଇ
 ଲହୋରକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି । ଏବା ନିକ-
 ଠରେ ତଲପସିଂହଙ୍କ ଉଚ୍ଚଦୋଦସୁଚକ
 ଦେଲେଖଣି ପକ୍ଷ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ପିତା
 ରଣକିରୁସିଂହଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ପସର୍ମିତାତା
 ଥିବାର କଥିତ ହୁଏ । ଏଥିରୁ ଶୁଣି ଦେଖା-
 ଯାଏ ଯେ ତଲପସିଂହ କିମ୍ପା ରୁପିୟା ଅଧିକ
 ଗ୍ରାହକର ଅଗା ଶୁଣି ନାହାନ୍ତି । ପାଶମାନ
 ଅନୁବାଦର ହୋଇ କହିଲେ ମର୍ଣ ଜଣାଗଲେ
 ସମୁଦାୟ ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ସବୁଯୋଗୀ ନବସମାଦ ଜାତୀୟମତ-
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚମାସ ତା ୮ ରଖର ପି-
 ତାରେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବାରୁ ଅନୁମାନେ
 ଉତ୍ସୁକେ ଯାହା ଗତ ପ୍ରକାଶକାରେ ଲେ-
 ଶିଥିଲୁ ବାବା ସବୁଯୋଗୀଙ୍କ ବଳ ଲାଗି ନାହିଁ
 ଏବଂ ସବୁଯୋଗୀଙ୍କ ସେ ବଳ ଲାଗି ନାହିଁ
 ବାହାର ଅନୁମାନେ ଅଗତ୍ ଜାଣିଥିଲୁ । ଦେ-
 ଶର ମଳଲକ୍ଷକ କୌଣସି ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟରେ ଦେହ
 ଅନୁମାଣ ବାଧା ପଡ଼ାଇବାରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ
 ଅନୁମାନଙ୍କର “ନମସ୍ତେ” ଶ୍ରଦ୍ଧି ବାର ଗୋଟାଏ
 ବେଗ ଅଛି ଏବଂ ସେ ବେଗଟା ଯେପରି ଉଚ୍ଚ-
 ବାଦ ଥାଏ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ଉପରକଠାରେ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ସବୁଯୋଗୀ ସ୍ଵୀକାର
 କରନ୍ତି ସେ ସେ ଜାତୀୟମତର ପକ୍ଷପାତ ଏବଂ
 ଭାବ ମୁଖରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଅନୁମାନେ ସସ୍ତ-

ଶାସନାଦିକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଉଥିଲେ ସେ ସେ
ଅଧିକାର ଅଧିକାର ଉପ ବୁଝିପାରିବେ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା-ସମ୍ଭାବନାମାନଙ୍କର ସମ୍ଭାବନା
ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଶାସନାଦିମାନଙ୍କୁ
ସମ୍ଭାବନା ଦେଉଥିବା ସମୟରେ ଶାସନାଦି
ସମ୍ଭାବନାମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାବନା ଦେଉଥିଲେ ହୋଇ
ହୋଇ ଏ ସମ୍ଭାବନା ଦେଉଥିବା ସମ୍ଭାବନା-
ମାନଙ୍କୁ ଶାସନାଦି ଅଧିକାର ସମ୍ଭାବନା-
ସମ୍ଭାବନାରେ ସେ ଶାସନାଦି ସମ୍ଭାବନାକୁ ଦେବାକୁ
ସମ୍ଭାବନା ହୁଏ । ଶାସନାଦି ଉପରେ ସମ୍ଭାବନା-
କାର ସମ୍ଭାବନାରେ ଶାସନାଦିରେ ଏହାକଥା
ଲେଖାଥିଲେ କି ମିଳିବିପାଲିଟାର ଗଭୀର କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ସେ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହା
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଦେବାକୁ
ଦେବାକୁ । ସମ୍ଭାବନା ଶାସନାଦି ଉପରେ ସମ୍ଭାବନା
ଏହାକଥାକେ ସେ ସମ୍ଭାବନାକୁ କରବା
ଅନୁରୋଧ ଦେଲେ ସେ ଶାସନାଦିରେ ଲେଖି ଫେରି
ଦେଉଥିଲେ । ସମ୍ଭାବନା ସମ୍ଭାବନା କୌଣସି
କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ହୋଇ ନ ଥାଏ କେବେ ତ୍ୟା-
ମାନ ଓ ଉପସି ତ୍ୟାମାନ ହୁଏ ଦୋଷୀ
ଓ ତ୍ୟା ଦେବେ ହୁଏ ନିମନ୍ତେ ଉପସି ପ୍ରତି-
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦେଖା ନ କର ଅନୁରୋଧକର
ଅନୁରୋଧ ଏବେକାରୀ ଉପସି ଦେବାକୁ
ସମ୍ଭାବନାକେତାରେ କର ଦୋଷ ଦେଇ ନାହିଁ ।
ସମ୍ଭାବନା କରୁଥିଲେ କି ତ୍ୟାମାନ ଓ ଉପ-
ସିମାନଙ୍କୁ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ପ୍ରକାଶ-ରୂପେ
ସମ୍ଭାବନା ଶାସନାଦିରେ ସେବେ କୌଣସିକାର୍ଯ୍ୟ
କର ଦୋଷ ନ ଥାଏ କେବେ ସେହି ମନାନ୍ତର-
ଦେବାକୁ ଦୋଷ ନାହିଁ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
କେବେକିମି ସେ ଦେଲେଣି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏକପ୍ରକାର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଅଛି । ମଧ୍ୟ ଅଧିକାର-
ରେ କରବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବ । ସମ୍ଭାବନା
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସେହି ସମୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିୟମ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାକୁ ହଲ କେବେକି
କରୁଥିଲେ ସମ୍ଭାବନା ନ କର ଅନୁ-
ରୋଧ ଦେବାକୁ ଅପରାଧ ଓ ଦୋଷୀମାନଙ୍କୁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମନୋରାଜ୍ୟରେ । ଓ ସେକମିସର-
ରେ ଅପରାଧମଧ୍ୟରେ କେବେକିକର କାର୍ଯ୍ୟ
ହୁଏ ତ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ୍ୟ ଏମନ୍ତ
ସମ୍ଭାବନାକୁ ତ୍ୟାମାନ ଓ ଉପସି-
ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରାବେ । ତ୍ୟା ଦେଲେ
ସମ୍ଭାବନା କାର୍ଯ୍ୟ ହଲ ଦେବ ଏହା ସମ୍ଭାବନା

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାସ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଦରମାସ
କରବା ନିତ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଓ ଅଧିକେକାର
ପରିଷ୍ଟୁକ । ଅନେମାନେ ସମ୍ଭାବନା ଏହିପ୍ରକାର
ରେ ଅଧିକ ପ୍ରାୟ ଦୋଷ ଅଛି ।

—*—

ଗୋବିନ୍ଦକାରଣର ୨୨ ପ୍ରସ୍ତାବ ।
ଗୋରୁଦ୍ୱାର ମନୁଷ୍ୟର ସେ କେତେ ଉପ-
କାର ସାଧନ ହୁଏ ତାହା ଅନୁରୋଧ ଦେବାର
ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଗୋରୁଠାରୁ
ଅନେକ ଉପକାର ପ୍ରାପ୍ତହୋଇ ତାକୁ ଦେବ-
ତାସ୍ୱରୂପ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋବିନ୍ଦ
ଅଧିକ ସ୍ଥାନାବସ୍ଥା, ଅଧିକ ଗୋବିନ୍ଦକା-
ରଣର କୌଣସି ବିଶେଷ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ
ନ କଲେ ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଅବା
ନିତ୍ୟାନ୍ତରେ ଅଧିକାର ଓ ଅନୁରୋଧକର
ବିଶେଷ ସମ୍ଭାବନା ସମ୍ଭାବନା । ପିଣ୍ଡ-
ମାନ୍ତ୍ରର ଲେଖନୀରେ କେତେକଦିନ ଦେଲେ
ଏକସମ୍ଭାବନା ଉପାୟ ଅନୁରୋଧକର ଅଛି ।
ସେମାନେ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷୁକୁ
ପ୍ରେରଣ କରୁଥିଲେ କେବଳ ଏକଦିନରେ
ସେମାନେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ତାହାକୁ ତ୍ୟା ଦେଖା
ଓ ଉପସି ଏହିଠାରେ ଅବସାନ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ସେମାନେ ଅନେକସମ୍ଭାବନାରେ ଗୋ-ରକ୍ଷାମନେ
ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରୁଥିଲେ ଓ କରୁଥିଲେ
ଅନେମାନେ ସାଧାରଣ-ଗୋବିନ୍ଦରେ ସେହି
ପ୍ରାୟରେ ସମ୍ଭାବନା କରି ଅଧିକାର ନିମନ୍ତେ
ଉକ୍ତ କଲୁ ।

୧ ଦେବଦୁର୍ଗ ୨ ମନ୍ତ୍ରପଞ୍ଚମଗର ୩ ଗୁଜ-
ରାଜ୍ୟର ୪ ଶିବୁଲକୋଟ ୫ କର୍ପୁରକଲ
୬ ପିତେକପୁର ୭ କୁନ୍ଦମର ୮ ରାଜାଜ୍ୟମ-
ହୁର ଜଣା ସେସବାର ୯ କରବା ୧୦ ରୁଦ୍ରକ
୧୧ ହସାର ୧୨ ଅକମର ୧୩ ଶୁଣ୍ଠିବାସ
୧୪ ଜମାର ୧୫ ଦେସବାସ ୧୬ ଅଭୁଳା
୧୭ ପରକ୍ରାନ୍ତ ୧୮ କାଶୀଧାମ ୧୯ ଦୁଗ୍ଧ
୨୦ କାହାଳଗଜ ଜଣା ରେଦକ ୨୧ ଦରଦାର
୨୨ ଉପକମର ଜଣା ତ୍ୟାମାନ ୨୩ କମଳ-
ପୁର ୨୪ କୁନ୍ଦପିଣ୍ଡା କୁନ୍ଦପୁର ୨୫ ଗୁଣ୍ଠି
୨୬ ରାଜାଜଣା ବଜ୍ରଗର ୨୭ ପଦାଣ
୨୮ ଶିବୁର ୨୯ ଶିଲେଇ ୩୦ ଅମୃତସଦର
୩୧ କାରବାଦ ୩୨ ହିନ୍ଦୁ ୩୩ ଦେବପୁଷ୍ପାମାନ
୩୪ ସଂ ୩୫ କଲେଇର ୩୬ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
୩୭ ମାରବା ୩୮ ନଗର ୩୯ କରାଧର ୪୦ ଦର-
ଗର ୪୧ ଉନ୍ନା ୪୨ ରୁଦ୍ରପୁର ୪୩ ରାମପାଟ

୪୪ ଗାଡ଼ପୁର ୪୫ ମାରକୋଲ ୪୬ ଅଜା
୪୭ ଗୋରୁସପୁର ୪୮ କାନଗେଇଲ
୪୯ କାମା ୫୦ ଗୋବର୍ଣ୍ଣନାଥ ୫୧ ସପ୍ତ
୫୨ ସପ୍ତବାସ ୫୩ ଦାସା ୫୪ ଧାମପୁର ୫୫ ମଦ-
ମଣ୍ଡ ୫୬ ଦ୍ୱାରକା ୫୭ ଗାଜପୁର
୫୮ ଉଡ଼ୋପା ୫୯ ମଗଲୀ ୬୦ ଦକ୍ଷିଣ ୬୧-
ରୁଦ୍ରପୁର ୬୨ ନରଦିଂଦପୁର ୬୩ କାନୋଲୀ
୬୪ କୋଟା, ଶିବାବାଜା ୬୫ ବିଜୁଳା ୬୬
କକୁଳପୁର ୬୭ ପଦ୍ମନା ୬୮ ପଦ୍ମପୁର
୬୯ ଅଗର ୭୦ ପଞ୍ଚାବତ ୭୧ କମଳଗଜ
୭୨ ଶିଖାରପୁର ୭୩ ଶିବୁର ୭୪ ଶିବନଗବାଦ
୭୫ ଗାଡ଼ା ୭୬ ସାଦାବାଦ ୭୭ ଶାଳା
୭୮ ନମକ ୭୯ ଅବଦରପୁର ୮୦ ରୁନାରଗଜ
୮୧ କଲେଇର ୮୨ ବଲେଇ ୮୩ ପଗେଇ ।
ଅନେମାନେ ଏହିପରି ସମ୍ଭାବନା କରବାରେ
କରୁଥିଲେ ଦେବାର କାମନା କରୁ ମାସ
ଗୋରୁକା ଓ ଗୋକାଳର ଉପକାର ସାଧନାର୍ଥ
ସମ୍ଭାବନା ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀ ଶି-
କାଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଦୋଷପାରେ ନାହିଁ ଓ
ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ସେହି
ଜଣାରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଓ ହିନ୍ଦୁଗଣ ଅଧିକ
ସେହି ପ୍ରାୟମାନଙ୍କରେ ଗୋରୁମାନେ
ସେପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକର କରବା ନ ହୁଏ
କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ସ୍ୱା ସକ୍ଷାମା ଅବା
କମିତାସ ମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଦେଲେ ସମ୍ଭା
କର କୌଣସି ଉପାୟ ସ୍ଥିର ନ କଲେ
ଗୋରୁକା ଦୋଷ ନ ଥାରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ
ଗୋବିନ୍ଦକୁ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ପାଞ୍ଚଜନ କରନ୍ତି ଓ
ଏହା ଶାସନାଦି । ଏପରି ପାପ ଦୁର୍ଗତୁର
କରବାପାଇଁ ସେହି ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଓ ସକା
ଅଧିକାର ଦେବେ ସେମାନେ ସେ ପରମ-
ଧର୍ମୋପାର୍ଜନ କରବେ ଓ କରବାକରେ
ସମ୍ଭାବନା ଓ ପରକାରର ପଥ ସମ୍ଭାବନା
କରବେ ତାହା ଅଧିକ କରଦେବାକୁ ଦେବ
ନାହିଁ ଗୋବିନ୍ଦକାରଣକ୍ରମରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଷୁର କୌଣସି ଅନଳ କରବା ଉପସି
ଦେଲେହେଁ ତାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କର ରହିବାର
କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ କାରଣ ଅନେମାନେ
ସମ୍ଭାବନା ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରପାରୁ । ସେହି-
କେଲେ ଅନେମାନେ ଗୋରୁକୁ ଦେବତାଜ୍ଞାନ
କରୁଥିଲେ ସେମାନେ କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ କରବାକୁ
ଗୋରୁ କରୁଥିଲେ ତାହାକୁ ପ୍ରଥମେ ଦେଖିବାକ
ପରେ ସମ୍ଭାବନାକୁ କରବା କରବା ପ୍ରଦେବ

ପ୍ରକାର ଜାତିରେ ନିୟମକଲେ ଅନୁଧ୍ୟାନରେ ପ୍ରଭୁତ ଉନ୍ନତସାଧୁର ଦୋଷପତ୍ତର । ଯେତେ ସମସ୍ତ ନିରୁକାନ୍ତି ସମବେଦ ହୋଇ ଗୋଜାତି ରକ୍ଷଣରେ ମନୋଯୋଗ ଦେବେ ତେବେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ବିଧିମାନେ ପ୍ରତିକୃତାଚରଣ କଲେମଧ୍ୟ ଭଗେଶ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦେବ ନାହିଁ । ଏକସମ୍ପଦ ଘୋଡ଼ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ନାନାସ୍ଥାନରେ ସମ୍ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିଦେଶ ଜଗନ୍ନାଥର ଶିଳ୍ପକୋଳି ବିଜୟାଦି ସେଠାରେ ଏପ୍ରକାର ଗୁରୁତରକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ନ ଦେବାର ଦେଖି ଅନୁମାନେ କହୁ ଦୁଃଖିତ ଏବଂ ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତର ଦୋଷ ଅଛି । ଭରସା କରୁ ଏଠା ଉପକରୁକଳ୍ପିତ୍ରଦାୟିକା ସତ୍ତା ଓ ପୁସ୍ତକ ମନାକଲଧର୍ମପରଷଣୀ ସତ୍ତା ଓ ଦେଶର ବାକିଗଣ୍ଡ ଅଲ୍ୟକ୍ୟ ଧର୍ମସତ୍ତା ଏବଂ ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣ ଏପ୍ରକାର ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟରେ ଶୀଘ୍ର ମନୋଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଭାରତ-ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣ ।

ଗୁରୁସମୟରେ ଭାରତରେ ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣର ପୁରୁପାତ ଦୋଷଅଛି । ଯାବାକୁ ଦେଶ ଅଧିକାଂଶ ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣର ଗନ୍ତବ୍ୟ ସମସ୍ତେ କରୁଛନ୍ତି ଦୋଷପ୍ରକାର ଦେଖାଯିବ । ସେହିମାନେ ସମିତିଭବନଗ୍ରାହ୍ୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିଅଛନ୍ତି ଯାକ ସମ୍ୟା ଅତିଅଳ୍ପ ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ଅଚରଣକୁ ଅନୁମାନେ ଗୁରୁଗୁରୁକ ବୋଲି ଶ୍ରୀମତ କରନ୍ କାହିଁକି ତା ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟେ ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଧରଣକ୍ରମେ କଠିକ ନୁହନ୍ତା ଏବଂ ତାଙ୍କଯୋଗରେ ତତ୍ ସମ୍ପଦ ବଳବତ୍ତ ଦେବାରୁ ତେଣୁ କରବ । ସେହିମାନେ ବୁଝିଅଛନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ନିନ୍ଦାବାଦ କରିବା, ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ପ୍ରତିକୃତାଚରଣ କରିବା ବନା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେବା ସମିତିର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେମାନେ ନିବାରଣ ଅତି ତମ୍ବା ସେମାନେ ଯେ ମଦକ୍ରମରେ ପପତ ଦୋଷଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହି ସମିତିଯୋଗେ ହିମାଳୟଠାରୁ ଭୃମାତଳ ଏବଂ କରପଠାରୁ ଅସୀମସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତବାଣୀ ଅପରେ ପରସ୍ପର ଭାରତସନ୍ଧାନ ବୋଲି ପରିଚିତ ବୋଇ ଭାରତ ଗ୍ରାସ୍ ଏକତାସୁତ୍ରରେ ବକ ଦେବାରୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ମଧ୍ୟ ଶେଷେତ୍ତର

ଏବଂ ସମିତିର ଉପାଦ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କର ଯେତେ ଉନ୍ନତ ଏବଂ ପ୍ରାୟିକ୍ତ ଲବହେତ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ବୁଝିପାରଅଛନ୍ତି ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଲକ୍ଷଣ ଉପରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମହୋଦୟଙ୍କ ଗତବର୍ଷର ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣମୁଖ୍ୟ ଅଚରଣରୁ ଜଣାଯାଇଅଛି । ଭାରତରେ ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣ ଲୋକ ଏବଂ ଭାଷାର ଅଧିକାର ଥିବାରୁ ସେ ଦେଶରେ କଦାପି ଏକତା ବା ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣଦୋଷପାରବ ନାହିଁ ବୋଲି ଯେ କହୁ ଲୋକେ ଏତାକହୁ ତାଙ୍କ ଗାଳ ଅସ୍ପଷ୍ଟଲେ ତାହା ଏକତାସୁ ଅପ୍ରମାଣୀଭୂତ ଦୋଷଅଛି ଏବଂ ଅତୀତରୁ ଜଗତରେ ଏକମୂଳ ସମିତିର ଚରଣ କର ମନକଦେଶା ଭାରତମାନର ମୁଖୋକ୍ତ କରିବେ ।

ମାୟାକଠାରେ ଏଅର ସେହି ଅଧିକେଶକ ଦେବାର କଥା ଥିଲ ତାହା ଗତ କାଳଠାରୁ ଶେଷ ପାଇଅଛି । କେଉଁକାଳରେ ଅଧିକେଶକ ଦେଲ ଏବଂ ତତ୍ ଉପସ୍ଥ ଅବା ଚହଁରେ ବିଶ୍ୱରତ ଦେଲ ଏଦେଲ ଲେବନ ମଧ୍ୟରେ ଘୋର ଅନୋକଳ ଲଗିଅଛି । ଇତପୁର୍ବେ ଏକମାତ୍ର ତା ୨୭ ରଖଠାରୁ ତା ୩୦ ରଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତତ୍ ନ ଅଧିକେଶକ ଦେବାର ସେହି ସମ୍ପାଦ ଅଧିକ୍ଷକ ତାହା ରହିତ ହୋଇ ତା ୨୮, ୨୯, ୩୦ ରଖ ଏପର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ମାତ୍ର ଅଧିକେଶକ ଦେବାର ପୁର ଦୋଷଥିଲ । ପୂର୍ବାରୁ ତ ୧୧ ଠାଠାରୁ ଅଧିକ ଯା* ଶାସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିତଳ ଅଧିକେଶକ ଦୋଷ କେବଳ ମହିରେ ଅନୁସମ୍ପଦ କଲପାଳ କରିବା କାରଣ ଅବସର ଦେବାର ନିୟମ ଦୋଷଥିଲ । ଉକ୍ତ ଦଳମାନଙ୍କରେ କେତେ ସମ୍ପଦ ଦୋଷ ତତ୍ ଉପସ୍ଥର ଚର୍ଚ୍ଚିତଚର୍ଚ୍ଚିତଦୋଷ ଥିଲ ତହିଁର କୌଣସି ସମ୍ପାଦ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମାନେ ପାଇ ନାହିଁ ତଥାପି ଭରସା କହୁ ଲକ୍ଷଣରେ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ଦୋଷ ଥିବ । ପରନ୍ତୁ ସମିତିର ମାୟାକ୍ରମେ ଦର୍ଶନୀ ଯୋଗୁ ପରସ୍ପର ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ଅସନ୍ଧା କରିବାରି କାରଣ ନାହିଁ ।

ସମିତିର ଅଧିକେଶକମିତିର ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ବଳ ଗତ ବସ୍ତ ଦୋଷଥିଲ ତ ତହିଁର ଲମ୍ବ ୫୯୦୦ ଟ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥ ୫୯୫ ଟ ଓ ଚହଁରେ କି ୨୦୦ ଗ ପ୍ରତିତଧ୍ୟ ଏବଂ କି ୧୦୦୦ ଗ

ଦର୍ଶନ ବସିପାଠକାର ବନୋବସ୍ତ ଦୋଷଥିଲ ବ୍ୟାପାରତ୍ତ ବସ ନୁହଇ । ପୁଣି ତହିଁର ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣରୁ ଯେ ପଡ଼ିପାଥକ ତାହା ସ୍ୱାଭାବତ ବନ ଦୋଷ ତହିଁରେ ସ୍ୱକା ନୁହେବାରୁ ପ୍ରାକ ଦୋଷଥିଲ ଏବଂ ବାହାରର ଲୋକମାନେ ଉକ୍ତାକଲେ ଶିଳ୍ପଦ୍ୱାର ପ୍ରଦେଶ ଲବ କରିବାର ନିୟମ ଦୋଷଥିଲ । ପ୍ରତିନିଧ୍ୟମାନବ ଲକ୍ଷଣ ବହୁ ଦେଲେଗୋଟି ବଙ୍ଗଳା ନିଜା ନିୟା ଦୋଷଥିଲ । ସ୍ପଷ୍ଟ ହିମାୟନ ଯା ବାହା ଦୁର ସି, ଅଲ, ନ, ମରସଗାର୍ଡିନ, ନିମମତାବମ ଓ ଉତ୍ତରାଦ ବଙ୍ଗଳାମାନ ସମିତିର ବ୍ୟବହାର ଲକ୍ଷଣ ବନାଶକାରେ ଗ୍ରହଣଦେଖିବେ । ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ, ଶ୍ରୀକ୍ଷାସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଶୁଦ୍ଧଭାବ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯଥାସମ୍ଭବ ଲୋକନ ସମ୍ପାଦର ଉନ୍ନତ ବନୋବସ୍ତ ଏବଂ ଅଲୋକ ନୁହଇ ଭରମାନ ନିର୍ମିତ ଦୋଷଥିବାରୁ ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ଏକା ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣ ଉପକରଣ ଯୋଗାଡ଼ କର ଅଗିତାରେ ଟ ୨୦୦୦ ଟା ଶର୍ତ୍ତ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଦେବତା ତତ୍ତ୍ୱଲବକାରୁ ଟିକ୍ତା ଗୁରୁନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟବିତ ଦୋଷଅଛି, ଏହୁକା ବଙ୍ଗଳାବଜ୍ରା, ନିଜିଗର୍ଭା ଉଦ୍ୟାଦ ଜାଗାସୁବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛି ଏବଂ ନେତୃ ମିଳିଲେ ଯେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧିକ ପଡ଼ିଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଦୁଇସିପାଲଣୀର ସାମ୍ରାଜ୍ୟମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧ୍ୟମାନଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅଧିକେଶକ ଓ ମୁକ୍ତ ସିପଲକମିତିରରୁ ସିପକତ୍ତ ମୁକ୍ତସୁର ମହୋଦୟ ଗୋଜନାଦବସ୍ତସ୍ତରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବାକାରଣ ନିୟତ ଦୋଷଥିଲେ । ଫଳତଃ ଅଧିକେଶକଦୋଷଥିଲେ କୌଣସି ବୁଝ ଦୋଷ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରତିନିଧ୍ୟମାନେ ଦେବମିତିରୁ ଶମ ଓ ବ୍ୟସ୍ତ ସ୍ୱୀକାର କର ଦୁର୍ବ ବାଟକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ପୁସ୍ତରେ ଦେଖି ଅପି ସମିତିକାରଣୀ ସମସ୍ତଭାବରେ ପ୍ରଭୁର କରିବୁ ଏହି ବାମନା ।

ସାପାଦ୍ରିକ ସଂବାଦୀ

ଅନୁମାନକର ଦରିପୁରମାନେକ ଶକ୍ତିତ ତଦାତ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦୋଷରେ ଯୋଗଦେବା ବାଉର ଏକବଦାତ୍ତ ଗାୟତାମାନେ ମାହିଁ । ଯତ୍ ସେମାନଙ୍କ ତତ୍ ମୁକ୍ତ ବନୋବସ୍ତ ଏବଂ ମାତ୍ରତ ଓ ଏଠା ଉପମେଘେକ ଓ ଶିଳ୍ପଦେବ ଦେଶ ମିଳି ଏଠାରୁ ବନୋବସ୍ତମାନେ ପାତା କଲେ ।

ଉତ୍କଳର ଅଧିକେଶକ ସୁବ୍ରାହ୍ମଣ ତାହୁ ବନୋବସ୍ତମାନେ ସମ୍ପଦର ଅନୁପ୍ରାପତ ନିକେତ ମା ୩ ପର ଅବସର ଦେଲେ ଯବୁ ।

ପଞ୍ଚପ୍ରୋକ୍ତକପ୍ରକାଶ ।

ଶ୍ରୀ ଧୂଳିଆ ଜନା—ଅପଣ କୁଣ୍ଡେ ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତକୋବାଳାଠାରୁ ଉତ୍କଳଗଣିତାର ଲାଜ ଓ ନବସଦାକ ଓ ସଂସ୍କାରକର ପ୍ରଶଂସା ଶ୍ରବଣ କରି ନବସଦାକପାଠରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶକର ଦର୍ଶନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ପଦରେ ଅନୁମାନକ କାଗଜର ପ୍ରଶଂସା ଓ ଅଧ୍ୟକାଗଜର ଅପ୍ରଶଂସା ଲେଖାଥିବାରୁ ଅଭିପ୍ରାଣ୍ୟ ପ୍ରଦାଣ କରିବା ଯୁକ୍ତିକର ମନେ କରୁଁ ନାହିଁ ଅଥଚ ଏକ ଅପ୍ରଶଂସା ପଦ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରେସ୍‌ରପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚପ୍ରୋକ୍ତକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳଗଣିତା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ- ସମୀପେଶ ମହାଶୟ !

ମହିଷିତ ଏହି କେତେକ ପିଲୁକୁ ଅପ୍ରଶଂସା ପତ୍ରିକାର ଏକ ଦେଶରେ ସ୍ଥାନଦାନ କରି ଦାୟୀକରଣେ ।—

ସୁଦେଶର ପରମହରିଷି ମହାମାନ୍ୟ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀ ଭାନୁଚେରୀଧର ମହୋଦୟ, ସୁଦେଶର ହିତ ସାଧନାଭିପ୍ରାୟରେ ବଦୂର୍ଥ-କ୍ୟୟକର ଅନୁକୋଷ ପ୍ରଦାନକାରୀ ଓ ପର-ଶିରସହୃଦୀ ପ୍ରଭୃତି ସୁସ୍ତୁକ ସତ୍ୟମୁଦ୍ରକ କରଣ ଅଦାଭରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବିଚାରଣକର ଅପ୍ରଶଂସାର ଧର୍ମନିଷ୍ଠା ଦେଶହରିଷିତା ଓ ବଦା-କ୍ୟୟା ଗୁଣର ସରବାଣ୍ଡା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଅଛନ୍ତି ଅଥଚ ଉକ୍ତ ସତ୍ୟା ମହାଶୟଙ୍କୁ ଅମ୍ଭେ ଅଗଣ୍ୟ ଅନ୍ୟଦାଦସହୃଦ ଏହି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭିବାଦନ-କର ପଦ୍ୟଦ୍ୱୟ ଉପଦାର ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ ।

ସେନାସିନ୍ଧୁ ସ୍ଥିରସ୍ତେ ସ୍ୱୟଂ ବିଚାରଣା ପାତ୍ର-ସଖ୍ୟଂ ସହଚାରୀ, ସ୍ୱୟେ ମୁଦ୍ରୟତା ବ୍ୟୟେନ ଉପସ୍ତେ ଧର୍ମଦ୍ରୁମଃ ପ୍ରାପିତଃ । ସଜ୍ଜାବ୍ୟାପି ସରଦାଂ ସତଂ ନୁଷ୍ଠକରଃ ସତ୍ୟାଚେତ୍ରେଣକରଃ, ସଖ୍ୟୁ ବଦନବ୍ୟାପକପଦଃ ଶ୍ରୀ ସମତନ୍ତଃ ସୁଧୀଃ ସୋ ଯତଂ ଲୋକହୃଦାୟ ସୁପ୍ରଚରୟାନ୍ ସଦ୍ୟା-ର୍ଥକଲ୍ୟାଣମା, ନୂତନ ସ୍ୱାଭାରଭାଷିତେ ରିନୁଷମଂ ସମୁଦ୍ର ସମୁଦ୍ରବାନ୍ । ପ୍ରଦାନକାରୀବ୍ୟାପକ-କ୍ଷୟା ନନ୍ୟଂଃ ତାନ୍ତ୍ରଣୀ, ଦୀର୍ଘାୟୁଃ ସତତଂ ସତ୍ୟଂ ହିତକରଃ ଶ୍ରୀ ଭାନୁଚେରୀଧର ।

ଶ୍ରୀଶିବଚନ୍ଦ୍ରଭାୟୁରଭୁ ।
କଟକ ନିର୍ମାଣସ୍ଥଳରୁ ୧୧ ମସିହା ।

ମହାଶୟ ।

ଏ ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ସମ୍ବଳପୁର ଉତ୍କଳ-ପାଠୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣାମ ଶ୍ରୀମାଧୋରାଜ ଗାନ୍ଧୀୟଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତୁତକ ଦେଖି ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରାମାଣେ ତାଙ୍କର ଅଂଶ ଗାନ୍ଧୀୟ ହିଁ ସାମ୍ପଲ ସେ ଅପ୍ରଶଂସାକୁ ସାଧକୀବା ରୁଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନକର କେବଳ ଦେଇଥିଲେ । କିମ୍ପରେ ବିପ୍ରଦାନ ପରେ ସେ ନିଜାନ୍ତ ଦୁଃଖଭାଗ୍ୟ ହୋଇ ଗଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କର ଅହି ଅନୁକମ୍ପର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ମାଧୋରାଜ ଗାନ୍ଧୀୟଙ୍କର ଏହିପରି ଦୁଃଖଭାଗ୍ୟ ଦେଖି ତାଙ୍କନାତ-ଭ୍ରାତ୍ରମାନେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ଏକସତରେ ପରମର୍ଶକରି ସାତଶତକୀ ଗୁଣାଦେଇ ଉକ୍ତ ବନ୍ଧକ ହିଁ ସାଲୁ ମୁକ୍ତି କରିବା ପ୍ରତି କରୁଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତଗୁଣା ଅପୁଲ କରଣା ନିମନ୍ତେ ଦେବାଦାବାକ ସୁବେଶିତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାନ୍ ମହା-ଜନ ବିକେଶର ପ୍ରଜାଦାଶଙ୍କୁ ଉପସର୍ପଣ କରାଯାଇଅଛି । ସାତଶତକୀମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଟଙ୍କା ଅପୁଲ ହୋଇଗଲଣି ଭରସା କରୁଁ ଉକ୍ତ ପ୍ରସେହିତ ମହାଶୟ କାଣ୍ଡଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଦେବାଦାବାକଠାରୁ ଅଳ୍ପଦଳଭାବରେ ଅପୁଲକର ଏହି ମହତ୍ତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁକରଣମ୍ପରେ ସମ୍ପାଦକ ଭର ଦୁଃଖୀ ମାଧୋରାଜ ଗାନ୍ଧୀୟଙ୍କର ଦୁଃଖ-ଚମୋଚନ କରାଯାଇବ । ଅଥଚ ଏତା-ଦୃଶ ଉଦାରପ୍ରକୃତି ମହାତ୍ମାମାନଙ୍କ ଯଶ ଓ ଗୁଣ ସମ୍ପଦ ପ୍ରଭୃତି ଦେବା ଦାରଣ ପ୍ରେରଣ କରୁଁ । ଭବ ।

୧୯୧୮-୧୯୨୭ } ଶ୍ରୀ ମାଗୁଣି ନାୟକ
ସମ୍ବଲପୁର } ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ଉତ୍କଳପୁଲ
ଲକ୍ଷ୍ମଣା ।

ମହାଶୟ ।

ଅନୁମାନକର ମାନ୍ୟତାର ଶ୍ରୀମଣି କମିଶ୍ନର ସାଦେବ ମହୋଦୟ ସରକାରରେ ପ୍ରକାଶକର ପ୍ରଧାନମୁକ ଜମିଦାର ଭବ-ବାଳ ବଜ୍ରବିଦ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧୁଙ୍କର ସ୍ୱରୂପକାଦ ମାମଂସା କରଣା ନିମନ୍ତେ ଅପୁସ୍ତକାକୁ ପ୍ରକା-ଶକାର ଅନ୍ୟତର ଜମିଦାର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଶତ-ତିନାସ ଦାସ ମହୋଦୟ ସକଳଜିବ ବସବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଅପଣା କାସ-ସ୍ତ୍ରୀକାଉମୁଖେ ସିଦ୍ଧା ନିମନ୍ତେ ଅନୁଭେଦକର ଫୁଲକାଶର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଶେଟ ଅସିଥିଲେ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ତ ଶ୍ରେୟସ୍ କରବର୍ତ୍ତୀ

ହୋଇ ବିଷୟପ୍ରକାଶକର ସହିତ ତତ-ତମାସ ୩୯୨ ଉତ୍କଳ ସୋମବାର ତା ୧୧-୧୨ ମସିହାରେ ଉତ୍କଳପୁରଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ ତାଙ୍କସମ୍ମାନପୂର୍ବକ କେତେକ ବ୍ୟ-ଓ ବକ୍ତବ ଫର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସତୀ ତା ୧୨ ମସିହାରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ମହୋଦୟ ସହିତ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଦ୍ୱୟଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡି ଓ ଗୋଡ଼-ଗାଡ଼ି (Coach) ରେ କସାଇ ଅପଣାର ଗୁଣାଦ ଦର୍ଶନ କରାଇବାଇଲାପରେ ସେନା ଯାତ୍ରଣା ସମୟେ ମାର୍ଗ ନିରୀକ୍ଷାର୍ଥକ୍ତ ପ୍ରାଣକର୍ତ୍ତାସୁ ସୁଖୋଭର ହୋଇଅପୁସ୍ତକୋଲ ଧାରଣ କରିଥିଲ ମଧ୍ୟ, କାଶମାନଙ୍କର ବିଚାରବର୍ତ୍ତକ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କର ହୁଣ୍ଡିମ୍ପ ଉପ-କାଜ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତଦସଂଜାୟ ଦର୍ଶନେତ୍ରର ଅବାଳକ୍ତ କନକାମାନେ ସାଦେବମାନଙ୍କର ଜୟଧ୍ୱଜା ପ୍ରମୋଦପତ୍ରରେ କରୁଥିଲେ, ମାର୍ଗର ଏକ ପ୍ରାମାଣେ ସ୍ମୃତିକିତ ହୋଇ ଶାପକ ଉକ୍ତାସମାନଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସାଦରପୂଜ୍ୟ ଅହୁକ କରାଯିବ ପ୍ରାୟମାନ ଦେଉଥିଲ, ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଚିହ୍ନିତ ଶୋଭା ପରଦର୍ଶନକର, ଦେଲୁରାଣୁ ଦଣ୍ଡା, ପୁସ୍ତକାମାନଙ୍କରେ ସୁଖୋଭର ବିଠକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କମିଶନଙ୍କ ଉପସର୍ପଣ ଓ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ପ୍ରକୃତି ସେମାନଙ୍କର ସହିତ ସେଦେଖାଣ୍ଡି ଭର ଅସକରେ ଉପକେଶକ କଲେ ତପ୍ପରେ ଅଭିନବପଦ ପଠିତ ହୋଇ ଅଭର ପ୍ରକୃତି ଗୁଣକ ଦେବା ଏକ ପୁସ୍ତକା ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ଦେବେକ ସମୟ ମିଶ୍ରାଣା ଓ ନିଜା ମାତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନକର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦର୍ଶକ ବକ୍ତବ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲ । ସେତା-କାର ଲୋକମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଁକାର ଦୁଃଖ-କୁମାନକଦାସ ଅନାନ୍ତ ଦେଉଥିଲ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀ ତା ୧୧ ଉତ୍କଳ ମହାମତାରେ କେତେକଲୋକ ସହିତ ଅଭିନବ ପୁସ୍ତକା କରଣାକୁ ସାଧିଥିଲେ, ଅମ୍ଭେମାନେ ଏବଂ ତ ପ୍ରଜାପଣକରା ଦର୍ଶନକର କରୁଣାମୟ ପରମ-ଖରଣଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ସେ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ତରଣାକ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାପାସି-ମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳସାଧକକରନ୍ତୁ ଏ କରଣଶୀରେ ପଦକବର ରୁନ୍ୟ ଅପସଦାକ ଓ ସେସକାର ହୋଇଥିଲା । ମଧ୍ୟ ଜମିଦାର ମହୋଦୟଙ୍କ ସୁସିଦ୍ଧିକରଣ—ପ୍ରାଣାଦୋପର ବିଠକରେ

ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ଉତ୍କଳାଧିକାର
ପଞ୍ଚମା ଫଳ ।
ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ । ଗଣେଶର ଦାସ
୨ । ରେବା ଦାସ
୩ । ମିସ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷୟଣୀ ସିମେଲ ଅର୍ଥାନେକ ପୁସ୍ତକ
୪ । ଦୁଇପ୍ରସାଦ ଚନ୍ଦ୍ର
୫ । ବଳରାମ ଶରପତ୍ର
୬ । ଭୂଗୋଳ ଶିକ୍ଷା
୭ । ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର
୮ । ମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ର
୯ । ଲୋକନାଥ ପଣ୍ଡା
୧୦ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦାସ
୧୧ । ବର୍ଣ୍ଣାଧର ନାୟକ
୧୨ । ପ୍ରଶଂସନ ଦାସ
୧୩ । ସୁଦର୍ଶନ ପଣ୍ଡା
୧୪ । ବନେଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ
୧୫ । ବସୁନ୍ଧର ଦେବୀ
୧୬ । ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର
୧୭ । ଜଗନ୍ନାଥ ଶତ୍ରୁଘ୍ନୀ
୧୮ । ଶେଷମୋହନ ମହାନ୍ତି
୧୯ । ଦଳବନ୍ଧୁ ପଟ୍ଟନାୟକ
୨୦ । ନାରାୟଣ ଦାସ
୨୧ । ଦାଶୀନାଥ ଧଳ
୨୨ । ସଦାଶିବ ଗୋସ୍ଵାମୀ
୨୩ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମହାନ୍ତି
୨୪ । ମହେଶ୍ଵର ବିଧାନ
୨୫ । ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାସ
୨୬ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ସିଂହ
୨୭ । ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ
୨୮ । ଲୋକନାଥ ନାୟକ
୨୯ । ଦାଶରଥୀ ମିଶ୍ର
୩୦ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
୩୧ । ଜଗନ୍ନାଥ ସାମଲ
୩୨ । ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି
୩୩ । ମାଲତୀ ସାହୁ
୩୪ । ଚନ୍ଦ୍ରକଣୋର ଦାସ
୩୫ । ଚନ୍ଦ୍ରନାମ ଦାସ
୩୬ । ଜଗନ୍ନାଥ ସାହୁ
୩୭ । ସମ୍ବଲପୁର ପଣ୍ଡା
୩୮ । ବନବାଳ ସାହୁ
୩୯ । ସୁକୁମ ମହାପାତ୍ର
୪୦ । ଶରୀର ମହାପାତ୍ର
୪୧ । ଶରୀର ଚନ୍ଦ୍ର
୪୨ । ଗଜଶଙ୍କର ସିଂହ
୪୩ । ପ୍ରଶଂସନ ଦାସ
୪୪ । ସୁକୁମ ପଟ୍ଟନାୟକ
୪୫ । ବଳରାମ ମିଶ୍ର

୪୬ । ମଧୁସୂଦନ ମହାନ୍ତି
୪୭ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ପଟ୍ଟନାୟକ
୪୮ । ଅନୁର୍ଯ୍ୟାମୀ ମହାନ୍ତି
୪୯ । ଅଦନାବସୁଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
୫୦ । ଉମୋଜନ ସାମଲ ସିମେଲ ଅର୍ଥାନେକ
୫୧ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର
୫୨ । ଦୁଇପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ବାଲଗଣିଆପାଠଶାଳାଧିକାରକ
୫୩ । ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ
୫୪ । ସତ୍ୟବାଦୀ ମହାପାତ୍ର
୫୫ । ରାଧାଶ୍ୟାମ ମହାନ୍ତି
୫୬ । ଭଗବାନ ମିଶ୍ର
୫୭ । ଗଙ୍ଗାଧର ସାହୁ
୫୮ । ଉତ୍କଳମଣି ଦାସ
୫୯ । ପରମାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ
୬୦ । ଦୁଇଦଳ ପଟ୍ଟନାୟକ
୬୧ । ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ
୬୨ । ରାଧାମୋହନନାୟକ
୬୩ । ସଦେଶ୍ଵର ପୁସ୍ତକ
୬୪ । ଭୂମ ବେଦେଶ୍ଵର
୬୫ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦିଶାପା
୬୬ । ଦୁଇଦଳ ମିଶ୍ର
୬୭ । ବଳରାମ ନାୟକ
୬୮ । ବୃନ୍ଦାବନ ବରଳ
୬୯ । ଶ୍ରୀନିକେତନ ଦେବୁର
୭୦ । ରାଧାଶ୍ୟାମ ଦାସ
୭୧ । ବାସୁଦେବ ମହାନ୍ତି
୭୨ । ଯଦୁଧର ଦିଶାପା
୭୩ । ବଳରାମ ଦାସ
୭୪ । ବୃନ୍ଦାବନ ମିଶ୍ର
୭୫ । ମାନସିଂହ ପାତ୍ର
୭୬ । ରାମକାନ୍ତ ସାମଲ
୭୭ । ଅଦୃଶ୍ୟ ମହାନ୍ତି
୭୮ । ବଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର
୭୯ । ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର
୮୦ । ଭୀମବନ୍ଧୁ ଶରପତ୍ରୀ
୮୧ । ରଂଜନ ମହାନ୍ତି
୮୨ । ଦଳବନ୍ଧୁ
୮୩ । ମାନସିଂହ ନାୟକ
୮୪ । ବାସୁଦେବ ଶରପତ୍ର
୮୫ । ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସାମଲ
୮୬ । ସିଂହବାସ ସାହୁ
୮୭ । ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ପଟ୍ଟନାୟକ
୮୮ । ପ୍ରଥମଣି ନାୟକ
୮୯ । ବଳମଣି ଦାସ
୯୦ । ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର
୯୧ । ଦୁଇଦଳ ଚନ୍ଦ୍ର
୯୨ । ଦଳବନ୍ଧୁ ପଟ୍ଟନାୟକ
୯୩ । ମୋହନ ମିଶ୍ର
୯୪ । ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା
୯୫ । ରାଧାପ୍ରସାଦ ଶରପତ୍ରୀ

ଶିମିଳାଥ
ଗୋବତ୍ସା
ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵରପୁର
ପୁରୁଣାଗଡ଼
ଚଢ଼ିକା
ଭୋଜାନାଳ
ତାଙ୍ଗଲ ଶିକ୍ଷକ
ଦେଉବୋଇ
ଚଢ଼ିକା
ଭୁବନେଶ୍ଵର
ସିମେଲ ଅର୍ଥାନେକ
ଦେଗୁଳିଆ
ଜକଂଆ
ଭୁବନେଶ୍ଵର
କଟକ ମଡ଼େଲ
ପୁରୁଣୋତ୍ତମପୁର
କଶିପଡ଼ା
ପଟ୍ଟନାୟକ
ଶରୀରଚନ୍ଦ୍ରପୁର
ଦେଉଶ୍ଵର
ଶରୀରଚନ୍ଦ୍ରପୁର
କଶିପଡ଼ା
ଅସୁରେଶ୍ଵର
କଶିପଡ଼ା
ଭୁବନେଶ୍ଵର
ମହାସିଦ୍ଧପୁର
ତାଳଚେର
କଶିପଡ଼ା
ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର
ଜମାପଡ଼ା
ପୁଲକାପାସ ଶିକ୍ଷକ
ଭୋଜାନାଳ
ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର
ଦ୍ୟାପଟ୍ଟନା ଚେନରଲ
କଶିପଡ଼ା
ମହାସିଦ୍ଧପୁର
ବାହାରଶ୍ରମ କଟକ
କଶିପଡ଼ା
ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର
କଶିପଡ଼ା
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର
ସାରକରଣ ଦସୁର
କାଗୁର
ତଣାବତ୍ସା
ଦୋଇସା
ମୌଦା
୧୭ । ଭୋଜାନାଥ ସିଂହ
୧୮ । ବେଣୁଧର ଦାସ
୧୯ । ଜମାଲଚରଣ ଚୌପଟ୍ଟନାୟକ
୧୦୦ । ଅନନ୍ତପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି
୧୦୧ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ
୧୦୨ । ଦୁଇପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି
୧୦୩ । ଲୋକନାଥ ରଥ
୧୦୪ । ବୈଶ୍ଵନରଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ
୧୦୫ । ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର
୧୦୬ । ବୃନ୍ଦାବନ ନାୟକ
୧୦୭ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି
୧୦୮ । ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରସାଦ ଦାସ
୧୦୯ । ଉଦୟନାୟକ ଦାସ
୧୧୦ । ନାରାୟଣ ଦିଶାପା
୧୧୧ । ପରମାନନ୍ଦ ଦିଶାପା
୧୧୨ । ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ପାଟି ଚନ୍ଦ୍ରମାତ୍ର ବ
୧୧୩ । ଭୂଗବତ ମହାପାତ୍ର
୧୧୪ । ଶେଷମୋହନ ପୁସ୍ତକ ବାଲେଶ୍ଵର
୧୧୫ । ମହାନ୍ତି
୧୧୬ । ବ୍ରଜାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି
୧୧୭ । ରାଧାଚରଣ ମହାନ୍ତି
୧୧୮ । ମାନଗୋବିନ୍ଦ ରଥ
୧୧୯ । ପୁରୁଣୋତ୍ତମ ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୨୦ । ନାରାୟଣ ଦାସ
୧୨୧ । କୁପାସିକ ଭୁକ୍ତ
୧୨୨ । ଜଗନ୍ନାଥ ଶତ୍ରୁଘ୍ନୀ
୧୨୩ । ଶ୍ରୀପଦ ପାଟି
୧୨୪ । ପରମାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତି
୧୨୫ । ଦଳବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର
୧୨୬ । ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର
୧୨୭ । ଦାଶୀନାଥ ଲୋକା
୧୨୮ । ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଅଭୂର୍ଯ୍ୟ
୧୨୯ । ଉଦୟନାଥ ମହାନ୍ତି
୧୩୦ । ପ୍ରଭାତ ସିଂହ
୧୩୧ । ଗଣେଶ୍ଵର ରଥ
୧୩୨ । ମାଗୁଣି ଦାସ
୧୩୩ । କୁପାସିକ ମହାପାତ୍ର
୧୩୪ । ବାସୁଦେବ ସିଂହ
୧୩୫ । ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୩୬ । ଜନକୁମାର ରଞ୍ଜ
୧୩୭ । ରାଗଚରଣ ଘୋଷ
୧୩୮ । ବାଉରଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର
୧୩୯ । ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ସାମଲ
୧୪୦ । ବାଞ୍ଚାନାଥ ସାହୁ
୧୪୧ । ଦୁର୍ଗାକେଶ ସୁସୁ
୧୪୨ । ବନାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୪୩ । ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା
୧୪୪ । ଗୋବିନ୍ଦ ପଣ୍ଡା
୧୪୫ । ବା

୧୯୩୩	ଗାଳଗାଁ	୧୯୩୩ । ଦୁଇପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	ସୋର	୧୯୩୩ । ରତ୍ନାକର ପଣ୍ଡା	ବାମନପୁର କଟକ
୧୯୩୪	ଅନ୍ୟାୟପୁର	୧୯୩୪ । ବାସୁଦେବ ଜାମୁକ	ବୁଦ୍ଧପୁର	୧୯୩୪ । ଦୋହନପ୍ରସାଦ ଦେବତା	"
୧୯୩୫	ସାମନ୍ତପୁର	୧୯୩୫ । ଗୋପାଳାଥ ମହାନ୍ତି	ବାଦାଉଁଶବାଦେଇ	୧୯୩୫ । ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଉଦୟପୁର
୧୯୩୬	କରିପଡ଼ା	୧୯୩୬ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଣ୍ଡା	କଟକ ମଡେଲ	୧୯୩୬ । ଚନ୍ଦ୍ରଚୋର ଦାସ	"
୧୯୩୭	କାନ୍ତପୁର	୧୯୩୭ । ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ	କଟକ	୧୯୩୭ । ଦାମୋଦର ଦାସ	"
୧୯୩୮	ବାଲୁବାଟି	୧୯୩୮ । ବଳରାମ ପାଟ	ଅଲଲପୁର	୧୯୩୮ । ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାନ୍ତି	"
୧୯୩୯	କାଳଚେର	୧୯୩୯ । ଗଦାଧର ମିଶ୍ର	ବାଦାଉଁଶ କଟକ	୧୯୩୯ । ଦେବପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	କରକରା
୧୯୪୦	ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ	୧୯୪୦ । ଗୁଣକରାୟ ମହାପାତ୍ର	ଦଶପୁର	୧୯୪୦ । ହରଚରୁ ଦେଉଳୁ	ବାଦାଉଁଶ କଟକ
୧୯୪୧	କଟକ ଟାଉନ	୧୯୪୧ । ମାଳମଣି ଦାସ	ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ	୧୯୪୧ । ଯୋହନା ସାହୁ	"
୧୯୪୨	କଟକ ଟାଉନ	୧୯୪୨ । ବସନ୍ତାଥ ମହାନ୍ତି	ବାଦାଉଁଶ କଟକ	୧୯୪୨ । ସାଧୁଚରଣ ଦାସ	"
୧୯୪୩	କାଳଚେର	୧୯୪୩ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦେବେୟ	"	୧୯୪୩ । ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ମହାନ୍ତି	"
୧୯୪୪	ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ	୧୯୪୪ । ଶିବଚରଣ ସାହୁ	"	୧୯୪୪ । ଦୟାନିଧି ପାଣି	"
୧୯୪୫	ମହାପ୍ରତିଦ୍ଵପୁର	୧୯୪୫ । ବସନ୍ତାଥ ମହାପାତ୍ର	କାଳଚେର	୧୯୪୫ । ରତ୍ନାକର ଧନ	ଅନ୍ୟାୟପୁର
୧୯୪୬	ମାଳଗିରି	୧୯୪୬ । ବୃକ୍ଷ ଗୁଣକ ଦେବେୟ	କନ୍ୟାପଟ୍ଟ	୧୯୪୬ । ଜଗନ୍ନେଦନ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	"
୧୯୪୭	ବୋଗସଲ	୧୯୪୭ । ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର	୧୯୪୭ । ଦାନକରୁ ସାହୁ	କଟକ
୧୯୪୮	କଟକ	୧୯୪୮ । ରତ୍ନାକର ଦାସ	କଟକ ଟାଉନ	୧୯୪୮ । ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଟ୍ଟନାୟକ	ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର
୧୯୪୯	ସୁରୁଶାସତ	୧୯୪୯ । ଫକୀରଚରଣ ଦେବୀ	ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ	୧୯୪୯ । ଦାମୋଦର ମିଶ୍ର	ବାଦାଉଁଶ କଟକ
୧୯୫୦	କଟକ	୧୯୫୦ । ବସନ୍ତାଥ ସାହୁ	କୋରଲ	୧୯୫୦ । ଗୋପାଳ ଦୋରା	କରକରା
୧୯୫୧	କଟକ ଟାଉନ	୧୯୫୧ । ଦୁର୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା	କଟକ ଟାଉନ	୧୯୫୧ । ବସନ୍ତାଥ ଦାସ	ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର
୧୯୫୨	ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ	୧୯୫୨ । ଦୁର୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା	କଟକ ମଡେଲ	୧୯୫୨ । ଦୟାନିଧି ମହାନ୍ତି	"
୧୯୫୩	କଟକ ଟାଉନ	୧୯୫୩ । ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ଜାମୁକ	"	୧୯୫୩ । ସୁମତଳ ମିଶ୍ର	ଉଦୟପୁର
୧୯୫୪	କାନ୍ତପୁର	୧୯୫୪ । ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ସାହୁ	"	୧୯୫୪ । ଦୁର୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା	"
୧୯୫୫	କରକରା	୧୯୫୫ । ଗୁଣାକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି	"	୧୯୫୫ । ମଧୁସୂଦନ ରଥ	ବାଦାଉଁଶ ପୁରୀ
୧୯୫୬	କାନ୍ତପୁର	୧୯୫୬ । ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ମହାନ୍ତି	"	୧୯୫୬ । ଦାସପ୍ରସାଦ ଦାସ	ଅନ୍ୟାୟପୁର
୧୯୫୭	କୋରଲ	୧୯୫୭ । ଗୁଣାକୃଷ୍ଣ ଦେ	"	୧୯୫୭ । ସୁମତଳ ମହାପାତ୍ର	କୋରଲ
୧୯୫୮	କୋରଲ	୧୯୫୮ । ଶିବେଶ୍ଵର ମହାନ୍ତି	"	୧୯୫୮ । ରତ୍ନାକର ମହାନ୍ତି	କୋରଲ
୧୯୫୯	ଅନ୍ୟାୟପୁର	୧୯୫୯ । ଦୁର୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା	"	୧୯୫୯ । ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାନ୍ତି	"
୧୯୬୦	ସାମନ୍ତପୁର	୧୯୬୦ । ମଦେନୁ ଜାତ ସାହୁ	"	୧୯୬୦ । କରକରା ଦାସ	"
୧୯୬୧	ସୁରୁଶାସତ	୧୯୬୧ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଦାସ	"	୧୯୬୧ । ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ଦାସ	"
୧୯୬୨	କୋର	୧୯୬୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଣ୍ଡା	"	୧୯୬୨ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମହାପାତ୍ର	କରକରା
୧୯୬୩	ସୁରୁଶାସତ	୧୯୬୩ । କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	"	୧୯୬୩ । କୁଞ୍ଜଚରଣ ସାହୁ	"
୧୯୬୪	ସୁରୁଶାସତ	୧୯୬୪ । ସାଧୁଚରଣ ଦାସ	କଟକ ଟାଉନ	୧୯୬୪ । ଇନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି	ବାଦାଉଁଶ ବାଦେଇ
୧୯୬୫	ଗଞ୍ଜା	୧୯୬୫ । ରତ୍ନାକର ସିଂହ	"	୧୯୬୫ । ଦାମୋଦର ମହାନ୍ତି	"
୧୯୬୬	ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର	୧୯୬୬ । ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାନ୍ତି	କରକରା	୧୯୬୬ । କୁଞ୍ଜପାତ୍ର ଦାସ	"
୧୯୬୭	କାନ୍ତପୁର	୧୯୬୭ । ଧନେଶ୍ଵର ପଣ୍ଡା	କନ୍ୟାପଟ୍ଟ	୧୯୬୭ । ଦୁର୍ଗାଧର ମିଶ୍ର	କାନ୍ତପୁର
୧୯୬୮	କଟକ ମଡେଲ	୧୯୬୮ । ଦେବେୟ ମହାନ୍ତି	"	୧୯୬୮ । ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ସାହୁ	"
୧୯୬୯	କାନ୍ତପୁର	୧୯୬୯ । ଚନ୍ଦ୍ରଧର ପଣ୍ଡା	କୋରା	୧୯୬୯ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରତି ଭୃଗୁଦାସ ସାହୁ	ବାଦେଇ
୧୯୭୦	କାନ୍ତପୁର	୧୯୭୦ । ଜଗନ୍ନାଥ ଅଚର	ସୁନ୍ଦରଗାଁ	୧୯୭୦ । ମୋହନପ୍ରସାଦ ଦାସ	କରକରା
୧୯୭୧	ସୁନ୍ଦରଗ୍ରାମ	୧୯୭୧ । ବାସୁଦେବ ଜାମୁକ	ସୁନ୍ଦର	୧୯୭୧ । ସୁନ୍ଦରମୋହନ ସାହୁ	"
୧୯୭୨	କରକରା	୧୯୭୨ । ଅନନ୍ତଚରଣ ସିଂହ	ମହାପ୍ରତିଦ୍ଵପୁର	୧୯୭୨ । ଗୋମନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	କରକରା
୧୯୭୩	କରକରା	୧୯୭୩ । ସୁନ୍ଦରପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡା	ମହାପ୍ରତିଦ୍ଵପୁର	୧୯୭୩ । ଜାନକୀନାଥ ଦତ୍ତ	କୋରଲ
୧୯୭୪	ଅଲଲପୁର	୧୯୭୪ । କୁଞ୍ଜଚରଣ ପଣ୍ଡା	"	୧୯୭୪ । ଶ୍ରୀରାମପ୍ରସାଦ ପ୍ରଧାନ	ଅନ୍ୟାୟପୁର
୧୯୭୫	କାନ୍ତପୁର	୧୯୭୫ । ଚନ୍ଦ୍ରଚରଣ ପଣ୍ଡା	ସାମନ୍ତପୁର	୧୯୭୫ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୭୬	କୋରଲ	୧୯୭୬ । ଦାମୋଦର ମହାନ୍ତି	"	୧୯୭୬ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୭୭	କୋରଲ	୧୯୭୭ । ବାହାଦୁର ମହାନ୍ତି	"	୧୯୭୭ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୭୮	କରକରା	୧୯୭୮ । ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	"	୧୯୭୮ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୭୯	କଟକ ମଡେଲ	୧୯୭୯ । ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି	ବାଦାଉଁଶ କଟକ	୧୯୭୯ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୮୦	ଅନ୍ୟାୟପୁର	୧୯୮୦ । ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଦାସ	"	୧୯୮୦ । ସୁରୁଶାସତ ମହାନ୍ତି	କୋରଲ
୧୯୮୧	କରକରା	୧୯୮୧ । ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	"	୧୯୮୧ । ଶ୍ରୀରାମ	"
୧୯୮୨	କରକରା	୧୯୮୨ । ଅଚର ସିଂହ	କରକରା	୧୯୮୨ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୮୩	କରକରା	୧୯୮୩ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କରକରା	୧୯୮୩ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୮୪	କରକରା	୧୯୮୪ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କରକରା	୧୯୮୪ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"
୧୯୮୫	କରକରା	୧୯୮୫ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କରକରା	୧୯୮୫ । ଦେବୀଶଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	"

